



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

# **STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026-2035**



**Lipno 2025**



## Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawa prawna.....	4
3. Dokumenty strategiczne.....	8
4. Charakterystyka Powiatu Lipnowskiego.....	9
4.1. Położenie geograficzne.....	9
4.2. Powierzchnia.....	11
4.3. Struktura demograficzna.....	12
4.4. Służba zdrowia.....	15
4.5. Szkolnictwo.....	18
4.6. Pomoc społeczna.....	23
4.7. Rynek pracy.....	29
4.8. Bezpieczeństwo publiczne.....	30
4.9. Działalność organizacji pozarządowych.....	31
5. Diagnoza problemów społecznych Powiatu Lipnowskiego.....	32
5.1. Bezrobocie.....	32
5.2. Ubóstwo.....	39
5.3. Niepełnosprawność.....	51
5.4. Sprawy opiekuńczo-wychowawcze.....	78
5.5. Przemoc domowa.....	90
5.6. Seniorzy.....	108
5.7. Bezdomność.....	124
5.8. Uzależnienia.....	137
5.9. Analiza SWOT.....	151
6. Misja i wizja strategii.....	170
7. Priorytety i cele strategii: założenia strategiczne, forma ich realizacji i finansowania.....	170
8. Monitoring i ewaluacja strategii.....	191
9. Podsumowanie.....	191



## **1. Wprowadzenie**

Zmiany w życiu społecznym w sposób dynamiczny wpływają na przekształcenia starych i powstawanie nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako stan społeczny, który część społeczeństwa definiuje jako łamanie norm społecznych, będących dla nich szczególnie cennymi. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę dla efektywnego funkcjonowania społeczeństwa, utrudniają, bądź nawet uniemożliwiają realizację celów społecznych. Zjawisko to jest zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie.

Wśród problemów społecznych w polskiej rzeczywistości wymieniane są: starzenie się społeczeństwa, ubóstwo, choroby cywilizacyjne, bezdomność, przemoc, długotrwałe bezrobocie, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne.

Jednym z instrumentów zaradczych jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipnowskim na lata 2026-2035 jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Powiatu. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

W celu zwiększenia skuteczności, konieczne jest systematyczne śledzenie zjawisk i problemów społecznych, które są przedmiotem Strategii.

Strategia będzie służyć osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach.



W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, w działalności lokalnej polityki społecznej potrzebne jest strategiczne podejście. Planowanie strategiczne, polegające na systematycznym podejmowaniu działań, uwzględnia długi horyzont czasowy. Strategia stanowi zatem ważny instrument zarządzania, dzięki któremu możliwe jest rozpoznanie i wdrażanie przedsięwzięć o charakterze społecznym oraz integracja różnych środowisk lokalnych w ramach wspólnie zaplanowanych i skoordynowanych działań. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipnowskim na lata 2026-2035 zawiera kilka części składowych: charakterystykę Powiatu, diagnozę sytuacji społecznej oraz część programową zawierającą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, zakładane rezultaty, ramy finansowe, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Do każdego z obszarów problematycznych wskazane zostały podstawowe informacje, działania interwencyjne i najważniejsze problemy wynikające z przeprowadzonej diagnozy. Podsumowując, Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipnowskim na lata 2026-2035 jest wyrazem zintegrowanego planowania strategicznego. Wskazane cele, zarówno główne jak i szczegółowe, mają za zadanie przybliżyć Powiat do osiągnięcia wskazanego przez lokalne władze i mieszkańców pożądanego obrazu Powiatu w przyszłości. Określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów i pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązanie problemów społecznych. Pozwoli to na zapewnienie mieszkańcom Powiatu Lipnowskiego dogodnych warunków do rozwoju i przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społecznego.

## **2. Podstawa prawna**

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązania Problemów Społecznych wynika z art. 16b ust. 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia **12 marca 2004r. (Dz. U. z 2025 poz. 1214)**. Dokument ten zawiera diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych i wskaźników realizacji działań, a następnie monitorowanie realizacji opracowanego dokumentu.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Ustawa o pomocy społecznej art. 112 ust. 9 wskazuje koordynatora realizacji strategii, którym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Prace nad Strategią rozpoczęły się w połowie 2025 roku. Zespół do spraw Opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipnowskim na lata 2026-2035 został powołany **Uchwałą Nr 168/2025** Zarządu Powiatu w Lipnie z dnia 5 września 2025r.

Zespół ma charakter interdyscyplinarny, co zapewnia szerokie spojrzenie na sytuację społeczną powiatu. Zespół pracował w formie spotkań, oraz konsultacji e-mail i telefonicznych.

Zadaniem zespołu była ocena sytuacji społecznej w powiecie, analiza doświadczeń i współpracy z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Niezwykle istotną częścią istotną częścią tworzenia strategii było opracowanie celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań. Równie ważnym elementem procesu wypracowania niniejszego dokumentu było uwzględnienie odpowiedniego finansowania, ewaluacja oraz ustalenie sposobu monitorowania działań strategicznych. Następnie wyznaczono cele główne, cele operacyjne, wskaźniki realizacji celów oraz sposoby monitorowania działań strategicznych.

Diagnoza problemów społecznych została sporządzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, we współpracy z członkami zespołu oraz innymi instytucjami powiatowymi przy wykorzystaniu materiałów sprawozdawczych, obserwacji, analiz, wiedzy i kompetencji z zakresu polityki społecznej.

W związku z przeprowadzoną diagnozą sytuacji społecznej powiatu wymienione w strategii obszary, zostały uznane za kluczowe w budowaniu potencjału społecznego oraz profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych Powiatu Lipnowskiego.

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych danej gminy miejskiej bądź wiejskiej lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie.

Różnorodność problemów społecznych powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, aniżeli wyłącznie ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej mających istotny wpływ na konstrukcję niniejszego dokumentu i realizację zadań społecznych, w tym:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1999 Nr 78 poz.946)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.),



- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024r. poz. 572 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 t.j.)
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902 t.j.).

### **AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE WSPARCIA RODZINY I DZIECKA**

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 t.j.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829 t.j.),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512 t.j.)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 t.j.)
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 t.j.),
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 7987 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz.U. z 2024r. poz. 169).

### **AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIU UZALEŻNIENIOM**

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 t.j. z późn. zm.),



- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917 t.j.).

### **AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE OŚWIATY, ZATRUDNIENIA ORAZ WSPARCIA SOCJALNEGO**

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 917 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 304 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 953 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 t.j.),



## **AKTY PRAWNE NORMUJĄCE ASPEKTY FINANSOWE**

- Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 t.j.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 t.j. z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 t.j.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Lipnowskiego na lata 2026-2035 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

## **3. Dokumenty strategiczne**

### **Dokumenty krajowe**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Lipnowskiego na lata 2026-2035 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski, w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.



Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- Strategia Demograficzna 2040;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030;
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej;
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030;
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021-2035.

### **Dokumenty regionalne**

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Lipnowskiego jest: Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.

### **Dokumenty lokalne**

Najważniejszym dokumentem strategicznym na poziomie lokalnym dla Powiatu Lipnowskiego jest Strategia obszaru prowadzenia polityki terytorialnej- Lipno, a także Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2026 oraz Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Lipnowskim na lata 2021-2030.

## **4. Charakterystyka Powiatu Lipnowskiego**

### **4.1. Położenie geograficzne**

Powiat lipnowski położony jest w obrębie Pojezierza Dobrzyńskiego, w jego południowo-wschodniej części. Jest to region położony pomiędzy trzema rzekami: Wisłą, Drwęcą oraz Skrwą. W stosunku do województwa kujawsko-pomorskiego powiat znajduje się w jego południowo-zachodniej części sąsiadując z powiatem rypińskim, włocławskim, toruńskim, aleksandrowskim, golubsko-dobrzyńskim. Siedzibą powiatu jest miasto Lipno, które stanowi ważny węzeł komunikacyjny. Na terenie Lipna krzyżują się trasy ruchu tranzytowego.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Na osi zachód-wschód przebiega droga krajowa Nr 10 Szczecin – Toruń-Płońsk (Warszawa) i północ-południe droga krajowa Nr 67 Lipno – Włocławek stanowiąca łącznik z drogą krajową Nr 1 Gdańsk – Toruń Łódź – Cieszyn.

Główną rzeką, która przepływa przez teren powiatu lipnowskiego jest rzeka Mień stanowiąca prawobrzeżny dopływ Wisły. Jest to największy ciek odwadniający Pojezierze Dobrzyńskie.

Przez powiat przepływają również Chełmiczanka i Lubianka. Pierwsza jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Wypływa z jeziora Piaseczno, przepływa przez jeziora Ostrowite i Chełmica, skąd kieruje się ku Wiśle. Druga bierze początek z jeziora Konotopie, przepływa przez jeziora Sumin oraz Kijaszkowskie i Piotrkowskie wpadając do Drwęcy.

Na obszarze powiatu lipnowskiego znajduje się 29 jezior o powierzchni większej niż 10 ha. Jeziora w większości wykorzystywane są dla potrzeb turystyki i rekreacji, w szczególności położone w malowniczym krajobrazie w otoczeniu kompleksów leśnych.





## 4.2. Powierzchnia

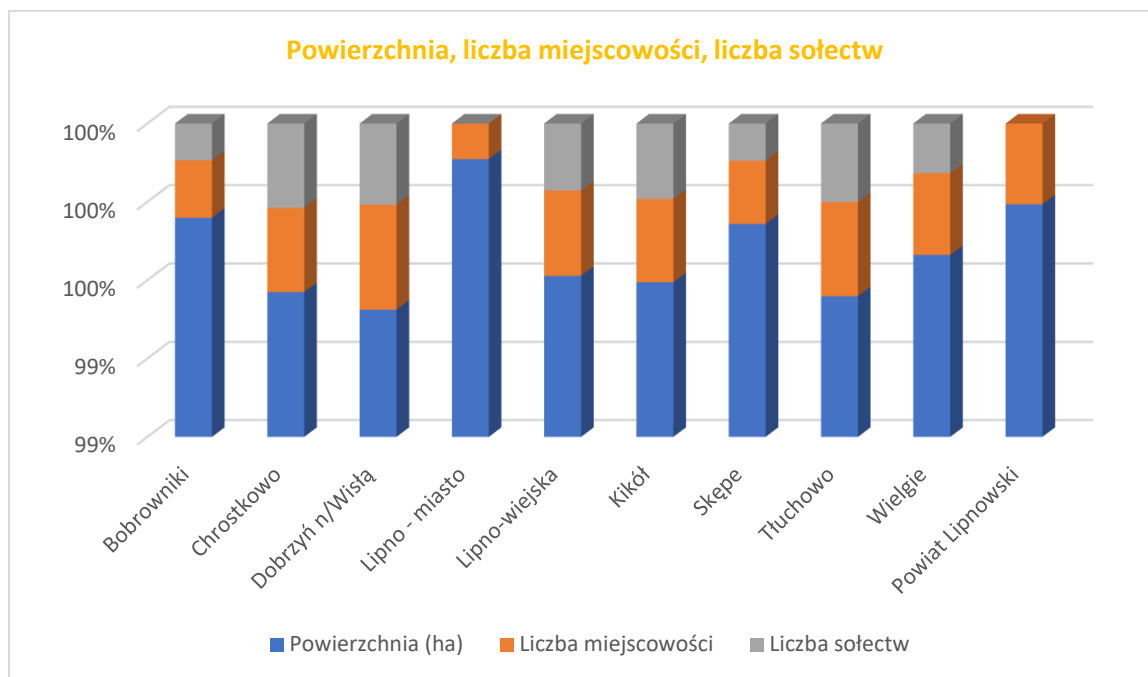
Na obszar powiatu lipnowskiego składa się z dziewięciu gmin: gmina Miasta Lipna, cztery gminy miejsko – wiejskie: Dobrzyń nad Wisłą, Skępe, Bobrowniki, Kikół oraz cztery gminy wiejskie: Chrostkowo, Lipno, Wielgie i Tłuchowo.

Łącznie powierzchnia powiatu lipnowskiego wynosi 101.574 ha. W stosunku do pozostałych powiatów ziemskich województwa kujawsko – pomorskiego jest to powierzchnia średnia – powiat pod tym względem zajmuje dziewiąte miejsce w województwie. Najmniejszym pod względem powierzchni jest powiat aleksandrowski (47.463 ha), zaś największym powiat świecki (147.418 ha).

Powierzchnia, liczba miejscowości i sołectw.

<b>Jednostka samorządu terytorialnego</b>	<b>Powierzchnia (ha)</b>	<b>Liczba miejscowości</b>	<b>Liczba sołectw</b>
<b>Bobrowniki</b>	<b>9.539</b>	<b>14</b>	<b>9</b>
<b>Chrostkowo</b>	<b>7.406</b>	<b>16</b>	<b>16</b>
<b>Dobrzyń n/Wisłą</b>	<b>11.518</b>	<b>31</b>	<b>24</b>
<b>Lipno (miasto)</b>	<b>1.099</b>	<b>1</b>	<b>-</b>
<b>Lipno (gmina wiejska)</b>	<b>21.004</b>	<b>46</b>	<b>36</b>
<b>Kikół</b>	<b>9.830</b>	<b>21</b>	<b>19</b>
<b>Skępe</b>	<b>17.875</b>	<b>29</b>	<b>17</b>
<b>Tłuchowo</b>	<b>9.935</b>	<b>24</b>	<b>20</b>
<b>Wielgie</b>	<b>13.368</b>	<b>28</b>	<b>17</b>
<b>Powiat Lipnowski</b>	<b>101.574</b>	<b>210</b>	<b>158</b>

Źródło: dane GUS



### 4.3. Struktura demograficzna

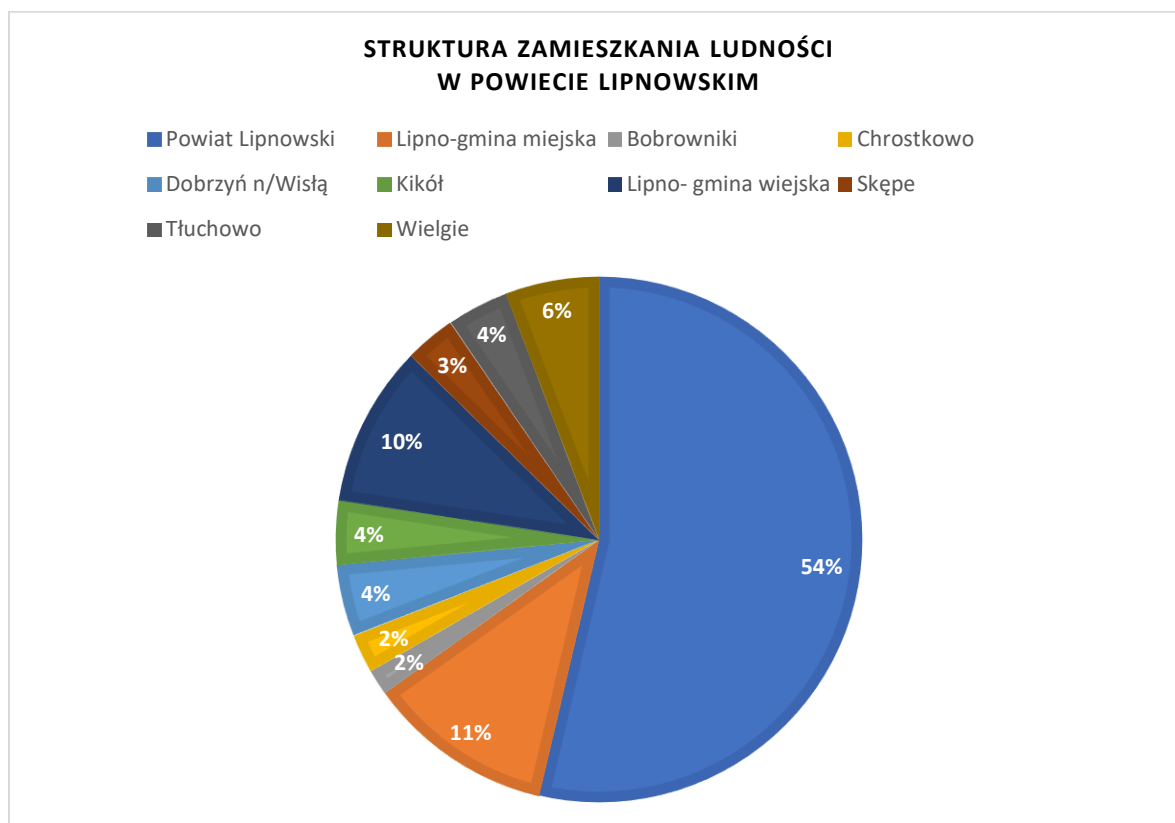
Na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy Oddział we Włocławku z dnia 30.06.2024r. powiat lipnowski zamieszkuje 62.337 mieszkańców, co stanowi ok. 3% ludności województwa kujawsko - pomorskiego /przy niezbyt wysokim wskaźniku zaludnienia wynoszącym 68 osób/1km<sup>2</sup>/. Wskaźnik zaludnienia dla województwa kujawsko – pomorskiego wynosi 117 osób/km<sup>2</sup>. Ludność powiatu zamieszkuje 1015,6 km<sup>2</sup> w 9 gminach, w tym 1 miejskiej, 4 miejsko – wiejskich i 4 wiejskich. Największy udział procentowy w ogólnej liczbie ludności ma gmina miejska Lipno, którą zamieszkuje 14 791 mieszkańców, co stanowi ok. 23% ogółu ludności i gmina wiejska Lipno z liczbą ludności 11 444 tj. 16,5%, w których łącznie zamieszkuje 39% ludności powiatu.

Na podstawie danych GUS z dnia 31.XII.2024r. w powiecie lipnowskim zamieszkuje 31.259 kobiet oraz 30.799 mężczyzn. Natomiast wg. struktury zamieszkania z podziałem na miasto i wieś wskaźnik liczby mieszkańców przedstawia się następująco: mieszkający w mieście 21.731 osób (11.277 kobiet i 10.454 mężczyzn), mieszkający na wsi 40.327 osób (19.982 kobiet i 20.345 mężczyzn).



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Strukturę mieszkańców można również scharakteryzować pod względem zróżnicowania wiekowego, co jest bardzo istotne z uwagi na zróżnicowanie potrzeb i oczekiwań społeczeństwa oraz jego możliwości rozwoju.



Struktura demograficzna gmin powiatu lipnowskiego.

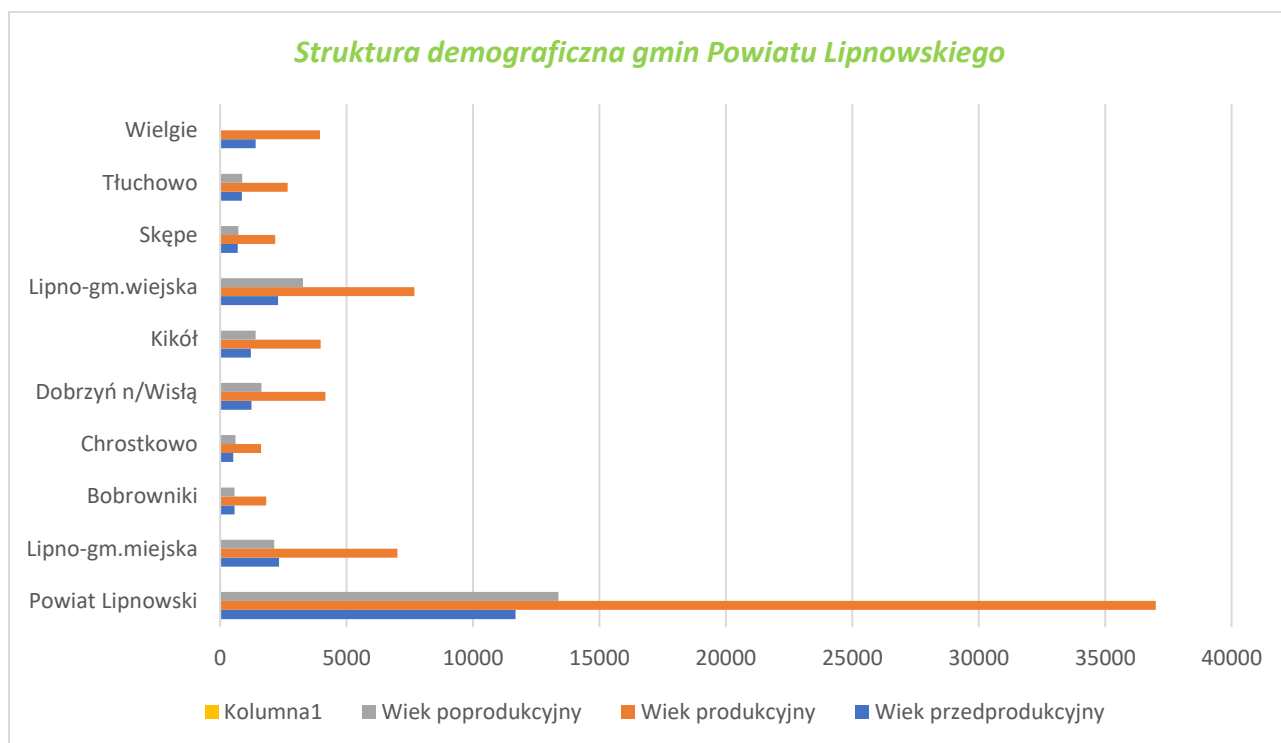
Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni	Wiek przed-produkcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek popro-dukcyjny
Powiat Lipnowski	62058	31259	30799	11677	37002	13379
Lipno-gmina miejska	13253	6939	6314	2329	7010	2135
Bobrowniki	1829	902	927	573	1825	570
Chrostkowo	2746	1369	1377	519	1619	608
Dobrzyń n/Wisłą	5080	2529	2551	1242	4158	1626
Kikół	4567	2348	2219	1213	3969	1399



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Lipno-gmina wiejska	11474	5700	5774	2289	7688	3276
Skępe	3596	1736	1860	693	2178	725
Tłuchowo	4394	2226	2168	858	2666	870
Wielgie	6641	3301	3340	1402	3954	1285

Źródło: dane GUS



Z powyższego zestawienia wynika, iż najludniejszą gminą powiatu lipnowskiego jest gmina miasta Lipno, najmniej mieszkańców ma natomiast gmina Chrostkowo. Większość mieszkańców mieszka na wsi. Z uwagi na szkolnictwo czy też opiekę zdrowotną istotnym jest obraz społeczeństwa powiatu wg bardziej szczegółowych przedziałów wiekowych.

**Mieszkańcy powiatu lipnowskiego wg. przedziałów wiekowych.**

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85
<b>POWIAT LIPNOWSKI 62058</b>	2573	3365	3553	3617	3654	3838	4058	4451	4780	4717	4264	3884	3899	4090	7315	-	-	-
<b>LIPNO- GMINA MIEJSKA 13253</b>	491	632	728	702	665	758	795	917	1098	1040	898	848	877	998	773	503	258	272
<b>BOBROWNIKI</b>	76	111	106	99	100	136	137	131	134	126	139	123	120	99	80	58	31	



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

<b>CHROSTKOW O 2746</b>	133	136	163	153	164	188	185	205	190	190	160	167	193	159	159	107	39	55
<b>DOBRZYŃ N/WISŁĄ 5080</b>	176	282	281	302	302	277	352	367	396	380	343	330	340	345	261	172	83	91
<b>KIKÓL 4567</b>	181	239	269	282	290	283	333	319	322	341	307	295	283	271	231	146	92	83
<b>LIPNO- GMINA WIEJSKA 11474</b>	534	690	664	716	721	769	727	832	896	946	832	683	633	684	488	344	156	159
<b>SKĘPE 3596</b>	169	202	213	202	252	227	256	268	253	236	248	232	219	219	173	100	60	67
<b>TŁUCHOWO 4394</b>	190	249	262	286	296	254	296	346	340	342	253	274	265	259	212	125	79	66
<b>WIELGIE 6641</b>	323	390	397	428	404	415	474	512	507	487	461	377	363	428	269	186	97	123

Źródło: dane GUS

Na koniec 2024 roku odnotowano najmniej osób w wieku od 0 do 4 lat.

Najliczniejszą grupę wiekową w powiecie lipnowskim stanowią osoby pomiędzy 40 a 44 rokiem życia.

#### 4.4. Służba zdrowia

W Powiecie Lipnowskim dobrze rozwinięta jest infrastruktura służby zdrowia. Funkcjonują publiczne jak i niepubliczne zakłady świadczące pomoc medyczną. Na terenie powiatu funkcjonują instytucje oraz ośrodki, których celem jest ochrona zdrowia. Wśród nich można wyróżnić: szpital, ośrodki zdrowia świadczące podstawą opiekę zdrowotną, a także specjalistyczną opiekę zdrowotną, ośrodki rehabilitacyjne, pogotowie ratunkowe itp.

##### **Szpital Lipno sp. z o.o.**

Szpital Lipno sp. z o.o. w Lipnie prowadzi działalność leczniczą polegającą na udzielaniu świadczeń zdrowotnych w zakresie lecznictwa stacjonarnego i lecznictwa ambulatoryjnego specjalistycznego. W szpitalu można wykonać badania diagnostyczne i laboratoryjne. Udzielane są świadczenia z zakresu rehabilitacji leczniczej pacjentom ambulatoryjnym oraz hospitalizowanym w oddziałach szpitalnych. Szpital dysponuje zespołami ratownictwa medycznego oraz lądowiskiem dla śmigłowców ratunkowych.

Szpital Lipno Sp. z o.o. mieści się w Lipnie przy ul. Nieszawskiej 6.



Właścicielem 100% udziałów jest Powiat Lipnowski. Opieka w Szpitalu składa się z leczenia stacjonarnego składającego się z 377 łóżek, w skład którego wchodzi:

Oddział Chorób Wewnętrznych, Oddział Neurologii i Leczenia Udarów, Oddział Ginekologiczno-Położniczy, Oddział Neonatologiczny, Oddział Chirurgiczny, Oddział Rehabilitacji, Oddział Rehabilitacji Neurologicznej, Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddział Medycyny Paliatywnej, Oddział Pediatryczny, Oddziały Psychiatryczne I, II, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy oraz Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Psychiatryczny.

Ponad to szpital posiada w swojej strukturze Blok Operacyjny, Blok Porodowy, Izbę Przyjęć oraz Psychiatryczną Izbę Przyjęć.

Lecznictwo ambulatoryjne obejmuje usługi w 13 Poradniach Specjalistycznych oraz w Dziale Fizjoterapii. W przypadku nagłego zachorowania lub pogorszenia stanu zdrowia, gdy nie ma objawów bezpośrednio zagrażających życiu lub zdrowiu, pacjenci mogą zgłosić się do Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej. Diagnostyka prowadzona jest przez Laboratorium Analityczne, Pracownie Diagnostyczne oraz Pracownie Endoskopową.

W formie niestacjonarnej prowadzona jest działalność lecznicza w postaci Hospicjum Domowego, 3 Zespołów Ratownictwa Medycznego i 1 Zespołu Transportu Sanitarnego.

Szpital Lipno zabezpiecza świadczenia medyczne dla ogółu mieszkańców Powiatu Lipnowskiego w zakresie oddziałów podstawowych tzn. chirurgicznego, wewnętrznego, pediatrycznego, i ginekologiczno – położniczego, neonatologicznego, natomiast pozostałe oddziały specjalistyczne świadczą usługi ponadpowiatowe.

Oddział Neurologii i Leczenia Udarów świadczy usługi lecznicze dla mieszkańców Powiatu Lipnowskiego, Rypińskiego, Brodnickiego, Toruńskiego i Golubsko – Dobrzyńskiego. Oddziały Psychiatryczne zabezpieczają świadczenia dla populacji Powiatu Lipnowskiego, Rypińskiego oraz Włocławskiego ziemskiego i grodzkiego. Oddział Rehabilitacji oraz Zakład Opiekuńczo – Leczniczy udzielają świadczeń zdrowotnych mieszkańcom Powiatu Lipnowskiego, Rypińskiego, Włocławskiego ziemskiego i grodzkiego.

W poszczególnych gminach Powiatu działają:

**\* Miasto Lipno:**

1. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Psychologicznego Poradnia psychologiczna dla dzieci i młodzieży w Lipnie, ul. Mickiewicza 4
2. Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ORTO-MED"  
M. Szyda, Lipno przy ul. Jana Sierakowskiego 48



3. Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, ul. Dolna 17d, 87-600 Lipno
4. Ośrodek Rehabilitacji Sp.z o.o. ul. Dębowa 21, 87-600 Lipno
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) "Primum" w Lipnie, przy ul. Olszowej 2
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lekarze Rodzinni ul. T. Kościuszki 5, 87-600 Lipno
7. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "WIMED", ul. Dębowa 21, 87-600 Lipno
8. L&B Centrum Medyczne Leszek Ruszkowski, ul. Maja 3D, 87-600 Lipno
9. Przychodnia Specjalistyczna NOWA, Adama Mickiewicza 20 , 87-600 Lipno
10. Stomatologia Katarzyna Perkowska ul. Wyszyńskiego 8 D, 87-600 Lipno i inne.

**\* Gmina Chrostkowo:**

- Ośrodek Zdrowia w Chrostkowie – Chrostkowo 106A, 87-602 Chrostkowo
  - NZOZ Lekarze Rodzinni – Chrostkowo 106A 87-602 Chrostkowo
- /działają też dwie apteki/:

- 1) Apteka Rustica – Chrostkowo 22a, 87-602 Chrostkowo
- 2) Apteka Św. Jakuba – Janiszewo 48, 87-602 Chrostkowo

**\* Gmina Bobrowniki:**

- 1) NZOZ „Medico Plus” w Bobrownikach
- 2) Punkt apteczny w Bobrownikach

**\* Gmina Tłuchowo:**

- NZOZ „Arsmed” w Tłuchowie - Wojciech Woźnicki.

**\* Gmina Kikół:**

- 1) Niepubliczny Zakład Medycyny Pracy i Specjalistyki "AGALMED" ul. Złota Górka 12, 87-620 Kikół;
- 2) NZOZ „Na Złotej Górcie”, ul. Złota Górka 12, 87-620 Kikół;

**\* Gmina Wielgie:**

- 1) Centrum Diagnostyczno-Lecznicze „Barska" ul. Starowiejska 87, 87-603 Wielgie
- 2) NZOZ „Mój Lekarz" Ośrodek Zdrowia Wielgie ul. Starowiejska 10, 87-603 Wielgie
- 3) NZOZ Przychodnia lekarska. SALUS. Iwona Żyborc Czarne 15, 87-603 Wielgie
- 4) NZOZ WIMED Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Suradówek 26A, 87-603 Suradówek

**\* Miasto i Gmina Skepe:**

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Lekarze Rodzinni”
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej WIMED
- 3) WIMED Ośrodek Rehabilitacji im. Jana Pawła II



**\*Miasto i Gmina Dobrzyń n/Wisłą:**

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ARSMED,  
ul. Służba Polsce 9, 87-610 Dobrzyń n/Wisłą
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej WU-MED. Grochowalsk 4, 87-610 Grochowalsk
- 3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „LEKARZE RODZINNI” Tokarczyk i Wspólnicy  
Chalin 41A, 87-606 Chalin

## **4.5. Szkolnictwo**

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie edukacji publicznej. Do zadań Powiatu należy zakładanie i prowadzenie publicznych szkół i placówek oświatowych oraz dotowanie szkół i placówek niepublicznych.

Powiat Lipnowski jest organem prowadzącym dla 6 szkół i 3 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Powiat prowadzi również Zespół Szkół Specjalnych oraz Szkołę Przystosowaną do Pracy.

W obszarze działalności edukacyjnej Powiatu, funkcjonujące placówki oświatowe wypełniają swoje zadania w zakresie kształcenia szkolnictwa średniego dla młodzieży, specjalnego oraz poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.

Poniżej wykaz szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Lipnowski:

**1) Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Lipnie**

ul. Traugutta 1, 87-600 Lipno

**2) Zespół Szkół Technicznych im. Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie**

ul. Okrzei 3, 87-600 Lipno

**3) Zespół Szkół w Skępem im. Waleriana Łukasińskiego w Skępem**

ul. Wymyślińska 2, 87-630 Skępe

**4) Zespół Szkół im. Związku Młodzieży Wiejskiej w Dobrzyniu nad Wisłą**

ul. Szkolna 5, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą

**5) Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Lipnie**

ul. Stefana Okrzei 4, 87-600 Lipno

**6) Publiczna Szkoła Muzyczna I Stopnia w Lipnie**

ul. 11 Listopada 23A, 87-600 Lipno



Na terenie powiatu funkcjonuje też **Niepubliczna Szkoła Policealna** mieszcząca się przy ul. Piłsudskiego 2 w Lipnie.

**Placówki oświatowe na terenie gminy Kikół:**

- 1) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kikole, ul. Targowa 6, 87-620 Kikół
- 2) Szkoła Podstawowa w Cieluchowie; Cieluchowo 8, 87-620 Kikół
- 3) Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Woli, Wola 71a, 87-620 Kikół
- 4) Szkoła Podstawowa w Zajeziorku, Zajeziorko 18, 87-620 Kikół
- 5) Przedszkole Publiczne Kraina Bajek w Kikole
- 6) „Promyczek” Przedszkole Niepubliczne w Woli
- 7) „Promyczek” Przedszkole Niepubliczne w Kikole
- 8) Niepubliczne Przedszkole „Fantazja” w Kikole

**Placówki oświatowe w gminie Bobrowniki:**

- 1) Szkoła Podstawowa im. Karola Wojtyły w Bobrownikach
- 2) Przedszkole Samorządowe w Bobrownikach
- 3) Niepubliczne Przedszkole "Małe Przedszkole" w Rachcinie

**Placówki oświatowe w gminie Wielgie:**

- 1) Zespół Placówek Oświatowych w Wielgie, ul. Szkolna 5, 87-603 Wielgie
- 2) Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Zadusznikach, Zaduszniki 4, 87 - 603 Wielgie
- 3) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Czarnem, Czarne 7, 87-603 Wielgie

**Placówki oświatowe - Chrostkowo:**

Zespół Szkół w Chrostkowie, Chrostkowo 80

**Placówki oświatowe na terenie Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą:**

- 1) Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Dobrzyniu nad Wisłą  
ul. Licealna 1, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
- 2) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chalinie, Chalin 36, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
- 3) Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Krojczynie,  
Krojczyn 17, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
- 4) Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Dyblinie, Dyblin 1, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
- 5) Zespół Szkół im. Związku Młodzieży Wiejskiej w Dobrzyniu nad Wisłą, ul. Szkolna 5  
87-610 Dobrzyń nad Wisłą



- 6) Przedszkole Samorządowe im. Kubusia Puchatka, ul. Lipnowska 6, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
- 7) Niepubliczne Przedszkole „Akademia Przedszkolaka” ul. Polna 43A, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
- 8) Niepubliczne Przedszkole „Zielona Kraina” Krojczyn 19A, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą

**Placówki oświatowe na terenie Miasta i Gminy Skepe:**

- 1) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skępem:
  - Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Skępem
  - Publiczne Przedszkole im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Skępem
  - Przedszkole Publiczne w Wiosce „Przedszkole pod Lipami”
- 2) Szkoła Podstawowa im. Sejmu RP w Wólce
- 3) Szkoła Podstawowa w Czermnie
- 4) Gminny Żłobek w Wólce

*Prywatne przedszkola:*

- 1) Niepubliczne Przedszkole „Kujawiaczek”
- 2) Klub Malucha Niepubliczne Przedszkole

**Placówki oświatowe w gminie Tłuchowo:**

- 1) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Tłuchowie
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Mysłakówku
- 3) Przedszkole Publiczne „Bajkowa Kraina” w Tłuchowie

**Placówki oświatowe w gminie Lipno:**

- 1) Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Różyckiego w Jastrzębiu
- 2) Zespół Szkół w Karnkowie
- 3) Szkoła Podstawowa im. F. Żwirki i S. Wigury w Maliszewie
- 4) Zespół Szkół im. Marii Konopnickiej w Radomicach
- 5) Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Trzebiegoszczu
- 6) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wichowie.

Edukacja specjalna na terenie Powiatu Lipnowskiego realizowana jest przez **Zespół Szkół Specjalnych**, który jest placówką dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym oraz niepełnosprawnością sprzężoną w tym m.in. z autyzmem, w wieku od 7 do 24 lat.



Głównym zadaniem Zespołu Szkół Specjalnych jest przygotowanie wychowanków w miarę ich możliwości do niezależnego, samodzielnego, aktywnego i twórczego życia oraz zaspokajanie ich specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych.

**W skład Zespołu Szkół Specjalnych w Lipnie wchodzi:**

- Szkoła Podstawowa nr 4 w Lipnie
- Szkoła Przystosowująca do Pracy w Lipnie

**Obecnie w Szkole Podstawowej nr 4 w Lipnie funkcjonuje:**

- pięć oddziałów dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i z niepełnosprawnościami sprzężonymi
- dziesięć oddziałów dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Organizuje się także indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu głębokim.

W Szkole Przystosowującej do Pracy w Lipnie funkcjonuje obecnie sześć oddziałów, przeznaczonych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Na terenie miasta Lipna funkcjonuje **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**. Mieści się ona przy Placu 11-go Listopada 9.

Celem oddziaływań Poradni jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

Poradnia wspomaga również przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań Poradni w szczególności należą:

1. Diagnostowanie dzieci i młodzieży;
2. Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
3. Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
4. Organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.



Poradnia realizuje swoje zadania poprzez:

- diagnozę,
- porady i konsultacje,
- terapię,
- psychoedukację,
- doradztwo,
- mediację,
- interwencję kryzysową,
- działalność profilaktyczną,
- działalność informacyjno-szkoleniową
- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

Profesjonalnej pomocy udzielają:

- \* psycholog,dy,
- \* pedagog,dy,
- \* logoped,dy,
- \* doradcy zawodowi,
- \* surdopedagog,dy,
- \* tyflop,dy,
- \* socjoterapeuci,
- \* seksuolog.

W Poradni można uzyskać:

- poradę psychologa, pedagoga, logopedy,
- diagnozę psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną i zawodoznawczą,
- pomoc w pokonywaniu trudności szkolnych,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych, wychowawczych i innych,
- pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia.

Poradnia wydaje opinie w sprawach:

- wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej oraz odroczenia rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego,
- opinii objęcia ucznia/dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu lub w szkole,
- dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono niższy niż przeciętny poziom



intelektualny oraz specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom,

- zwolnienie ucznia z głęboką dysleksją rozwojową z nauki drugiego języka obcego,
- udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki,
- przyjęcia ucznia do oddziału przysposabiającego do pracy,
- zindywidualizowanej ścieżki kształcenia,
- innych, określonych w odrębnych przepisach.

Poradnia orzeka w sprawach:

- kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, słabosłyszącym, niesłyszącym, słabowidzącym, niewidzącym, z niepełnosprawnością ruchową w tym afazją motoryczną, autyzmem i Zespołem Aspergera,
- nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły,
- wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole,
- potrzeby zajęć rewalidacyjno – wychowawczych.

Pomoc udzielana w Poradni jest bezpłatna i może się o nią zwrócić każdy rodzic dziecka od 0 – 18 lat, lub powyżej 18 lat – jeśli uczęszcza ono do szkoły.

Wszystkie formy pomocy udzielanej przez poradnię wymagają złożenia wniosku podpisanego przez rodzica lub opiekuna prawnego.

## **4.6. Pomoc społeczna**

Pomoc społeczna stanowi jeden z kluczowych elementów polityki społecznej państwa, którego głównym celem jest wspieranie osób, rodzin oraz grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są one w stanie przezwyciężyć samodzielnie przy wykorzystaniu własnych zasobów, uprawnień i możliwości. System pomocy społecznej w Polsce opiera się na współdziałaniu administracji rządowej i samorządowej, a jego funkcjonowanie regulowane jest przede wszystkim ustawą o pomocy społecznej. Szczególną rolę w realizacji zadań pomocowych odgrywa samorząd terytorialny – gminy i powiaty – które odpowiadają za organizację i bezpośrednie świadczenie pomocy na rzecz mieszkańców. Na terenie powiatu



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

lipnowskiego pomoc społeczna realizowana jest w sposób zorganizowany i wielopoziomowy, z uwzględnieniem potrzeb lokalnej społeczności. Powiat lipnowski, położony w województwie kujawsko-pomorskim, obejmuje miasto Lipno oraz kilka gmin miejsko-wiejskich i wiejskich, co powoduje zróżnicowanie problemów społecznych, takich jak bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, starzenie się społeczeństwa, choroby przewlekłe, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy przemoc w rodzinie. Odpowiedzią na te problemy jest rozbudowana sieć instytucji pomocy społecznej, które współpracują ze sobą na poziomie gminnym i powiatowym. System pomocy społecznej w powiecie lipnowskim tworzą przede wszystkim ośrodki pomocy społecznej działające w poszczególnych gminach oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie, które odpowiadają za realizację zadań podstawowych, bezpośredni kontakt z mieszkańcami oraz udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Uzupełnieniem działań gminnych jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, realizujące zadania o charakterze ponadgminnym, w szczególności w zakresie wsparcia rodzin, pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Istotnym elementem lokalnego systemu wsparcia są również wyspecjalizowane placówki pomocy społecznej, takie jak Dom Pomocy Społecznej, zapewniający całodobową opiekę osobom wymagającym stałego wsparcia, a także Warsztaty Terapii Zajęciowej, których celem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami. Placówki te pełnią ważną funkcję w procesie integracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu oraz poprawy jakości życia osób niesamodzielnych. Pomoc społeczna w powiecie lipnowskim nie ogranicza się jedynie do wsparcia materialnego. Obejmuje ona również działania profilaktyczne, aktywizujące oraz integracyjne, realizowane we współpracy z innymi instytucjami, takimi jak szkoły, służba zdrowia, policja, sądy, organizacje pozarządowe oraz instytucje rynku pracy. Dzięki temu możliwe jest kompleksowe podejście do problemów społecznych oraz skuteczniejsze udzielanie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Funkcjonowanie systemu pomocy społecznej na terenie powiatu lipnowskiego ma istotne znaczenie dla zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa socjalnego oraz wsparcia w sytuacjach kryzysowych i życiowych trudności. Zróżnicowana struktura instytucji pomocowych umożliwia dostosowanie form pomocy do indywidualnych potrzeb osób i rodzin, a także pozwala na objęcie wsparciem różnych grup społecznych – od rodzin z dziećmi, przez osoby starsze, po osoby z niepełnosprawnościami. Działania te realizowane są zarówno



w środowisku lokalnym, jak i w wyspecjalizowanych placówkach opiekuńczych i terapeutycznych.

Podstawę lokalnego systemu pomocy społecznej stanowią ośrodki pomocy społecznej działające na poziomie gmin oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie, które pozostają w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami i odpowiadają za rozpoznawanie ich potrzeb. To właśnie w tych jednostkach podejmowane są pierwsze działania pomocowe, obejmujące m.in. pracę socjalną, przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz organizowanie usług opiekuńczych. W sytuacjach wymagających bardziej specjalistycznego lub długofalowego wsparcia zadania te uzupełniane są przez instytucje funkcjonujące na poziomie powiatowym.

### **Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS / MOPS)**

Na obszarze powiatu lipnowskiego pomoc społeczną realizują przede wszystkim miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, których zadaniem jest wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

#### **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie**

#### **Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w powiecie**

Na terenie powiatu działają OPS/GOPS w różnych gminach. Obejmują one:

- GOPS Lipno (gmina wiejska Lipno) – pomoc finansowa, rzeczowa, usługi opiekuńcze, działania profilaktyczne oraz programy senioralne i rodzinne realizowane lokalnie.
- OPS/GOPS w gminach: Bobrowniki, Chrostkowo, Dobrzyń nad Wisłą, Kikół, Skępe, Tłuchowo, Wielgie – każdy z nich świadczy pomoc społeczno-opiekunkową na terenie swojej gminy.

Główne zadania:

– udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, w tym świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych oraz pomocy w formie usług opiekuńczych;



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

- prowadzenie pracy socjalnej z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom;
- organizowanie wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz samotnych, w tym poprzez pomoc w gospodarstwie domowym, transport lub zakupy;
- współpraca z PCPR, szkołami, służbą zdrowia, policją i organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia kompleksowej pomocy;
- realizacja programów i projektów lokalnych, rządowych i unijnych mających na celu integrację społeczną i aktywizację mieszkańców.

Istotną rolę w tym zakresie odgrywa **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie**, które realizuje zadania wykraczające poza możliwości pojedynczych gmin, w szczególności w obszarze wsparcia rodzin, pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie jest jednostką organizacyjną powiatu lipnowskiego, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny oraz rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami. W swojej działalności PCPR wykonuje zadania własne powiatu, zadania zlecone oraz zadania wykonywane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej i samorządowej lub innymi instytucjami w zakresie spraw społecznych określonych odpowiednimi ustawami. Zakres podejmowanych działań ukierunkowany jest na zapewnienie kompleksowego wsparcia mieszkańcom powiatu lipnowskiego, w szczególności osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Do podstawowych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie należą:

- organizowanie i koordynowanie systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu lipnowskiego, w tym wspieranie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz udzielanie pomocy osobom usamodzielniającym się po opuszczeniu pieczy zastępczej;
- kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi oraz ustalanie odpłatności za pobyt w tej placówce;



- realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, w szczególności przyznawanie dofinansowań ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz udział w turnusach rehabilitacyjnych;
- kierowanie, organizowanie i nadzorowanie funkcjonowania Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży, zapewniającego czasowe schronienie, wsparcie socjalne, psychologiczne oraz pomoc w usamodzielnianiu kobiet znajdujących się w kryzysowej sytuacji życiowej;
- współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej działającymi na terenie powiatu lipnowskiego oraz innymi instytucjami realizującymi działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- podejmowanie działań wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej we współpracy z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, sądami, policją, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi;
- realizacja programów i projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym rządowych i unijnych, ukierunkowanych na integrację społeczną oraz poprawę jakości życia mieszkańców powiatu lipnowskiego.

Uzupełnieniem działań środowiskowych są także placówki zapewniające całodobową opiekę oraz rehabilitację i terapię zajęciową, w tym Dom Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Dom Dziennego Pobytu. Jednostki te odpowiadają na potrzeby osób wymagających stałego wsparcia, systematycznej pracy terapeutycznej lub codziennej aktywizacji społecznej, umożliwiając im możliwie jak najlepsze funkcjonowanie w życiu codziennym, rozwój zainteresowań oraz utrzymanie kontaktów społecznych.

### **Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi**

Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi (gmina Wielgie) to placówka całodobowa, prowadzona przez powiat lipnowski, zapewniająca profesjonalną opiekę osobom dorosłym z niepełnosprawnością intelektualną oraz osobom wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Placówka oferuje mieszkańcom opiekę pielęgnacyjno-opiekuńczą, wsparcie terapeutyczne oraz działania wspierające ich rozwój i integrację społeczną, dostosowane do



indywidualnych potrzeb podopiecznych. DPS funkcjonuje od wielu lat jako istotna instytucja wsparcia społecznego w regionie.

### **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Lipnie**

Warsztaty Terapii Zajęciowej działają w Lipnie przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci i są miejscem dziennego pobytu dla osób z różnym rodzajem niepełnosprawności. Placówka realizuje zajęcia terapeutyczne, manualne i aktywizujące, które mają na celu rozwijanie umiejętności społecznych i zawodowych uczestników oraz ich aktywizację w środowisku lokalnym.

### **Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Skępem**

Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży im. lek. med. Lecha Bramorskiego w Skępem to placówka zapewniająca całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży oraz innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. W placówce oferowane jest schronienie, pomoc materialna, psychologiczna i prawna oraz wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, co ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa, stabilizacji oraz możliwości przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Placówka stanowi ważne uzupełnienie systemu pomocy społecznej na terenie powiatu lipnowskiego.

### **Domy Dziennego Pobytu / Senior+**

Na terenie powiatu lipnowskiego funkcjonuje kilka placówek dziennego wsparcia seniorów i osób potrzebujących pomocy, głównie w ramach programu *Senior+*, które oferują usługi opieki dziennej, zajęcia terapeutyczne, aktywizujące i wsparcie społeczne.

Placówki te obejmują:

- Dzienny Dom Senior+ w Krzyżówkach – placówka skierowana do mieszkańców gminy Lipno (wiek 60+), zapewniająca wsparcie dzienne, zajęcia rehabilitacyjne i terapeutyczne oraz możliwość aktywizacji społecznej dla ok. 30 uczestników dziennie.
- Dzienny Dom Senior+ w Chrostkowie – urządzone miejsce wsparcia dziennego dla seniorów (ok. 30 miejsc), oferowane w ramach lokalnych usług społecznych.



- Dzienny Dom Pobytu w Lipnie (Os. Sikorskiego) – dzienny dom wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych z terenu miasta i gminy Lipno.

Wszystkie wymienione domy działają w strukturze lokalnych programów pomocy społecznej i są częścią regionalnej sieci placówek *Senior+*, których celem jest aktywizacja seniorów i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu.

Tak zorganizowany system pomocy społecznej w powiecie lipnowskim tworzy spójną całość, w której poszczególne instytucje wzajemnie się uzupełniają, realizując wspólny cel, jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Szczegółowa charakterystyka poszczególnych jednostek pozwala lepiej zrozumieć zakres ich działalności, specyfikę podejmowanych działań oraz znaczenie, jakie pełnią one w lokalnym systemie wsparcia.

## **4.6. Rynek pracy**

Rynek pracy w powiecie lipnowskim stanowi istotny element lokalnej struktury społeczno-gospodarczej i powinien być uwzględniany w analizie czynników wpływających na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie rodzin. Sytuacja zawodowa i ekonomiczna gospodarstw domowych ma znaczenie dla stabilności relacji rodzinnych, poziomu stresu oraz zdolności radzenia sobie z trudnościami, co pośrednio może oddziaływać na zjawisko przemocy. Aktualna sytuacja na rynku pracy w powiecie lipnowskim nie odbiega w sposób znaczący od średniej krajowej. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymuje się na umiarkowanym poziomie, a działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie przyczyniają się do aktywizacji zawodowej mieszkańców poprzez realizację programów stażowych, szkoleń, prac interwencyjnych oraz wsparcia przedsiębiorczości. Rynek pracy w powiecie cechuje się względną stabilnością, choć – jak w wielu powiatach o charakterze mieszanym miejsko-wiejskim – oferta zatrudnienia jest ograniczona pod względem liczby miejsc pracy o wysokich dochodach i specjalistycznym charakterze. Charakterystycznym zjawiskiem jest również podejmowanie pracy poza terenem powiatu, co pozwala części mieszkańców na uzyskanie wyższych dochodów, ale jednocześnie wiąże się z dłuższym czasem dojazdów oraz mniejszą dostępnością czasową dla życia rodzinnego i społecznego. Występują także grupy mieszkańców, które wymagają szczególnego wsparcia na rynku pracy, w tym



osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby pozostające poza rynkiem pracy z przyczyn opiekuńczych lub zdrowotnych.

## **4.7. Bezpieczeństwo publiczne**

Bezpieczeństwo publiczne w powiecie lipnowskim jest zapewniane przez współdziałanie lokalnych służb, inspekcji i straży, w szczególności Komendy Powiatowej Policji w Lipnie, Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP), Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz innych instytucji odpowiedzialnych za porządek i ochronę mieszkańców. Na terenie powiatu funkcjonuje również sieć posterunków policji w Dobrzyniu nad Wisłą, Kikole, Skępem i Tuchowie, co zwiększa dostępność reagowania na zagrożenia w całym powiecie.

Policja w powiecie lipnowskim prowadzi działania prewencyjne i profilaktyczne, m.in. akcje „Prędkość” ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez kontrolę prędkości i uświadamianie kierowców o konsekwencjach łamania przepisów. Realizowane są również programy edukacyjne i spotkania z młodzieżą dotyczące przemocy, hejtu oraz bezpieczeństwa w sieci, wspierające budowanie świadomości i odpowiedzialnych postaw w społecznościach lokalnych.

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego odbywa się poprzez ścisłą współpracę pomiędzy jednostkami policji, strażą pożarną, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, samorządem lokalnym oraz innymi podmiotami pozapolicyjnymi. W strukturze powiatu działa Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, które koordynuje działania służb w sytuacjach nadzwyczajnych i odpowiada za przygotowanie na zdarzenia kryzysowe oraz skuteczne reagowanie w przypadku zagrożeń. Działania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne mają na celu nie tylko reagowanie na przestępstwa i zagrożenia, ale przede wszystkim zapobieganie im oraz wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu lipnowskiego. Współpraca między służbami, samorządem lokalnym i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi pozwala na skuteczne planowanie działań prewencyjnych oraz szybką reakcję w sytuacjach kryzysowych.



W powiecie lipnowskim funkcjonuje 70 Ochotniczych Straży Pożarnych, z jednostek rozmieszczonych we wszystkich gminach powiatu — obejmujących zarówno małe wsie, jak i większe miejscowości. Lista ta zawiera OSP m.in. z Bobrownik, Chrostkowa, Dobrzynia nad Wisłą, Kikół, Lipna, Skępego, Tłuchowa i Wielgiego, a także jednostki w samym mieście Lipno. Ochotnicze Straże Pożarne są kluczowym elementem lokalnego systemu ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa. Działają zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z Państwową Strażą Pożarną, udzielając pomocy przy pożarach, wypadkach drogowych, klęskach żywiołowych i innych zdarzeniach wymagających pilnego reagowania. OSP aktywnie współpracują z samorządem powiatowym i gminnym, a także uczestniczą w działaniach edukacyjno-profilaktycznych.

#### **4.9. Działalność organizacji pozarządowych**

Na terenie powiatu lipnowskiego funkcjonuje grupa organizacji pozarządowych, które prowadzą działalność na rzecz lokalnej społeczności, wspierając różne obszary życia społecznego, kultury, sportu oraz osób potrzebujących. Organizacje te wpisane są do rejestru stowarzyszeń i działają na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizując zadania w sferze pożytku publicznego poprzez współpracę z samorządem powiatowym i gminnym. Powiat lipnowski corocznie przygotowuje **Roczny Program współpracy Powiatu Lipnowskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**, który określa priorytetowe obszary działań, formy współpracy, zasady udzielania dotacji oraz cele strategiczne na dany rok. Do celów głównych Programu należy zintensyfikowanie współpracy Powiatu z organizacjami pozarządowymi, podniesienie skuteczności publicznych do realizacji, dokonywać będzie wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji. W składanych przez organizację ofertach realizacji zadania publicznego, Powiat oczekuje pełnej i rzetelnej informacji oraz uczciwego przedstawienia swoich zasobów, planowanych działań oraz kalkulacji kosztów ich realizacji. Współpracę z organizacjami pozarządowymi koordynuje Samodzielne stanowisko do spraw obywatelskich Starostwa Powiatowego w Lipnie. Pełen wykaz organizacji obejmuje zarówno



stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, jak i stowarzyszenia zwykłe oraz inne NGO wpisane do ewidencji prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Lipnie.

Organizacje pozarządowe działają w różnych obszarach, takich jak: wspieranie rozwoju lokalnej społeczności, turystyki i krajoznawstwa, integracji społecznej osób niepełnosprawnych, promocja zdrowia, działalność sportowo-rekreacyjna oraz rozwój obszarów wiejskich.

## **5. Diagnoza problemów społecznych Powiatu Lipnowskiego**

### **5.1. Bezrobocie**

#### **Diagnoza problemów społecznych powiatu lipnowskiego- bezrobocie**

Bezrobocie w powiecie lipnowskim w latach 2022-2024 utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie w porównaniu do średniej krajowej, jednak znacząco niższym niż w latach od 2012 do 2014. W tym okresie liczba zarejestrowanych bezrobotnych oscylowała wokół 2,5-2,6 tysięcy osób, a stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie od 12,8 % do 13,9 %. Głównymi przyczynami bezrobocia pozostawały: ograniczona liczba ofert pracy w regionie, niedopasowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb pracodawców oraz niska mobilność zawodowa.

Nowa ustawa z dnia 20 marca 2025 o Rynku Pracy i Służbach Zatrudnienia, która weszła w życie stanowi punkt zwrotny w polityce rynku pracy.

Zastąpiła ona ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i wprowadziła szereg rozwiązań mających na celu zwiększenie skuteczności działań urzędów pracy. Jej podstawowe założenia to:

- Cyfryzacja usług i uproszczenie procedur.
- Indywidualne konta pracownika i pracodawcy.
- Uproszczone zasady łączenia form
- Większe powiązanie działań urzędów pracy z potrzebami lokalnego rynku pracy i przedsiębiorców.

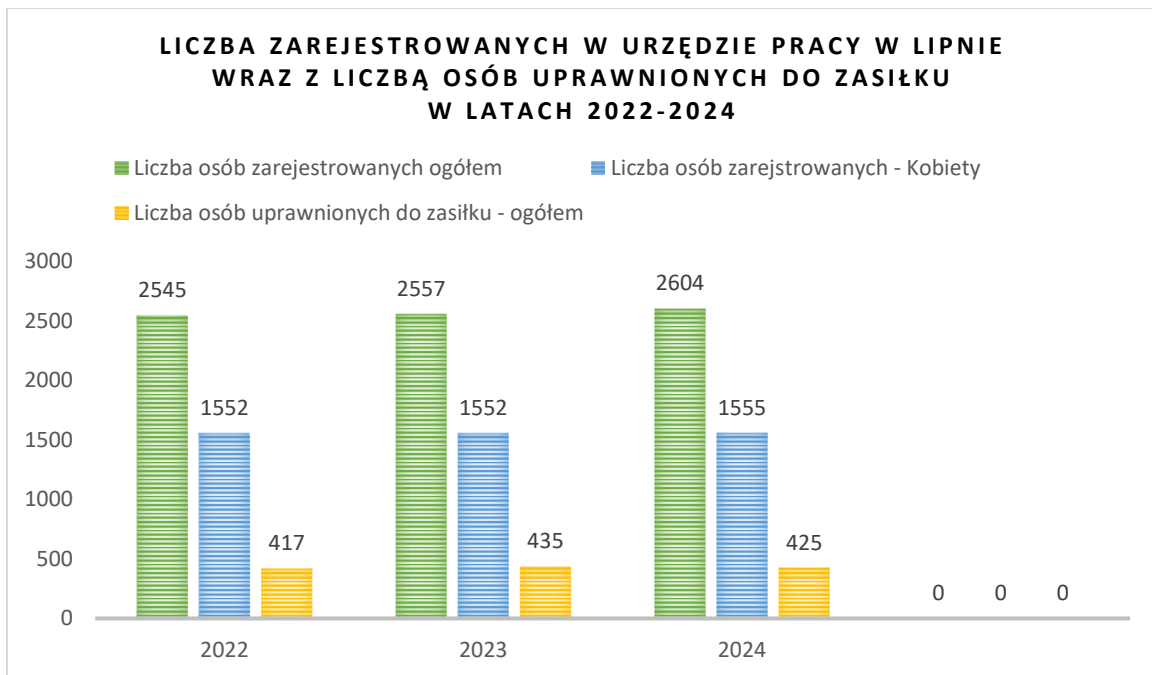


**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

- Skuteczniejsze wsparcie osób młodych, długotrwale bezrobotnych, bez doświadczenia zawodowego.
- Wsparcie osób 60 +

**Liczba zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Lipnie wraz z liczbą osób uprawnionych do zasiłku w latach 2022-2024.**

Lata	Liczba osób zarejestrowanych		Liczba osób uprawnionych do zasiłku	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	%
2022r.	2545	1552	417	16,3
2023r.	2557	1552	435	17
2024r.	2604	1555	425	16,3



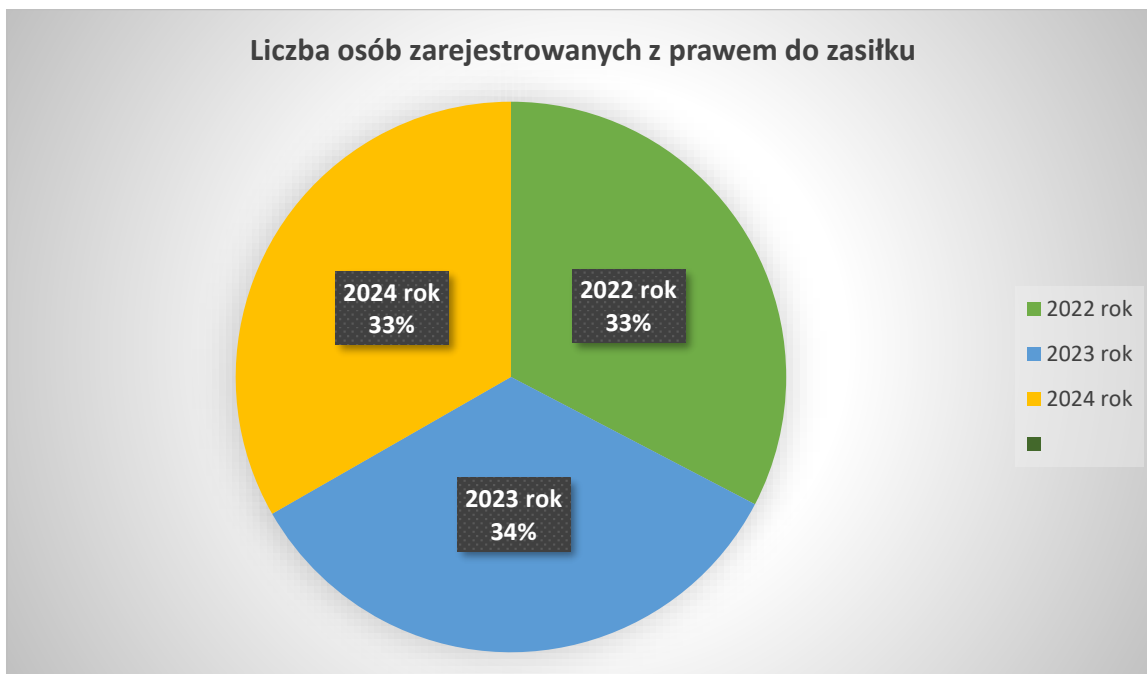
**Liczba osób zarejestrowanych z prawem do zasiłku a stopa bezrobocia w powiecie w latach 2022 - 2024**

Lata	Liczba osób zarejestrowanych z prawem do zasiłku	Stopa bezrobocia
2022r.	417	13,9



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

<b>2023r.</b>	<b>435</b>	<b>12,8</b>
<b>2024r.</b>	<b>425</b>	<b>13,3</b>



Powyższe tabele przedstawiają sytuację osób zarejestrowanych w latach 2022- 2024 jest ona na zbliżonym poziomie z niewielką tendencją wzrostową (o 59 osób między 2022r. a 2024r.) Udział kobiet w ogólnej liczby bezrobotnych był wysoki, ponad 60% co wskazuje na trudniejszą sytuację kobiet na lokalnym rynku pracy. Odsetek osób uprawnionych do zasiłku utrzymywał się na poziomie około 16 - 17%. Co oznacza, że zdecydowana większość bezrobotnych to osoby długotrwale pozostające bez pracy lub takie które wcześniej pracowały w warunkach nieuprawniających do świadczenia. To wskazuje na niski poziom zatrudnienia w regionie. Stopa bezrobocia w powiecie lipnowskim w badanym okresie była wyraźnie wyższa niż średnia krajowa, która wynosiła około 5- 6%, co potwierdza, że powiat należy do obszarów o relatywnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

To pokazuje, że sam zasiłek dla bezrobotnych nie jest w stanie rozwiązać problemu, bo korzysta z niego tylko niewielka grupa, a reszta pozostaje bez środków do życia

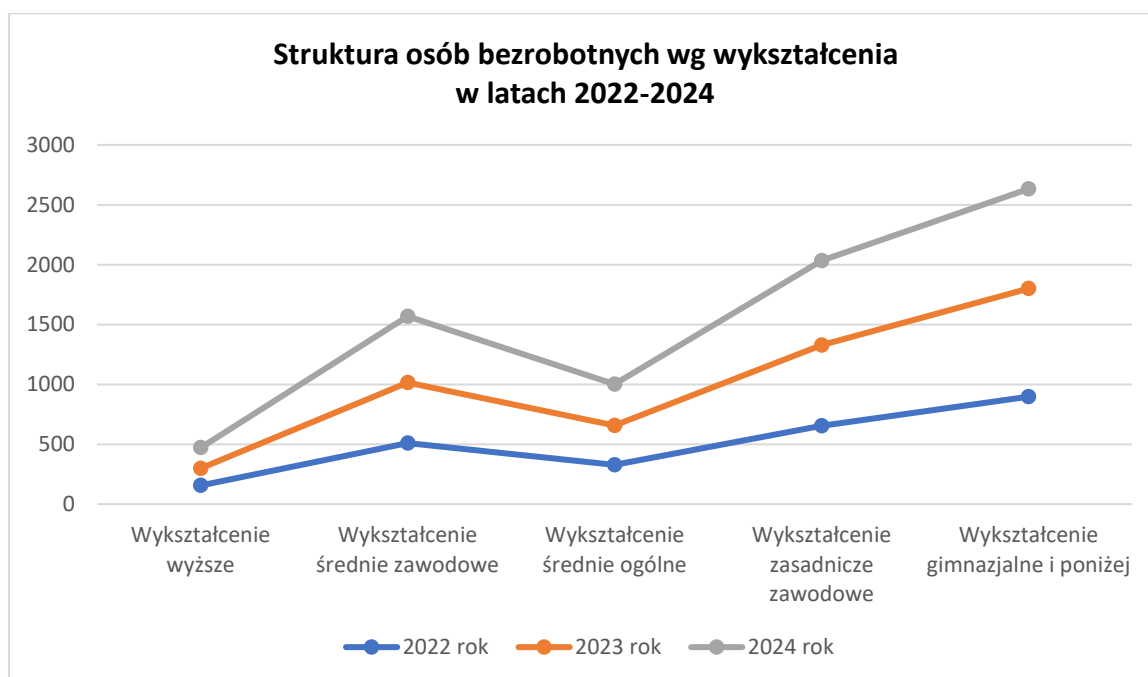
W związku z tym istotne jest, że od 2025 roku dzięki nowej ustawie większy nacisk jest kładziony na aktywizację (staże, bony, szkolenia, dopłaty dla pracodawców, a nie tylko na pasywne wsparcie w postaci zasiłku).

Dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym i zawodowym 55%-60% ogółu, wykształcenie wyższe posiada jedynie 6-7%



**Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia zarejestrowanych w latach 2022 -2024.**

Lata	Bezrobotni według wykształcenia									
	Wyższe	%ogółu	Średnie zawodowe	%ogółu	Średnie ogólne	%ogółu	Zasadnicze zawodowe	%ogółu	Gimnazjalne i poniżej	%ogółu
2022r	156	6,1	510	20	329	12,9	653	25,6	897	35,2
2023r	143	5,6	506	19,7	329	12,8	676	26,4	903	35,3
2024r	172	6,6	552	21,2	344	13,2	704	27	832	31,9



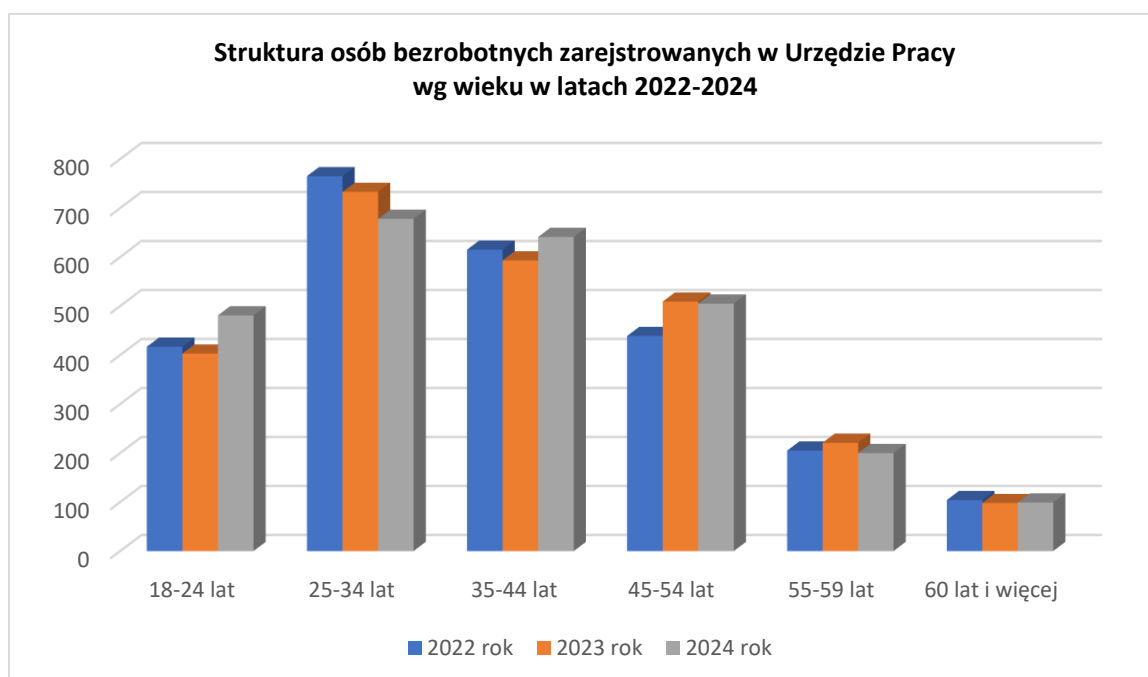
**Największą grupę stanowią osoby młode.**

W 2024 roku stanowili oni blisko połowę wszystkich bezrobotnych w powiecie lipnowskim. Wskazuje to na szczególnie trudności młodych ludzi w znalezieniu stabilnego zatrudnienia i potrzebę kierowania do niej dyktowanych programów wsparcia.



### Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy według wieku w latach 2022 -2024

Lata	Bezrobotni według wieku											
	18-24	%ogółu	25-34	%ogółu	35-44	%ogółu	45-54	%ogółu	55-59	%ogółu	60 lat i więcej	%ogółu
2022r	417	16,3	765	30,6	615	24,1	439	17,2	205	8	104	4
2023r	403	15,7	733	28,6	593	23,1	509	19,9	221	8,6	98	3,8
2024r	481	18,47	678	26	641	24,6	505	19,3	200	7,6	99	3,8



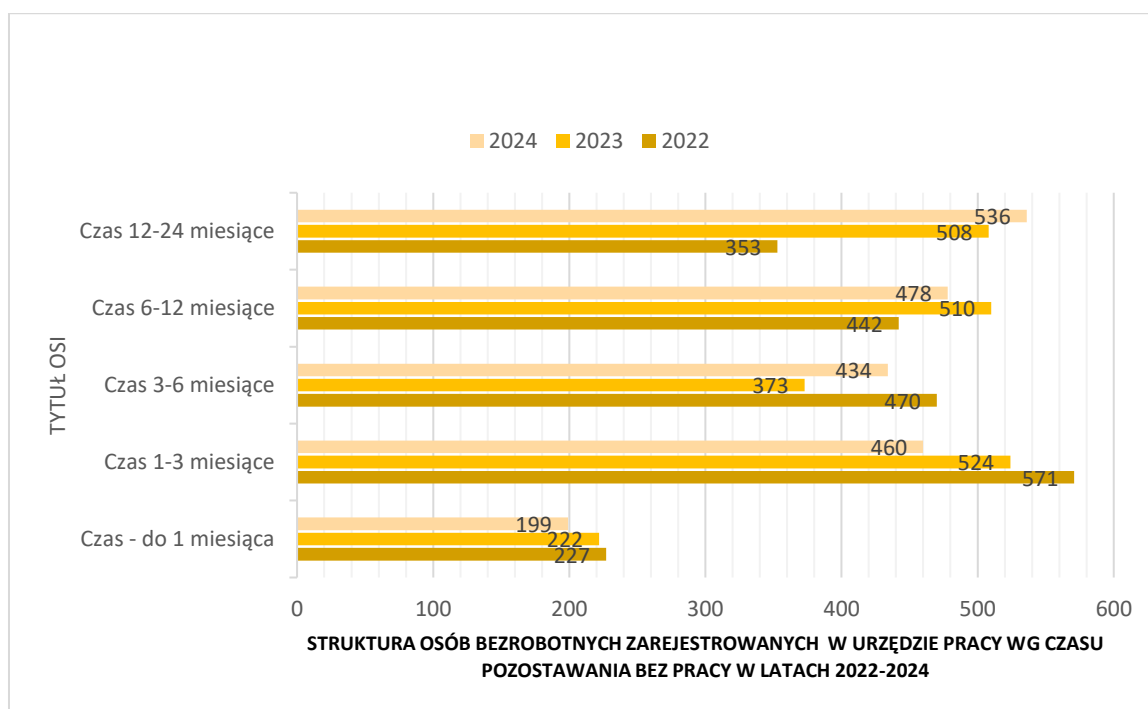
Zauważalny jest wysoki udział długotrwale bezrobotnych. W 2024 roku osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy stanowiły 20,5% ogółu, co pokazuje potrzebę szczególnej aktywizacji tej grupy.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy według czasu pozostawania bez pracy w latach 2022 - 2024**

Lata	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach									
	Do 1 m	%ogółu	1-3m	%ogółu	3-6m	%ogółu	6-12m	%ogółu	12-24m	%ogółu
2022r	227	8,9	571	22,4	470	18,4	442	17,3	353	13,8
2023r	222	8,6	524	20,4	373	14,5	510	19,9	508	19,8
2024r	199	7,6	460	17,6	434	16,6	478	18,3	536	20,5



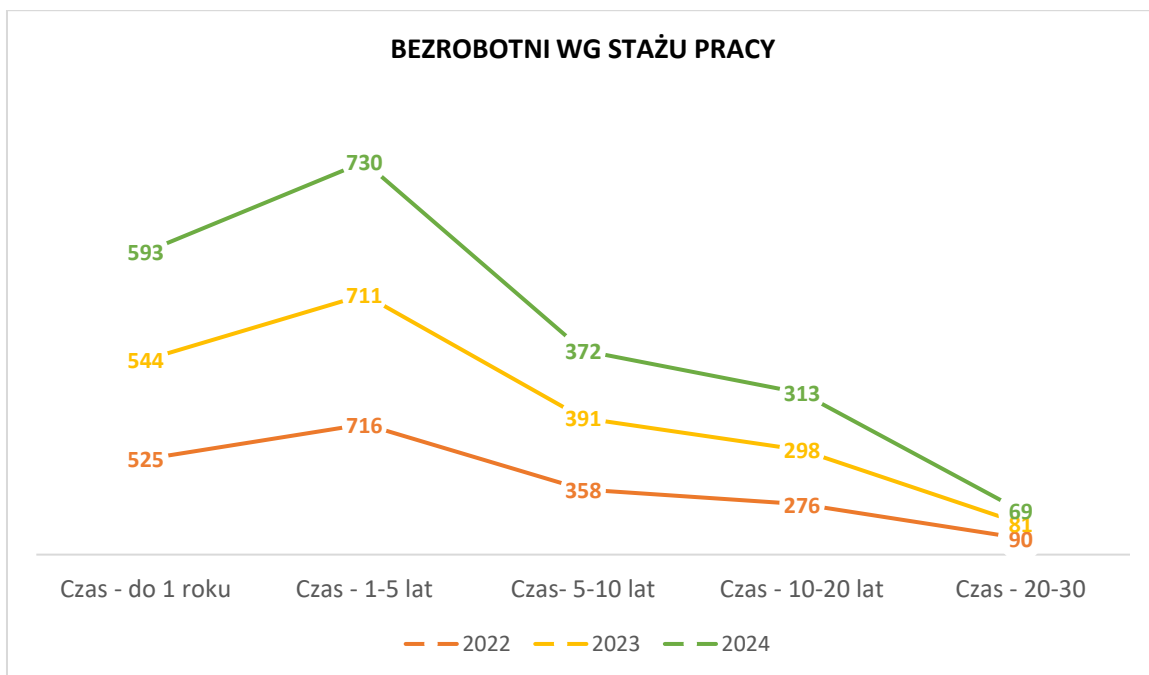
Duży odsetek -22 -23% stanowią osoby bez doświadczenia zawodowego.

To grupa wymagająca wsparcia w postaci staży, praktyk i subsydiowanego zatrudnienia.



**Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy według stażu pracy  
w latach 2022 -2024**

Lata	Bezrobotni według stażu pracy									
	Do 1 roku	%ogółu	1-5	%ogółu	5-10	%ogółu	10-20	%ogółu	20-30	%ogółu
2022r	525	20.6	716	28.1	358	14	276	10.8	90	3.5
2023r	544	21.2	711	27.8	391	15.2	298	11.6	81	3.1
2024r	593	22.7	730	28	372	14.2	313	12	69	2.6



Największe skupiska bezrobotnych znajdują się w mieście Lipno ( 533 -569 osób) oraz w gminie Lipno (426 do 440 osób). Najmniej bezrobotnych odnotowano w gminach Bobrowniki i Chrostkowo. Dane te wskazują na konieczność różnicowania działań w zależności od lokalnych uwarunkowań.



Szczegółnej uwagi wymagają osoby w wieku 60 +, które często napotykają trudności w utrzymaniu zatrudnienia lub powrocie na rynek pracy. Bariery obejmują niski poziom kompetencji cyfrowych, ograniczoną ofertę szkoleń oraz problemy zdrowotne. Nowa ustawa umożliwi skierowanie do tej grupy dedykowanych działań takich jak:

- kursy i szkolenia w zawodach mniej obciążający fizycznie,
- programy podnoszące kompetencje cyfrowe,
- elastyczne formy zatrudnienia (część etatu, praca zdalna),
- dopłaty dla pracodawców zatrudniających osoby 60 +,
- aktywizacja społeczna w formie wolontariatu i ekonomii społecznej.

### **Strategia działania Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie na lata 2026–2035**

Nowa ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o Ryнку Pracy i Służbach Zatrudnienia, która zastąpiła ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wyznacza nowy kierunek w polityce rynku pracy w Polsce. Dzięki jej założeniom Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie zyskuje narzędzia do prowadzenia bardziej elastycznej, skutecznej i dostosowanej do lokalnych warunków polityki aktywizacyjnej. Strategia na lata 2026–2035 uwzględnia priorytety wynikające z ustawy oraz specyfikę społeczno-gospodarczą powiatu lipnowskiego.

## **5.2. Ubóstwo**

Na podstawie polskich statystyk i międzynarodowych raportów na temat bytowej kondycji naszych polskich rodzin można stwierdzić, że poszerza się margines ubóstwa w Polsce – podaje Raport „Powerty Watch 2024”.

W Polsce skrajne ubóstwo groziło 5,2 proc. osób w 2024 r., czyli nieco mniej niż rok wcześniej. Najbardziej zagrożeni ubóstwem są mieszkańcy wsi, zwłaszcza pozaaglomeracyjnych obszarów wiejskich. W ubóstwie skrajnym (tj. na poziomie minimum egzystencji) żyło 5,2 proc. osób w 2024 r. - co oznacza spadek o 1,4 pkt proc. r/r, wynika z danych Głównego Urzędu Statystyczny(GUS).

W 2024 r. zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym zmalał, podobnie jak zasięg zagrożenia ubóstwem ustawowym. Wzrósł natomiast zasięg zagrożenia ubóstwem relatywnym.



"Po odnotowanym w 2023 r. wzroście, w 2024 r. nastąpiło zmniejszenie zasięgu zagrożenia ubóstwem skrajnym (o 1,4 pkt proc. z 6,6% do 5,2% osób w gospodarstwach domowych). Spadek ten był jednak mniejszy niż wspomniany wzrost pomiędzy rokiem 2022 a 2023. Jednocześnie w 2024 r. zwiększył się zasięg zagrożenia ubóstwem relatywnym (o 1,1 pkt proc. do 13,3%), a zmniejszył zasięg zagrożenia ubóstwem ustawowym (o 1,5 pkt proc. z 4,1% do 2,6%, przy niezmiennych od 2022 r. progach zagrożenia tym rodzajem ubóstwa)" - czytamy w komunikacie.

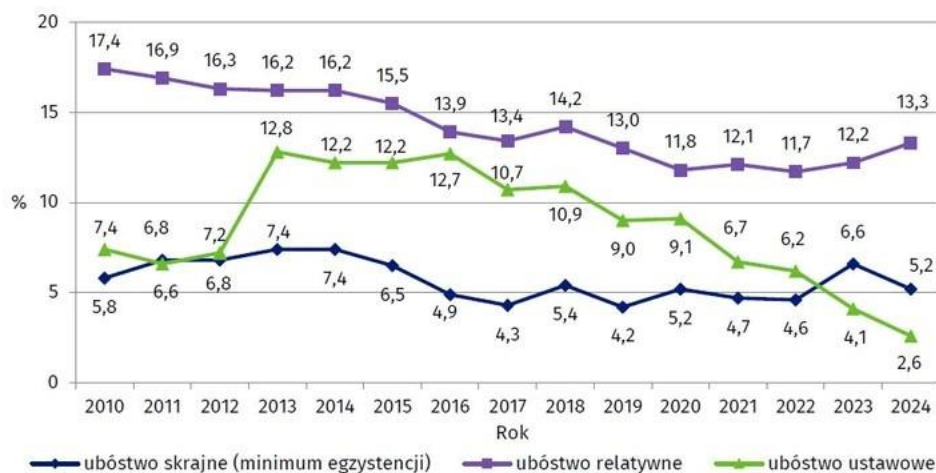
GUS podał, że przebieg zmian zasięgów zagrożenia poszczególnymi rodzajami ubóstwa ekonomicznego w Polsce na podstawie Badania budżetów gospodarstw domowych w latach 2010-2024 był zróżnicowany. Tylko w przypadku zasięgu zagrożenia ubóstwem ustawowym odnotowano wyraźną tendencję spadkową w ostatnich latach (jednak spadki te odnotowano przy niezmiennych od 2022 r. granicach zagrożenia tego rodzaju ubóstwem). "W przypadku zagrożenia ubóstwem skrajnym, w latach 2010-2015 jego zasięg wynosił ok. 6-7% osób w gospodarstwach domowych, a od 2016 do 2022 roku włącznie – ok. 4-5%. W 2023 roku wzrósł on jednak wyraźnie do 6,6%, po czym w roku następnym (2024) spadł do poziomu 5,2%" - czytamy dalej.

**Stopa zagrożenia ubóstwem relatywnym w latach 2010-2015** kształtowała się na poziomie 16-17% osób w gospodarstwach domowych. W kolejnych czterech latach (2016-2019) spadła do 13-14%. Od 2020 do 2023 roku zagrożonych ubóstwem relatywnym było ok. 12% osób w gospodarstwach domowych. Rok 2024 przyniósł wzrost zasięgu zagrożenia ubóstwem relatywnym o ponad 1 pkt proc. (do 13,3%), podał GUS.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Wykres 1. Zasięg zagrożenia ubóstwem w Polsce w latach 2010–2024 według przyjętych w danym roku granic zagrożenia ubóstwem (% osób w gospodarstwach domowych)**



"Z kolei zasięg zagrożenia ubóstwem ustawowym od 2010 do 2012 wynosił ok. 7%. W 2013 roku stopa zagrożenia ubóstwem ustawowym wyraźnie wzrosła do ok. 13% i w latach 2013-2016 utrzymywała się na poziomie 12-13%, co wiązało się podniesieniem granicy zagrożenia ubóstwem ustawowym. W kolejnych latach zasięg zagrożenia ubóstwem ustawowym malał aż do 2,6% w 2024 roku (jednak pamiętać tutaj należy o niezmienionych od 2022 r. granicach zagrożenia tym rodzajem ubóstwa)" - czytamy dalej.

W dwóch ostatnich latach (2023-2024) rósł zasięg zagrożenia ubóstwem relatywnym, podał też GUS.

"Niezmiennie do najbardziej zagrożonych ubóstwem skrajnym należały osoby w gospodarstwach utrzymujących się z rolnictwa oraz ze świadczeń społecznych (poza emeryturami i rentami)" - napisał Urząd.

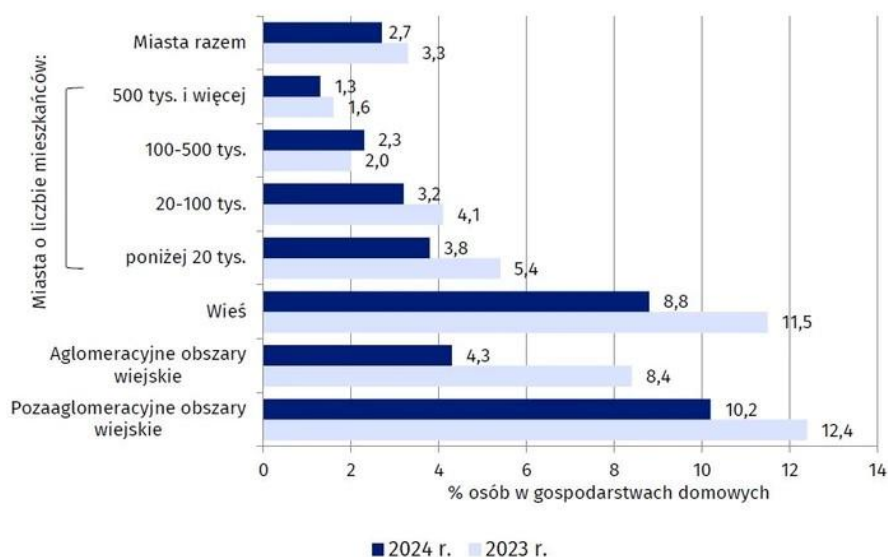
### **Wieś jest najbardziej zagrożona ubóstwem**

Wyraźnie częściej na ryzyko ubóstwa skrajnego narażeni byli też mieszkańcy wsi, zwłaszcza poza aglomeracyjnych obszarów wiejskich.

"Podobnie jak w poprzednich latach, dużą różnicę w zasięgach zagrożenia ubóstwem skrajnym odnotowano między mieszkańcami miast (2,7%) a mieszkańcami wsi (8,8%)" - podał GUS.



**Wykres 9. Zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2023 r. i 2024 r. według klasy miejscowości zamieszkania (% osób w gospodarstwach domowych)**



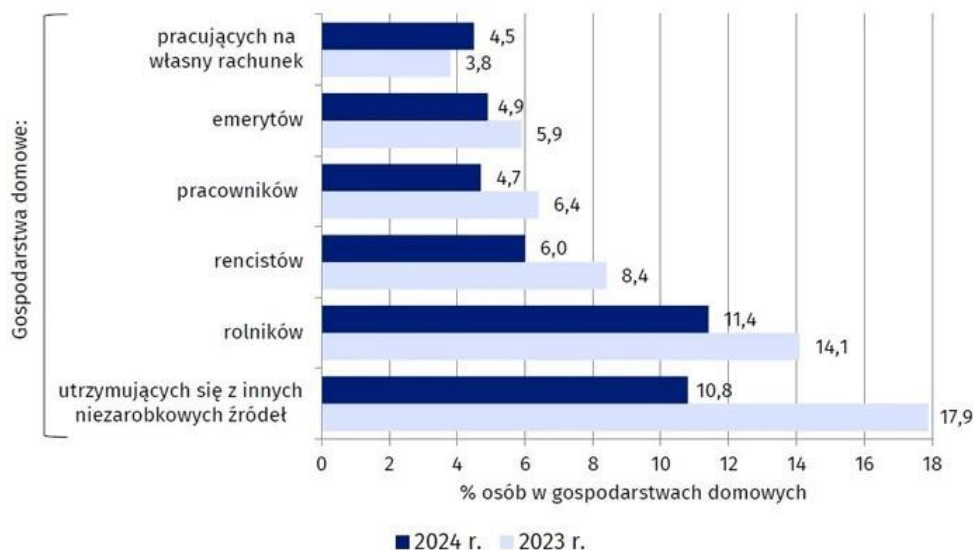
**Zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2023 r. i 2024 r. według klasy miejscowości zamieszkania / GUS**

Jak podaje GUS, do najbardziej zagrożonych ubóstwem skrajnym w 2024 roku należały osoby z gospodarstw domowych rolników (11,4%) oraz gospodarstw domowych utrzymujących się głównie z innych, niż emerytura i renta, niezarobkowych źródeł utrzymania (10,8%). Mniejsze zagrożenie odnotowano natomiast w grupach gospodarstw domowych, których główne źródło dochodu stanowiła praca na własny rachunek (4,5%) oraz pracowników (4,7%). Niższe od przeciętnej w kraju stopy zagrożenia ubóstwem skrajnym zaobserwowano także wśród gospodarstw emerytów (4,9%).



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

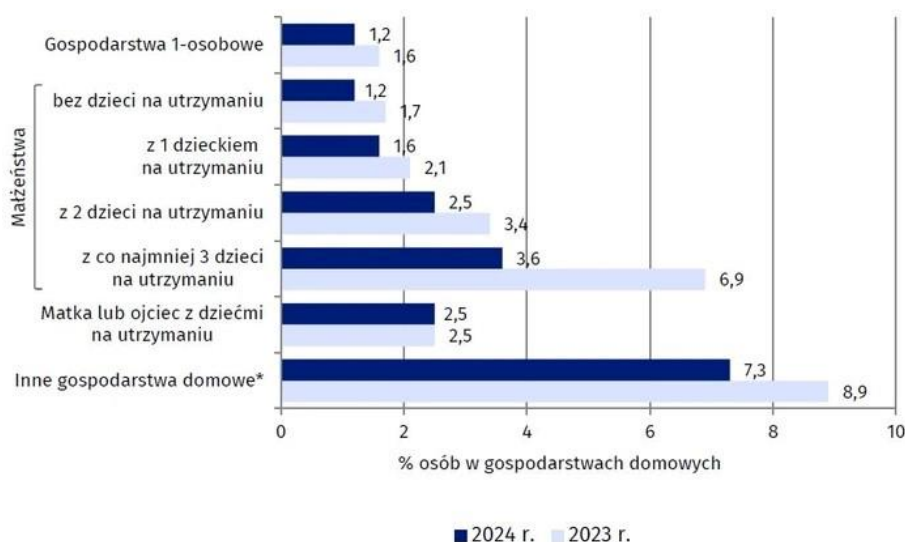
**Wykres 4. Zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2023 r. i 2024 r. według grup społeczno-  
-ekonomicznych (% osób w gospodarstwach domowych)**



Zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2023 r. i 2024 r. według grup społeczno- -ekonomicznych / GUS

Nadal widoczna jest tendencja, że im większa liczba dzieci na utrzymaniu w gospodarstwie domowym, tym zagrożenie ubóstwem skrajnym jest większe, podał GUS.

**Wykres 5. Zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2023 r. i 2024 r. według typu gospodarstwa  
domowego<sup>a</sup> (% osób w gospodarstwach domowych)**



Zasięg zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2023 r. i 2024 r. według typu gospodarstwa domowego / GUS



"W 2024 r. zasięg zagrożenia niedostatkami wyniósł 41,3% i był mniejszy niż w roku poprzednim o 4,7 pkt proc. Do najbardziej zagrożonych niedostatkami należały te same grupy ludności, jak w przypadku ubóstwa skrajnego" - czytamy dalej.

"W latach 2010-2024 zasięgi sfery niedostatku wahały się między ok. 39% a 46%. Między 2010 a 2013 rokiem, obserwowano wzrost zasięgu zagrożenia niedostatkami z ok. 41% do ok. 45%, z kolei od 2014 do 2017 r. nastąpiły spadki (do ok. 39%). W kolejnych latach (2018-2022) stopa zagrożenia niedostatkami podlegała wahaniom między ok. 39% a ok. 43%, przy czym w roku 2022 wyniosła ok. 41%. W 2023 r. zasięg zagrożenia niedostatkami osiągnął 46%, po czym spadł znów do poziomu ok. 41% w 2024 roku" - podał Urząd.

Zasięgu sfery niedostatku (określanej też czasami jako sfera niskiej konsumpcji) - granica sfery niedostatku oparta jest na minimum socjalnym obliczanym przez IPiSS. W koszyku minimum socjalnego uwzględnia się dobra i usługi służące nie tylko zaspokojeniu potrzeb egzystencjalnych, ale także towary i usługi niezbędne do wykonywania pracy, kształcenia, utrzymywania więzi rodzinnych i kontaktów towarzyskich oraz skromnego uczestnictwa w kulturze i rekreacji. Zakłada się, że wydatki konsumpcyjne na poziomie minimum socjalnego pozwalają na prowadzenie "minimalnie godnego życia" i realizację integracyjnych potrzeb człowieka.

**Stopa ubóstwa skrajnego** - odsetek osób w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków (obejmujących również wartość artykułów otrzymywanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy niż granica ubóstwa skrajnego (minimum egzystencji) wyznaczająca poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego następuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

**Stopa ubóstwa relatywnego** - odsetek osób w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków (obejmujących również wartość artykułów otrzymywanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy niż granica ubóstwa relatywnego przyjęta na poziomie 50 proc. średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

**Stopa ubóstwa ustawowego** - odsetek osób w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków (obejmujących również wartość artykułów otrzymywanych bezpłatnie oraz wartość



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

spożycia naturalnego) był niższy niż tzw. ustawowa granica ubóstwa, tj. kwota która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej, wyjaśnił GUS.

W Polsce na podstawie kryteriów dochodowych wyznaczonych przez ustawę przypada 1.010 zł na osobę w jednoosobowym gospodarstwie domowym.

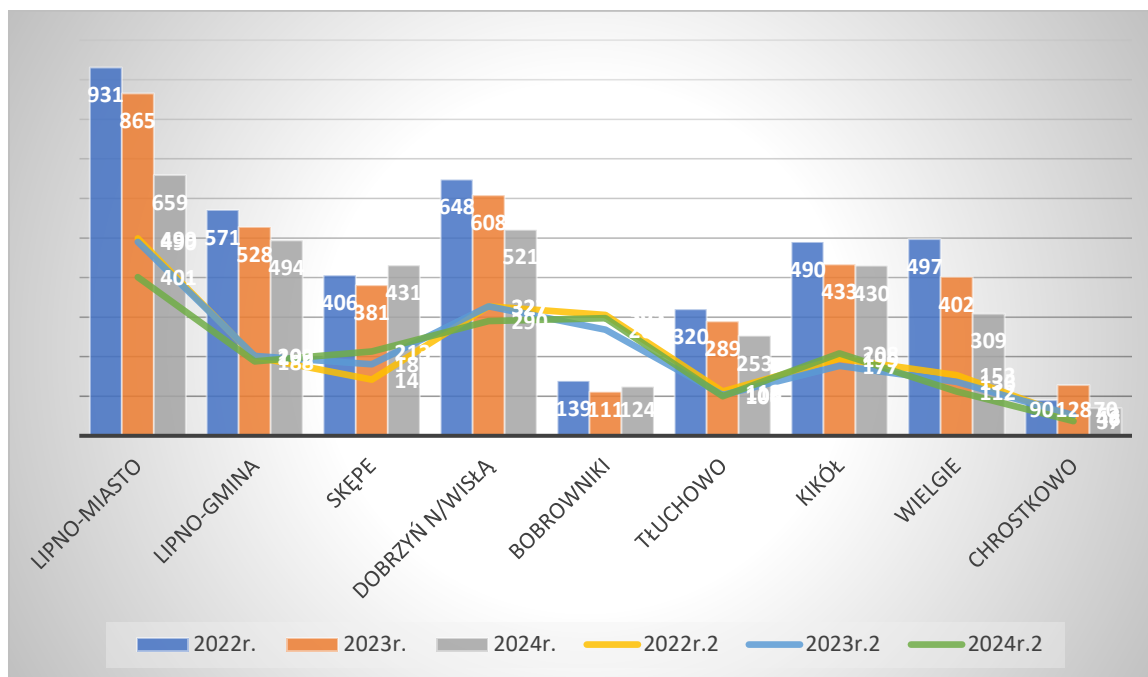
**Ilość osób i rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa na terenie Powiatu Lipnowskiego.**

Gmina	Liczba osób			Liczba rodzin		
	2022r.	2023r.	2024r.	2022r.	2023r.	2024r.
Lipno (miasto)	931	865	659	499	490	401
Lipno (gmina)	571	528	494	199	202	188
Skępe	406	381	431	142	181	213
Dobrzyń n/Wisłą	648	608	521	327	327	290
Bobrowniki	139	111	124	305	268	297
Tłuchowo	320	289	253	112	103	100
Kikół	490	433	430	195	177	208
Wielgie	497	402	309	153	136	112
Chrostkowo	90	128	70	46	52	37
<b>Ogółem:</b>	<b>4.092</b>	<b>3.745</b>	<b>3.291</b>	<b>1.978</b>	<b>1.936</b>	<b>1.846</b>

Źródło: dane z OPS-ów z terenu Powiatu Lipnowskiego



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**



Z powyższego wynika, iż najwięcej osób, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa na terenie Powiatu Lipnowskiego znajdowało się w mieście Lipno w roku 2022, zaś najmniej osób potrzebowało wsparcia w 2024r. z terenu gminy Chrostkowo. Natomiast biorąc pod uwagę liczbę rodzin, można stwierdzić, że najwięcej gospodarstw domowych otrzymało pomoc w 2022r. również z terenu miasta Lipna, a najmniej w 2024r. także z gminy Chrostkowo

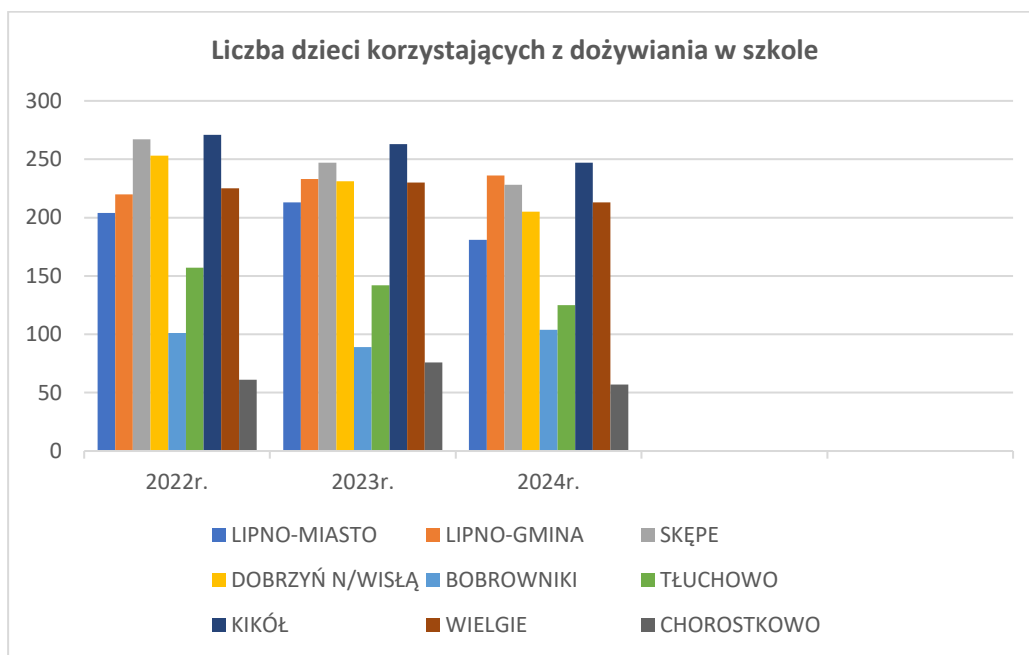
GMINA	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkole		
	2022r.	2023r.	2024r.
LIPNO-MIASTO	204	213	181
LIPNO-GMINA	220	233	236
SKĘPE	267	247	228
DOBRZYŃ NAD WISŁĄ	253	231	205
BOBROWNIKI	101	89	104
TŁUCHOWO	157	142	125
KIKÓŁ	271	263	247
WIELGIE	225	230	213
CHROSTKOWO	61	76	57

Źródło: dane z OPS-ów



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Analizując liczbę dzieci korzystających z dożywiania w szkole jako formy pomocy spowodowanej ubóstwem, można stwierdzić, że najwięcej dzieci korzystało z takowej pomocy w 2022r. na terenie gminy Kikół, zaś najmniej dzieci potrzebujących pomocy z korzystania z darmowych posiłków było w gminie Chrostkowo w 2024r.



Kolejną formą pomocy z której mogą korzystać osoby najbardziej potrzebujące są **jadłodajnie** funkcjonujące na terenie Powiatu Lipnowskiego.

Na terenie **Miasta Lipna** znajduje się jadłodajnia mieszcząca się w MOPS przy ul. Włocławskiej 16A. Posiłek wydawany jest na podstawie decyzji OPS w formie zupy z wkladką.

Drugą jadłodajnią jest Świetlica Wiejska w Kikole mieszcząca się przy ul. Targowej 1. Posiłek wydawany jest również na podstawie decyzji OPS w formie obiadu.

Natomiast na terenie **Miasta i Gminy Skępe** funkcjonuje **jadłodzielnia** zlokalizowana w budynku na parkingu przy Urzędzie Miasta i Gminy Skępe, z której mieszkańcy mają możliwość korzystać. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem we współpracy ze Stowarzyszeniem „Pomocna Dłoń” realizuje program „Pomoc Żywnościowa 2021-2027”. W ramach tego programu wydawane są paczki żywnościowe dla osób najbardziej potrzebujących z terenu gminy Skępe. Dzieci z gminy Skępe mogą korzystać z bezpłatnych posiłków w szkole i przedszkolu w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Ponadto z uwagi na trudną sytuację materialną **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem** udziela wsparcia finansowego w formie świadczeń pieniężnych takich



jak: zasiłek okresowy, zasiłek celowy oraz zasiłek na zakup posiłku lub żywności również w ramach rządowych programów. Dzięki tym działaniom mieszkańcy gminy mają dostęp do kompleksowej pomocy żywnościowej i finansowej, mimo braku stałej jadłodajni na terenie gminy.

Głównymi przyczynami ubóstwa na terenie Miasta i Gminy Skepe są m.in.: bezrobocie, niekorzystne warunki rolnicze, niepełnosprawność i bezradność (brak pracy, trudna sytuacja rodzinna).

Na terenie **miasta Lipna** formy pomocy udzielane potrzebującym to: dożywianie w jadłodajni MOPS, paczki żywnościowe za pośrednictwem Caritas Włocławek, dożywianie w szkole, wsparcie finansowe (zasiłki okresowe, celowe, stałe), usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Głównymi przyczynami ubóstwa na terenie miasta Lipna są bezrobocie i bezradność.

Formy udzielanej pomocy poprzez **Gminę Lipno**: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, program „Posiłek w szkole i w domu”, schronienie, pobyt w Domach Pomocy Społecznej; skierowania do ośrodków wsparcia: Dzienny Dom Pobytu, Klub Seniora, skierowania do odbioru paczek żywnościowych.

Główne przyczyny ubóstwa na terenie Gminy Lipno, to: bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, wielodzietność, bezdomność, trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego.

Ludzie najubożsi na terenie **Gminy Kikół** korzystają z pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej. W formie pieniężnej osoby korzystają z zasiłków okresowych, stałych, celowych oraz ze świadczeń pieniężnych na zakup żywności. W formie niepieniężnej osoby korzystają z dożywiania dzieci w szkołach i dożywiania osób dorosłych, dla których obiady wydawane są w Świetlicy Wiejskiej. Osoby korzystają również z usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Są też osoby umieszczone w Domach Pomocy Społecznej i Schronisku dla Bezdomnych. Osoby korzystają również z artykułów żywnościowych z Banku Żywności w Toruniu.

Głównymi przyczynami ubóstwa na terenie Gminy Kikół jest bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba.



Natomiast w **Dobrzyniu n/Wisłą w MGOPS** realizowane są zadania wynikające z Ustawy o Pomocy Społecznej tj.: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, specjalne zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienie, DPS, praca socjalna. Głównymi przyczynami udzielania wsparcia jest: bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczych. Ponadto dodatkową formą pomocy jest realizacja wieloletniego rządowego programu: „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 oraz programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025.

Główne przyczyny ubóstwa na terenie **Gminy Chrostkowo**: brak pracy, niepełnosprawność, długotrwała i przewlekła choroba. Główne formy udzielanej pomocy: pomoc finansowa w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych; dożywianie dzieci w szkole, usługi opiekuńcze dla osób starszych.

Na terenie **gminy Tluchowo** osoby najuboższe obejmowane były wieloma formami pomocy w formach finansowych tj; zasiłki okresowe, zasiłki celowe, a w miarę potrzeb pomoc rzeczowa, zasiłki na zakup posiłku lub żywności. Ponadto dzieci z tych rodzin, a uczęszczające do szkół/przedszkoli obejmowane były bezpłatnym posiłkiem. Większość z tych rodzin objęta była pomocą w formie darów z żywnością pochodzących z Banku Żywności w Płocku.

Osoby, którzy posiadały stopień niepełnosprawności umiarkowany lub znaczny lub z uwagi na wiek były objęte pomocą w formie zasiłku stałego od którego była odprowadzana składka zdrowotna uprawniająca osoby do korzystania ze świadczeń zdrowotnych.

Najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej była: bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie.

**GOPS w Bobrownikach** informuje, że główną przyczyną ubóstwa jest bezrobocie. Osoby kwalifikujące się do pomocy korzystają oprócz zasiłków okresowych i celowych z żywności unijnej. Żywność otrzymywana jest przez Stowarzyszenie Caritas, przywożona do Gminy i wydawana w punkcie dogodnym dla mieszkańców tj w centrum Bobrownik. Osoby, które mają problem z dojazdem otrzymują żywność z dowozem do domu. Dzieci w szkołach które kwalifikują się do darmowych posiłków otrzymują obiady w tygodniu – 4 x drugie danie, 1x zupa z wkładką.

Osoby korzystające z pomocy społecznej na terenie **Gminy Wielgie** obejmowane są zarówno wsparciem finansowym, jak i niefinansowym. Jako formy wsparcia finansowego



zaliczyć należy: zasiłki celowe, w tym specjalne zasiłki celowe, zasiłki okresowe, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłki stałe. Niefinansowe formy pomocy to: dożywianie dzieci w szkołach, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, praca socjalna. GOPS Wielgie realizując różne programy wspiera osoby starsze, dotknięte niepełnosprawnością m.in. Program „Opieka 75+” – edycja 2025, Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, program „Kujawsko-Pomorska Teleopieka – dodatkowa usługa opiekuńcza.

Na podstawie porozumienia zawartego z CARITAS Diecezji Włocławskiej na potrzeby realizacji „Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (PEPZ) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowanego w ramach Podprogramu 2024, na podstawie skierowania najbardziej potrzebujący mieszkańcy gminy otrzymali pomoc żywnościową.

Główne przyczyny ubóstwa na terenie **Gminy Wielgie** to: niezaradność życiowa, bezrobocie, brak pracy, brak perspektyw, brak wiary we własne siły i możliwości, brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, poczucie braku wpływu na własne życie, uzależnienia, choroba, niepełnosprawność, rozpad rodziny.

Problem wykluczenia z życia społecznego dotyka praktycznie wszystkie osoby objęte pomocą społeczną. W szczególności problemy te dotyczą właśnie rodzin z terenów wiejskich. Brak perspektyw oraz izolacja sprawia, że mieszkańcy wsi łatwiej popadają w stan zniechęcenia, co w połączeniu z ubóstwem prowadzi do rozwoju zjawisk patologicznych, głównie alkoholizmu i przemocy. Głównymi czynnikami powodującymi wykluczenie jest ubóstwo, brak kontaktu ze społecznością oraz brak wykształcenia. Coraz poważniejszym problemem jest też dziedziczenie postaw, co powoduje narastający krąg bezradności w radzeniu sobie z podstawowymi problemami społecznymi.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Ubóstwo jest po bezrobociu jednym z liczniejszych powodów przyznawania pomocy finansowej w gminie Wielgie.



Pracownicy socjalni z roku na rok rozszerzają swoje działania w zakresie pracy socjalnej, aby dostosować je do obecnych warunków życia. Rodziny dotknięte ubóstwem potrzebują rozmów wspierających, jako procesu do otrzymania i utrzymania zmiany ich sytuacji socjalno-bytowej. Wsparcie emocjonalne i wartościujące, to kierunki działań pracowników socjalnych w pracy z klientami ośrodka.

**Podsumowując:** Najczęstszymi przyczynami ubóstwa na terenie Powiatu Lipnowskiego są: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i przewlekła choroba, bezradność.

### 5.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność stanowi stan fizyczny, psychiczny bądź intelektualny powodujący trwale lub czasowe ograniczenie zdolności do samodzielnej egzystencji. Jej przyczyny mogą wynikać zarówno z indywidualnych uwarunkowań zdrowotnych, jak i zewnętrznych barier – społecznych, ekonomicznych czy architektonicznych.

Z tego względu polityka społeczna powinna koncentrować się na wspieraniu aktywności osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałaniu dyskryminacji oraz tworzeniu rozwiązań, które wyrównują szanse w życiu społecznym i zawodowym.

Niepełnosprawność może pojawić się na każdym etapie życia – zarówno w wyniku choroby, wypadku, jak i pogarszającego się stanu zdrowia wraz z wiekiem. Często wiąże się to z trudnościami w akceptacji nowej sytuacji i obniżeniem samooceny. Kluczowe jest postrzeganie osób z niepełnosprawnością nie przez pryzmat ograniczeń, lecz przez ich indywidualny potencjał i możliwości. Brak takiego podejścia pozostaje jedną z głównych barier integracji społecznej.

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), osobą z niepełnosprawnością jest osoba, u której długotrwałe uszkodzenia lub ograniczenia sprawności organizmu powodują utrudnienia w funkcjonowaniu społecznym, z uwzględnieniem czynników środowiskowych, kulturowych i osobistych.

Prawo do godnego i niezależnego życia gwarantuje każdemu obywatelowi Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, której art. 69 stanowi: „Osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.”(Dz.U. 2024, poz. 799 z późn. zm.) Uzupełnieniem regulacji jest Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, przyjęta uchwałą Sejmu RP z 1 sierpnia 1997 r. (M.P. 1997 nr 50, poz. 475). Pomimo szerokiego katalogu aktów prawnych, w praktyce



nadal występują rozbieżności interpretacyjne, co często skutkuje utrudnieniem dostępu do świadczeń i usług.

Osoby niepełnosprawnej nie należy postrzegać i traktować przez pryzmat niepełnosprawności. Niepełnosprawność nie powinna być ani powodem odrzucenia ani nagradzania. Brak świadomości tego faktu jest podstawową barierą integracji. W życiu każdego człowieka pojawiają się momenty mniejszych lub większych możliwości czy też ograniczeń fizycznych. To, co obecnie jest dla nas łatwo dostępne, za kilka lat może być barierą nie do pokonania. Pomijając dysfunkcje z powodów nieszczęśliwych wypadków, istnieje wiele przyczyn pogłębiania się wraz z wiekiem niepełnosprawności i ograniczeń.

Niepełnosprawność jest brakiem przystosowania funkcji danego organizmu do warunków panujących w jego otoczeniu.

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne.

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. Z niepełnosprawnością fizyczną wiąże się ponadto zazwyczaj tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Poszukiwanie wspólnego mianownika i optymalne kształtowanie środowiska człowieka w zakresie dostępności jest jak najbardziej oczywistą sprawą. Jednak ze względu na naszą różnorodność kulturową i etniczną oraz postrzeganie człowieka jako jednostki niepowtarzalnej, nie ma rozwiązań idealnych. Etykietę „niepełnosprawny” możemy otrzymać w każdym momencie i na każdym etapie naszego życia.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Mimo istotnych zmian w świadomości społecznej wobec niepełnosprawności ta grupa społeczna nadal odczuwa izolację. Osoby niepełnosprawne począwszy od problemów ze



znalezieniem pracy, borykają się z barierami architektonicznymi w miejscach publicznych oraz barierami społecznymi związanymi najczęściej ze strachem przed nieznanym. Pomoc osobom niepełnosprawnym powinna służyć tworzeniu warunków do wyrównywania szans we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego.

## **Orzecznictwo o niepełnosprawności**

W Polsce obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje:

- do celów rentowych – prowadzone przez lekarzy orzeczników ZUS, komisje lekarskie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub komisje lekarskie podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji, na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- do celów pozarentowych – prowadzone przez zespoły do spraw orzekania niepełnosprawności osób do 16 roku życia lub o stopniu niepełnosprawności pozostałych osób, na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Pomoc osobom z niepełnosprawnością realizują Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie a warunkiem pomocy jest posiadanie przez taką osobę orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności lub o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub orzeczenia równoważnego.

**Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia, jak również osób które ukończyły 16 r.**

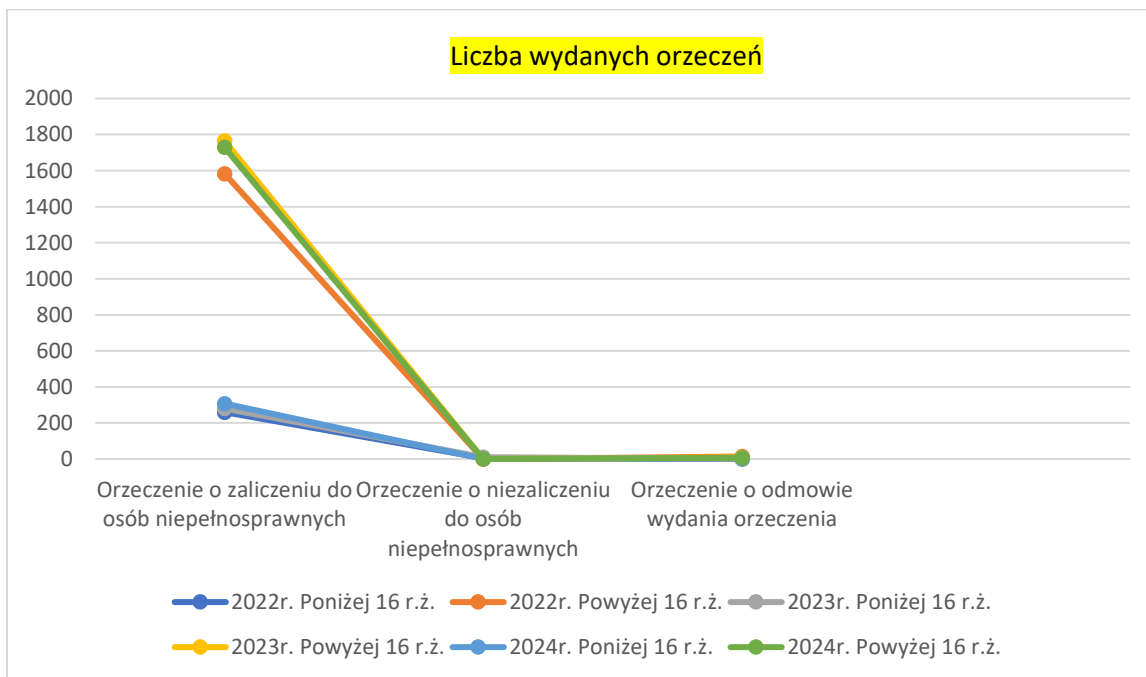
Rodzaj orzeczeń	Liczba wydanych orzeczeń					
	2022		2023		2024	
	poniżej 16 r.ż.	powyżej 16 r.ż.	poniżej 16 r.ż.	powyżej 16 r.ż.	poniżej 16 r.ż.	powyżej 16 r.ż.
Orzeczenie o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	260	1583	280	1765	308	1729
Orzeczenie o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	5	0	10	1	1	0



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia	0	14	1	9	5	7
---	---	----	---	---	---	---

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lipnie

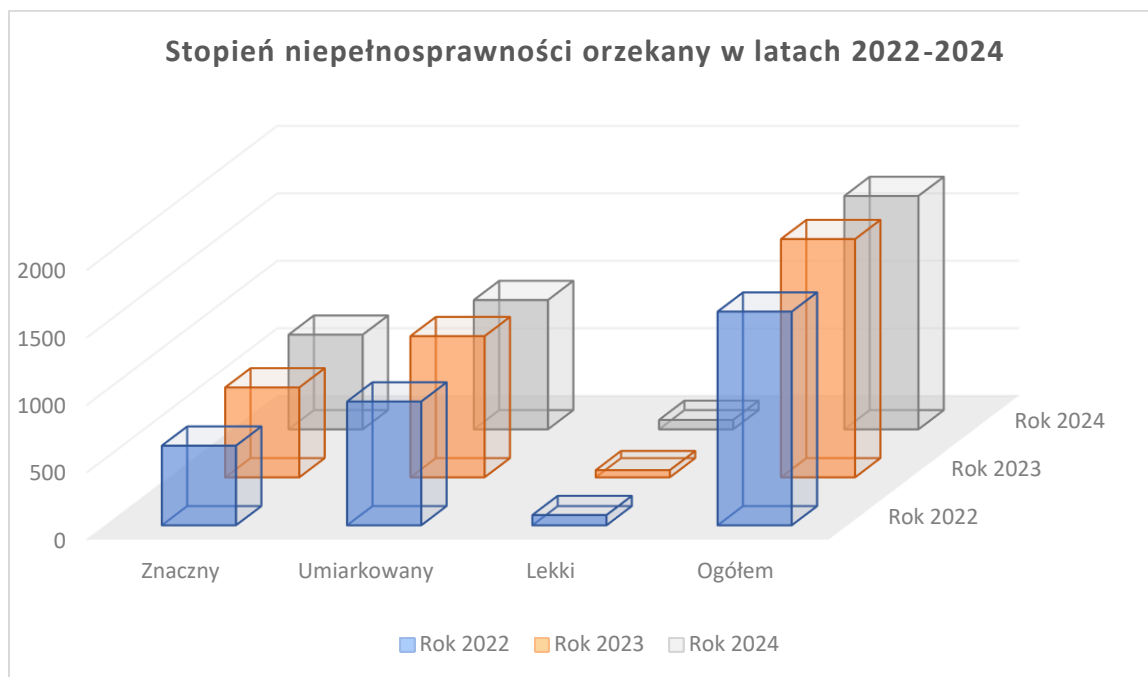


W latach 2022–2024 nastąpił wzrost liczby wydanych orzeczeń, szczególnie w grupie dzieci do 16 roku życia (wzrost o 18%). Może to świadczyć o lepszej diagnostyce oraz większej świadomości rodziców dotyczącej możliwości uzyskania wsparcia. W grupie dorosłych utrzymuje się wysoki poziom liczby orzeczeń, przy niewielkich wahaniach. Spadek w 2024 r. o ok. 2 % w stosunku do roku 2023.

### Stopień niepełnosprawności orzekany w latach 2022-2024

Stopień niepełnosprawności	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Znaczny	590	666	701
Umiarkowany	917	1046	958
Lekki	76	53	70
<b>Ogółem</b>	<b>1583</b>	<b>1765</b>	<b>1729</b>

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lipnie



Dominującym stopniem niepełnosprawności w powiecie lipnowskim pozostaje **umiarkowany**, stanowiący ponad połowę wszystkich orzeczeń. W 2023 r. zanotowano jego wzrost o ponad 14 % w stosunku do 2022 r., co może wynikać z większej liczby osób w wieku produkcyjnym, których schorzenia nie uniemożliwiają całkowicie pracy, lecz wymagają wsparcia w zatrudnieniu. Stopień znaczny wykazuje tendencję umiarkowaną wzrostową (ok. 19 % w ciągu dwóch lat), natomiast liczba orzeczeń o lekkim stopniu pozostaje niewielka.

### **Rehabilitacja zawodowa i społeczna**

Głównym źródłem finansowania rehabilitacji społecznej oraz zawodowej osób niepełnosprawnych są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Ustawowe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie

Powiat Lipnowski wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu zarówno rehabilitacji zawodowej realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie jak i rehabilitacji społecznej realizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie.

### **Rehabilitacji zawodowa, zakres zadań:**

1. zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

2. zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu,
3. zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy na którym zatrudniona będzie osoba niepełnosprawna,
4. zwrot wydatków na instrumenty i usługi pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu,
5. udzielanie jednorazowego dofinansowania osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej,
6. dofinansowanie do procentowania kredytu bankowego zaciągniętego przez osobę niepełnosprawną na kontynuowanie działalności gospodarczej,
7. finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu,
8. zwrot kosztów szkoleń organizowanych dla osób niepełnosprawnych przez pracodawcę;

**Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie**

Zadanie	Rok 2022		Rok 2023		Rok 2024	
	Liczba osób	Środki wydatkowane	Liczba osób	Środki wydatkowane	Liczba osób	Środki wydatkowane
Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej	0	0	0	0	0	0
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie



W latach 2022–2024 **nie odnotowano** wdrożeń w obszarze instrumentów rynku pracy finansowanych z PFRON za pośrednictwem PUP. Brak realizacji może wynikać z: ograniczonego popytu po stronie pracodawców, niewystarczającej liczby wniosków spełniających kryteria, bądź przesunięcia priorytetów finansowych na rehabilitację społeczną.

### **Rehabilitacja społeczna**

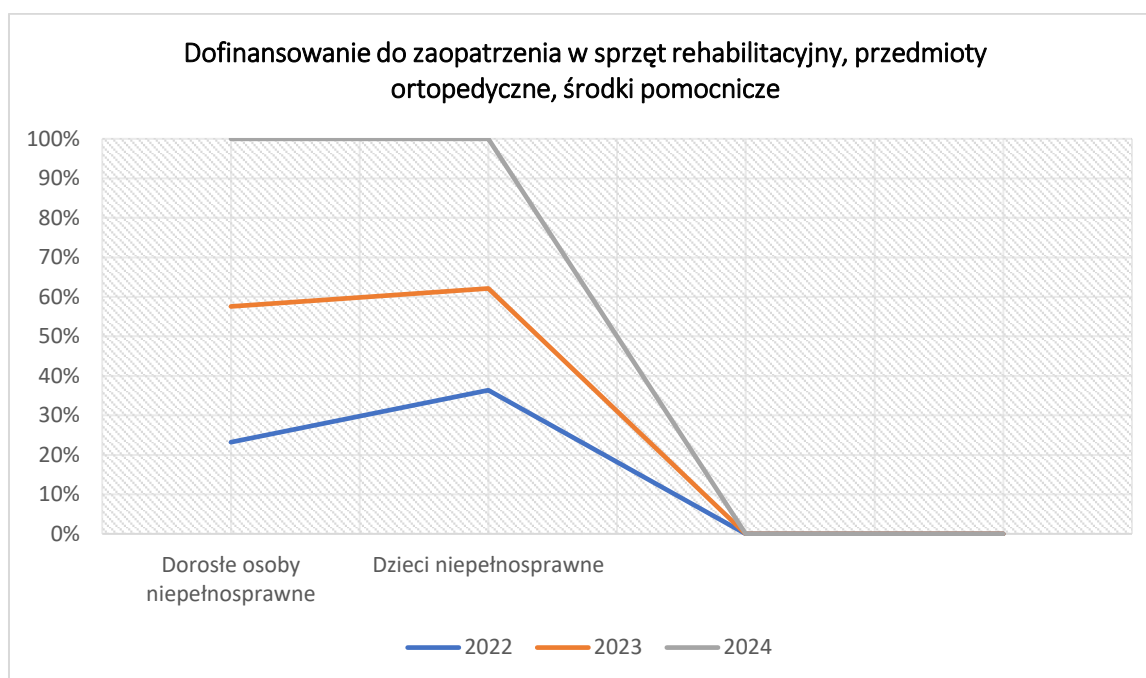
#### **Zakres zadań:**

1. dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dorosłych osób niepełnosprawnych, dzieci i ich opiekunów,
2. dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
3. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
4. likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
5. obsługa finansowa i merytoryczna Warsztatów Terapii Zajęciowej
6. obsługa dodatkowych programów PFRON.

#### **Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze**

<b>Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze</b>			
<b>ROK</b>	<b>Liczba/Kwota dofinansowań</b>	<b>Dorosłe osoby niepełnosprawne</b>	<b>Dzieci niepełnosprawne</b>
<b>Rok 2022</b>	Liczba dofinansowań	133	24
	Kwota wydatkowana	338922,30 zł	88373,70 zł
<b>Rok 2023</b>	Liczba dofinansowań	197	17
	Kwota wydatkowana	420580,77 zł	51970,44 zł
<b>Rok 2024</b>	Liczba dofinansowań	243	25
	Kwota wydatkowana	551235,96 zł	75570,32 zł

Źródło: opracowanie własne PCPR w Lipnie



W latach 2022–2024 widoczna jest **wyraźna tendencja wzrostowa** zarówno w liczbie dofinansowań dla dorosłych, jak i w kwotach.

U dzieci liczba świadczeń waha się, lecz rok 2024 kończy się **wyższą liczbą i kwotą** niż 2023, co wskazuje na **odbudowę popytu** po przejściowym spadku.

Trendy te potwierdzają **rosnące potrzeby** mieszkańców oraz skuteczną absorpcję środków PFRON w tym obszarze.

Realizacja dofinansowań do pobytu osób niepełnosprawnych na turnusach rehabilitacyjnych, tak jak w przypadku dofinansowania do omawianego powyżej zadania, w głównej mierze zależy od środków finansowych przyznawanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w danym roku.

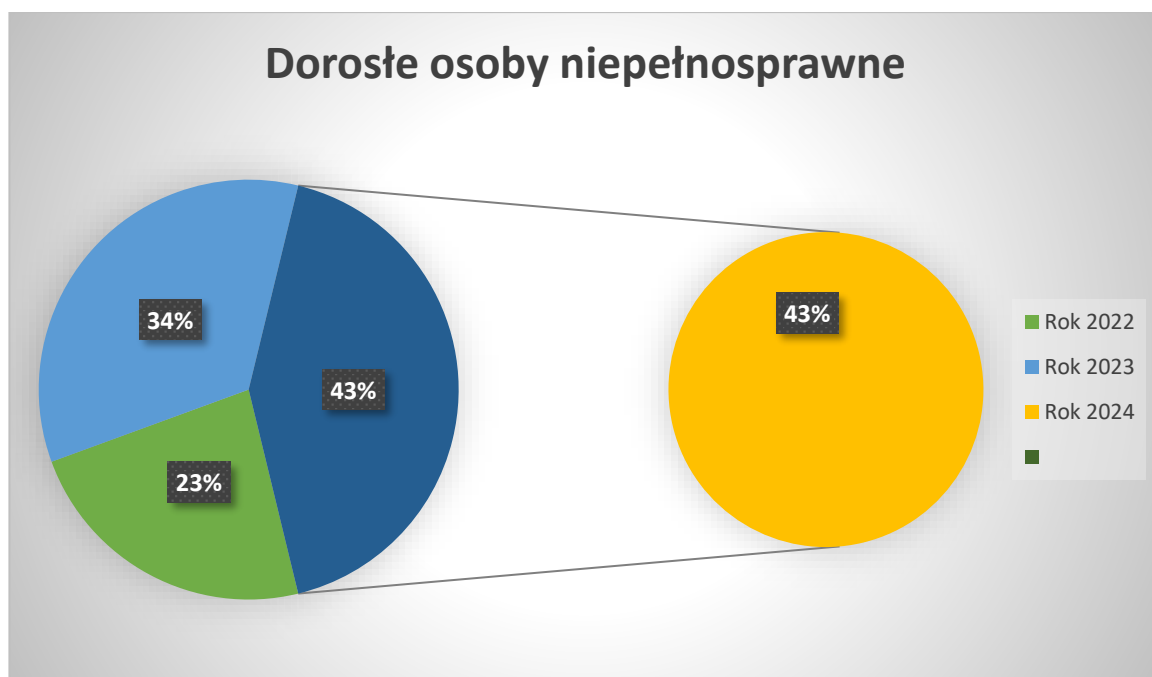


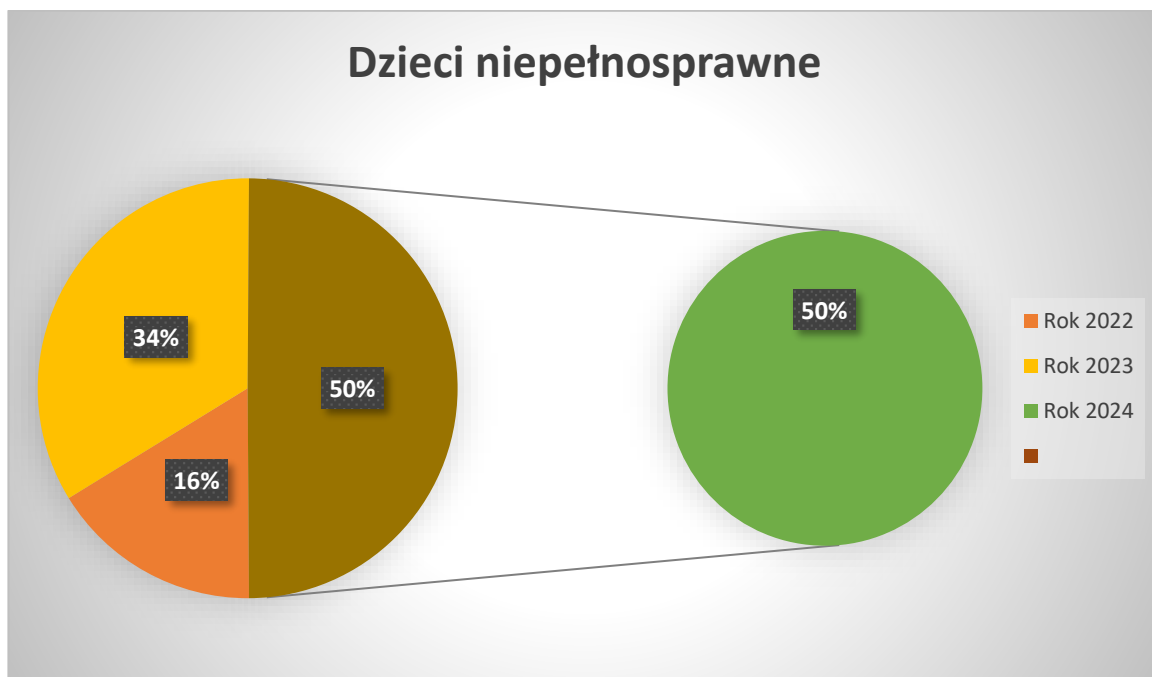
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Liczba osób korzystających z w/w formy dofinansowania oraz środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024.**

<b>Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego</b>						
	<b>Liczba dofinansowań/ Kwota dofinansowań</b>	<b>Dorosłe osoby niepełnosprawne</b>	<b>Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych</b>	<b>Dzieci niepełnosprawne</b>	<b>Opiekunowie dzieci niepełnosprawnych</b>	<b>Razem</b>
<b>Rok 2022</b>	Liczba dofinansowań	129	45	13	13	<b>200</b>
	Kwota wydatkowana	216080,00zł	53677,00zł	23675,00zł	15779,00zł	<b>309211,00 zł</b>
<b>Rok 2023</b>	Liczba dofinansowań	161	45	8	6	<b>220</b>
	Kwota wydatkowana	241963,00zł	48634,00zł	12654,00zł	6193,00zł	<b>309444,00 zł</b>
<b>Rok</b>	Liczba dofinansowań	215	62	8	7	<b>292</b>
	Kwota wydatkowana	451063,00zł	92077,00zł	18278,00zł	10677,00zł	<b>572095,00 zł</b>

Źródło: opracowanie własne PCPR w Lipnie





Liczba beneficjentów **istotnie rośnie** (200 → 292), co wskazuje na zwiększoną dostępność środków oraz popyt ze strony mieszkańców, udział opiekunów dorosłych wzrósł (45 → 62), co może świadczyć o większym udziale osób z wyższym stopniem niesamodzielności

**Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się**

<b>Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się</b>				
<b>Rok</b>	<b>Liczba umów/ Kwota wypłaconych dofinansowań</b>	<b>Bariery architektoniczne</b>	<b>Bariery techniczne</b>	<b>Bariery w komunikowaniu się</b>
<b>2022</b>	Liczba umów	0	0	0
	Kwota wypłaconych dofinansowań	0zł	0zł	0zł
<b>2023</b>	Liczba umów	12	2	1
	Kwota wypłaconych dofinansowań	130987,79zł	11162,00zł	5263,00zł
<b>2024</b>	Liczba umów	3	3	5
	Kwota wypłaconych dofinansowań	30000,00zł	6577,00zł	18551,99zł

Źródło: opracowanie własne PCPR w Lipnie



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Z powyższej tabeli wynika, iż największą aktywność dofinansowań odnotowano w **2023 r.** (zwłaszcza bariery architektoniczne), w 2024 r. nastąpiło przesunięcie akcentów – **spadek** liczby/kwoty w barierach architektonicznych, **wzrost** w zakresie barier w komunikowaniu się.

Zadanie dotyczące dofinansowania barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się, podejmowane były w celu zwiększenia jak najbardziej możliwej samodzielności osoby z niepełnosprawnością

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie realizowało również zadania z zakresu rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki, które miały na celu integrację osób niepełnosprawnych jak również umożliwienie dostępu do imprez kulturalnych, wycieczek krajoznawczych.

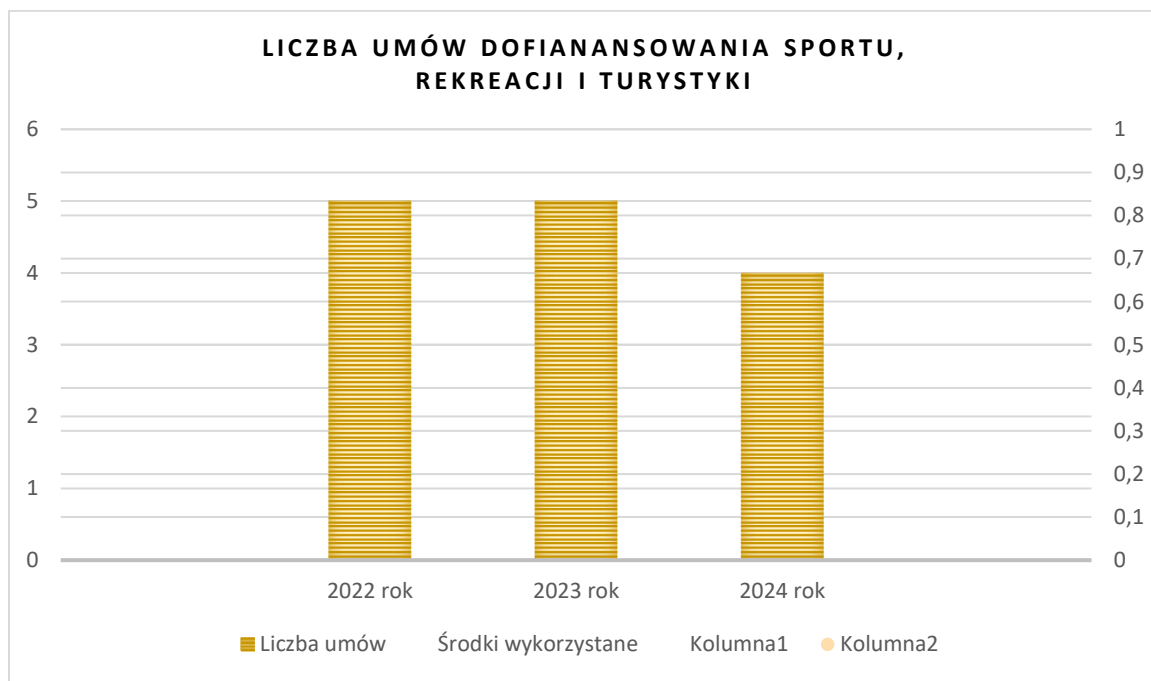
**Liczba umów dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki**

<b>Rok</b>	<b>Liczba umów</b>	<b>Środki wykorzystane</b>
2022	5	24600,00zł
2023	5	27000,00zł
2024	4	22320,00zł

Źródło: opracowanie własne PCPR w Lipnie



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**



Powyzsza tabela wskazuje iż utrzymuje się stała poziom liczby zadań.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie od roku realizuje również program „Aktywny Samorząd”, którego zasadniczym celem jest eliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

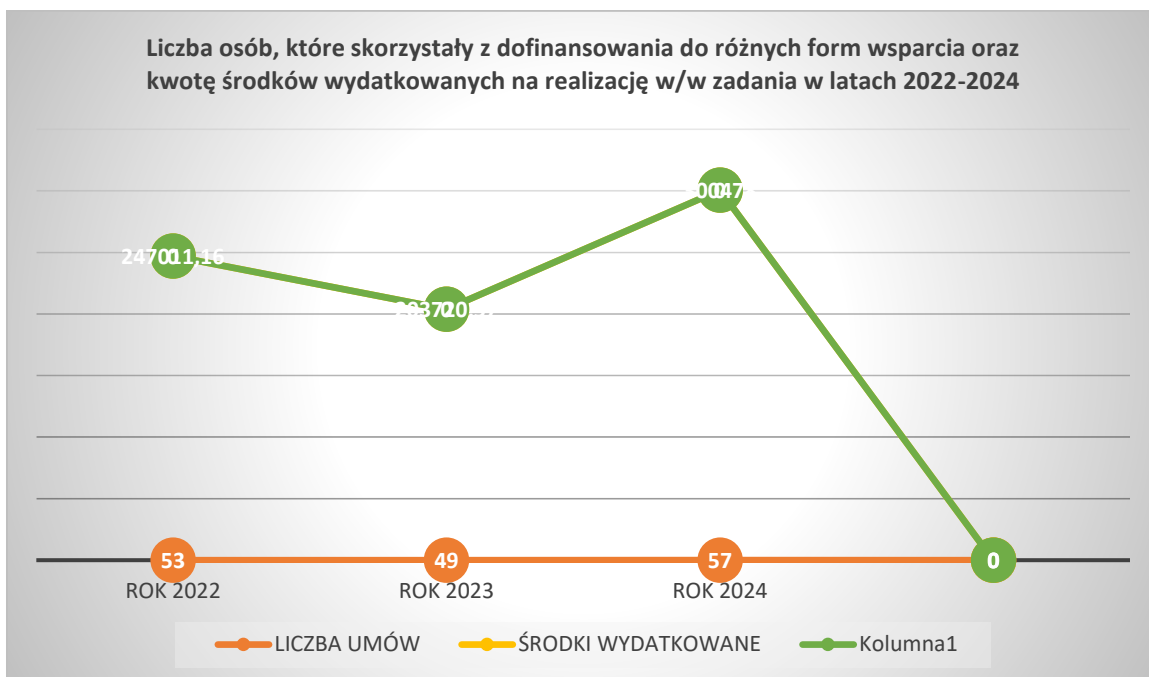
**Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do różnych form wsparcia oraz kwotę środków wydatkowanych na realizację w/w zadania w latach 2022-2024:**

Rok	Liczba umów	Środki wydatkowane
2022	53	247011,16zł
2023	49	203720,57zł
2024	57	300478,00zł

Źródło: opracowanie własne PCPR w Lipnie



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**



W 2024 r. nastąpił **znaczący wzrost** zarówno liczby umów, jak i wydatków (najwyższy poziom w analizowanym okresie) struktura wsparcia obejmowała m.in. dofinansowania do protez i technologii wspomagających (np. komputery, czytniki), a także wsparcie edukacji (studenci).

Najpoważniejszym problemem, pojawiającym się przy realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej jest niewystarczająca, w stosunku do istniejących potrzeb, ilość środków finansowych, przekazywanych powiatowi przez PFRON na pomoc osobom niepełnosprawnym, wynikającą z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań własnych gminy należy podejmowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, mających na celu umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Gminy realizują te zadania poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej, wsparcie usługowe i rzeczowe, organizowanie usług opiekuńczych, współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz podejmowanie inicjatyw wspierających integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób i rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności na terenie powiatu lipnowskiego w latach 2022–2024, w podziale na poszczególne gminy.

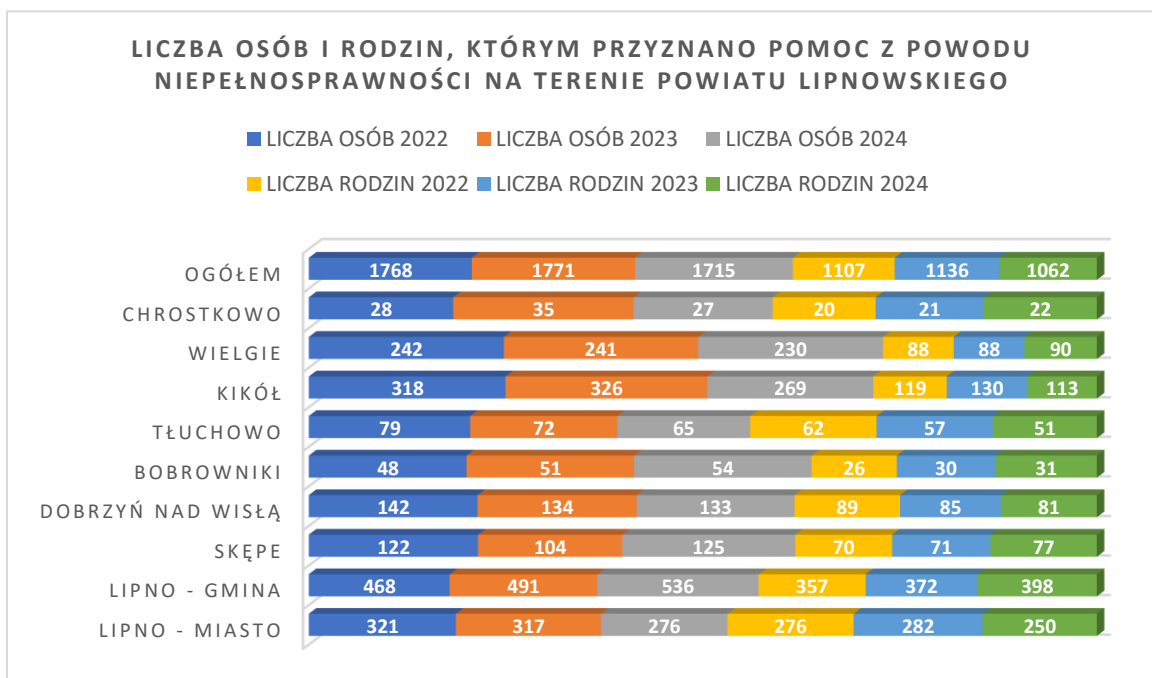


**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Liczba osób i rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności na terenie powiatu lipnowskiego**

Gmina	Liczba osób			Liczba rodzin		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Lipno (miasto)	321	317	276	276	282	250
Lipno	468	491	536	357	372	398
Skępe	122	104	125	70	71	77
Dobrzyń n/Wisłą	142	134	133	89	85	81
Bobrownik	48	51	54	26	30	31
Tłuchowo	79	72	65	62	57	51
Kikół	318	326	269	119	130	113
Wielgie	242	241	230	88	88	90
Chrostkowo	28	35	27	20	21	22
Ogółem:	1768	1771	1715	1107	1136	1062

Źródło: dane z ops-ów z terenu Powiatu Lipnowskiego





Dane w tabeli pokazują, iż nastąpił niewielki spadek osób, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności (o ok. 3%) w 2024 r. względem 2023 r. wskazuje to na utrzymujący się wysoki poziom potrzeb, ale z lekką tendencją malejącą.

### **Warsztat Terapii Zajęciowej**

Na terenie Powiatu Lipnowskiego funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej TPD w Lipnie jako wyodrębniona organizacyjnie placówka współfinansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz ze środków samorządu powiatowego. Utworzona została na podstawie umowy z dnia 30 września 2002 roku zawartej pomiędzy Starostą Powiatu Lipnowskiego, a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy we Włocławku. Warsztat funkcjonuje na mocy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej. Celem działania warsztatu jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych niezdolnych do podjęcia pracy w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższego celu służy terapia zajęciowa z wykorzystaniem pracy w sześciu pracowniach o profilach:

- gospodarstwa domowego,
- stolarskim,
- plastycznym,
- rękodzielniczo-krawieckim,
- kultury i sztuki,
- komputerowo-poligraficzna,

Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, która zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań wobec uczestnika i spodziewanych efektów tych działań. Przebiegiem prowadzonej terapii kieruje terapeuta prowadzący wraz z Radą Programową, w skład której wchodzi pracownicy placówki.

Zajęcia rehabilitacyjne prowadzone są w systemie opieki dziennej od 7.30 do 15.30 przez pięć dni w tygodniu, dla osób niepełnosprawnych z powiatu lipnowskiego, które ukończyły 18 rok

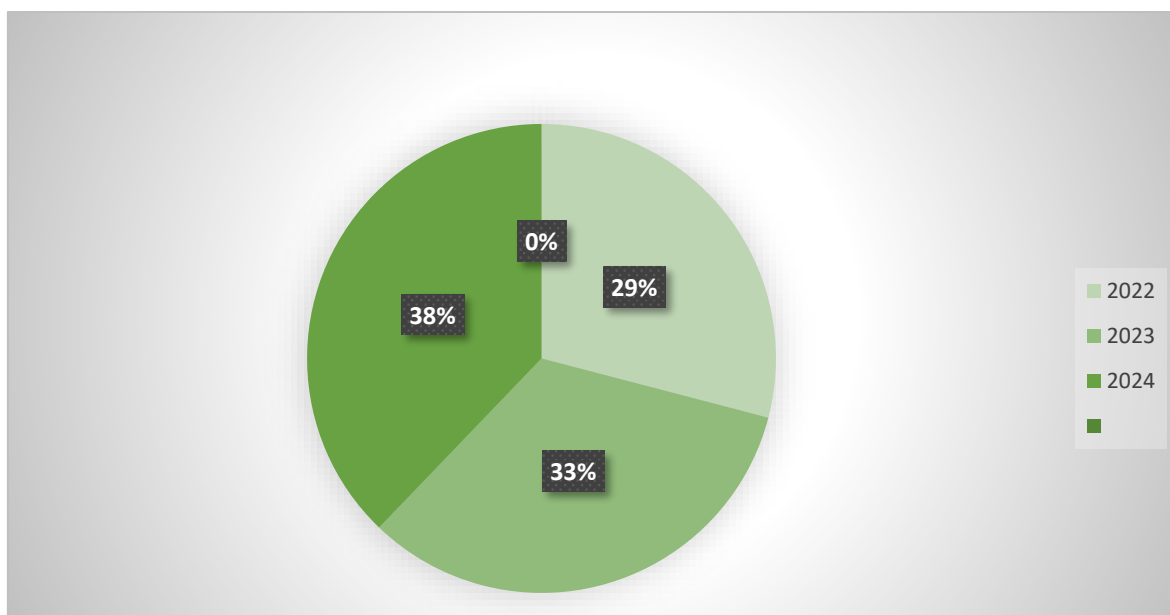


**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

życia i posiadają prawnie potwierdzony i aktualny status niepełnosprawności z kwalifikacją do terapii zajęciowej. Liczba uczestników 30 osób.

**Zestawienie wysokości środków finansowych na działalność WTZ Lipno**

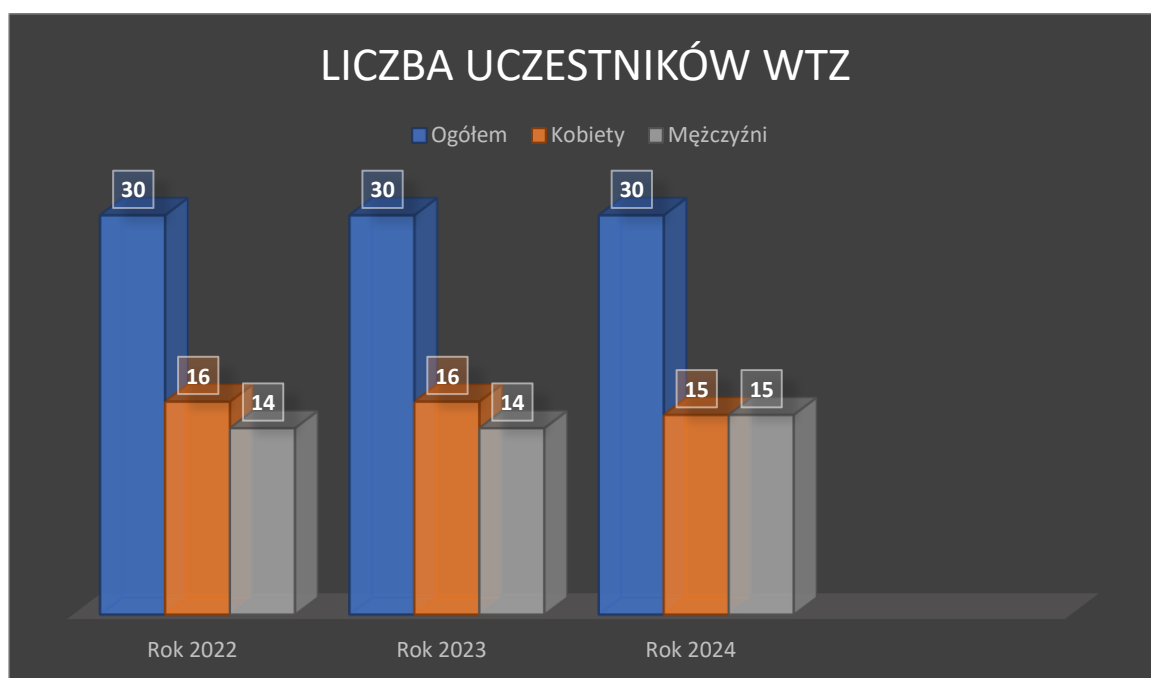
ROK	ŚRODKI PFRON	ŚRODKI POWIATU	RAZEM
2022	776880	86320	863200
2023	884880	98320	983200
2024	1010880	112320	1123200



**Liczba uczestników WTZ**

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2022	30	16	14
2023	30	16	14
2024	30	15	15

Źródło: dane WTZ Lipno

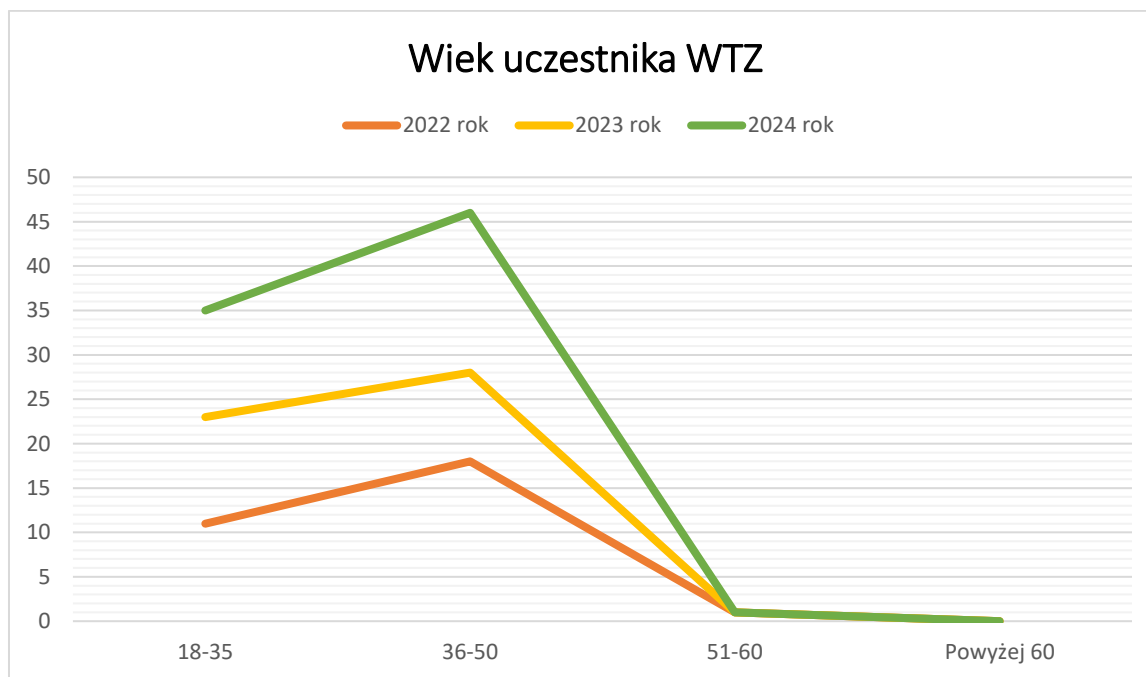


Struktura płci uczestników WTZ jest zrównoważona a w roku 20242 występuje równość proporcji kobiet i mężczyzn.

#### Wiek uczestnika WTZ

Wiek uczestnika	2022r.	2023r.	2024r
18-35	11	12	12
36-50	18	18	18
51-60	1	0	0
Powyżej 60	0	0	0

Źródło dane: WTZ Lipno



Z analizy danych zawartych w tabeli powyżej wynika, iż dominującą grupę uczestników stanowią osoby w wieku 36-50 lat

### **Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka**

Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” w Suminie swoją działalność rozpoczął 1 grudnia 2015 roku. Dzięki staraniom ówczesnych władz samorządowych oraz wsparciu Wojewody Kujawsko – Pomorskiemu, budynek dawnej szkoły został przekształcony i w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami psychicznymi i neurologicznymi.

Uroczyste otwarcie ośrodka wsparcia nastąpiło 25.11.2015 roku i stanowiło niezwykle ważne wydarzenie dla powiatu lipnowskiego, gdyż było pierwszą tego typu placówką w regionie.

Na początku działalności Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” dysponował pięćdziesięcioma miejscami dziennego pobytu i trzema miejscami pobytu całodobowego. Obecnie ośrodek posiada 53 miejsca pobytu dziennego.

Celem placówki jest:

- Aktywizacja społeczna uczestników, ich integracja ze środowiskiem lokalnym,
- Podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności codziennego funkcjonowania,
- Wsparcie psychiczne i rehabilitacyjne,
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.



ŚDS oferuje różnorodne formy zajęć terapeutycznych i ruchowych. Uczestnicy mają możliwość zdobywać nowe umiejętności i rozwijać swoje pasje w pracowni rękodzieła, pracowni plastycznej, środowiskowo – przyrodniczej, stolarsko – wikliniarskiej, pracowni informatycznej, sali rehabilitacyjnej.

Zajęcia są prowadzone indywidualnie i grupowo, dostosowane do możliwości i potrzeb uczestników – zgodnie z indywidualnym planem postępowania wspierająco – aktywizującego opracowanego dla każdego uczestnika.

Placówka organizuje wyjścia i wyjazdy m.in.: do kina, teatru, na pikniki, grille, ogniska, wycieczki krajoznawcze oraz inne wydarzenia kulturalno - integracyjne.

ŚDS angażuje się w lokalne inicjatywy: wystawy rękodzieła, kiermasze (także charytatywne), zaproszenia do współpracy z lokalnymi szkołami, występy artystyczne podczas dożynek, spotkania z uczestnikami innych ośrodków wsparcia.

Pobyt w ośrodku wsparcia jest bezpłatny. Podopieczni mają zapewniony dowóz i odwóz do ŚDS. Placówka funkcjonuje w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30. Uczestnikami są nie tylko mieszkańcy Gminy Kikół, ale również Gmin Ościennych takich, jak: Czernikowo, Bobrowniki, Lipno, Chrostkowo, Skępe, Zbójno, z którymi jest podpisane porozumienie międzygminne.

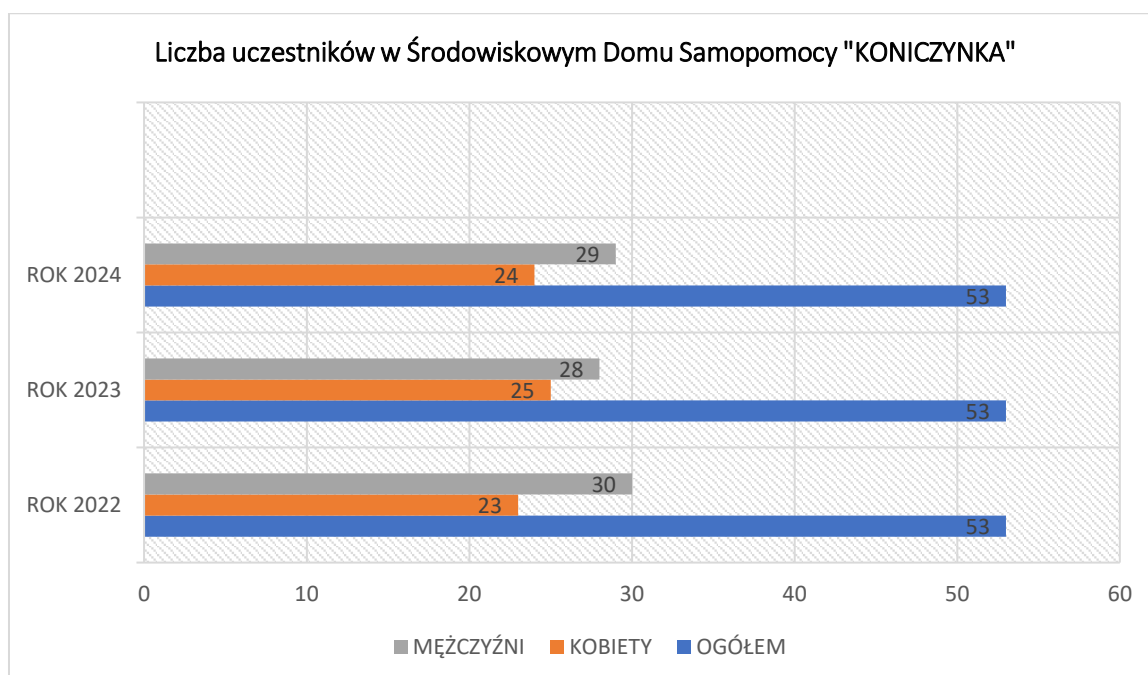
Pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy „Koniczynka” w Suminie korzystnie wpływa na zdrowie i samopoczucie uczestników, a także przyczynia się do poprawy jakości ich życia.



## Liczba uczestników

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2022	53	23	30
2023	53	25	28
2024	53	24	29

Źródło: dane ŚDS „Koniczynka”



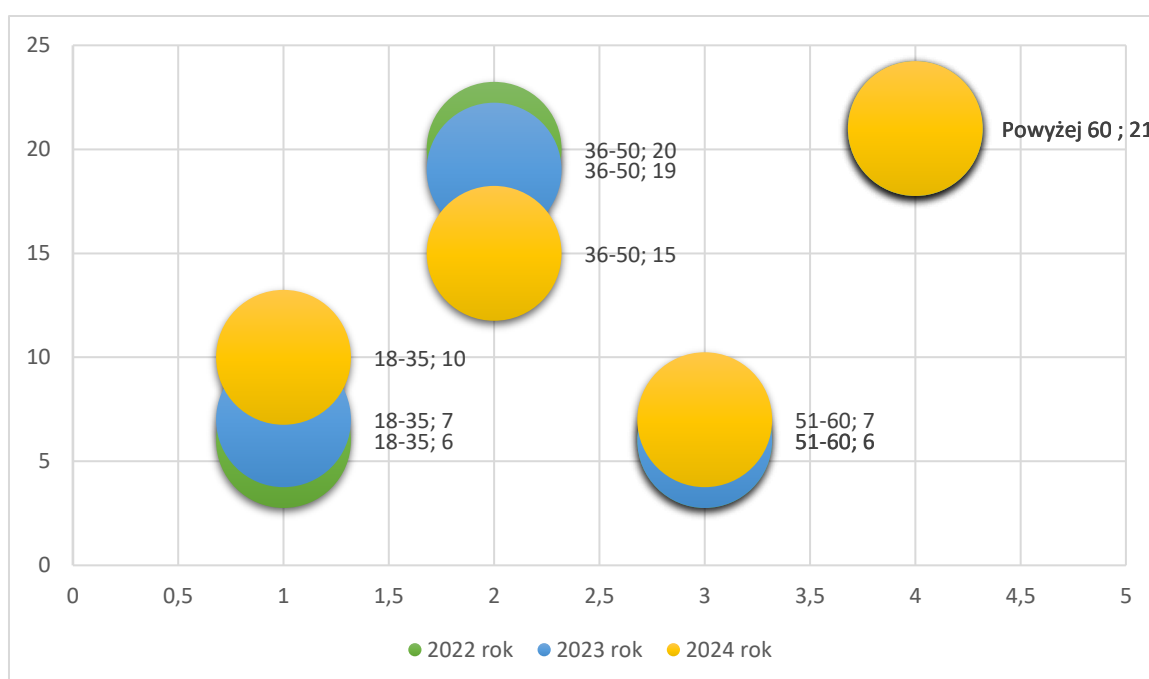
Utrzymuje się równowaga płci, co świadczy o równości dostępu do usług



## Wiek uczestnika

Wiek uczestnika	2022 r.	2023 r.	2024 r.
18 – 35	6	7	10
36 – 50	20	19	15
51 – 60	6	6	7
Powyżej 60	21	21	21

Źródło: dane ŚDS „Koniczynka



Największą grupę uczestników stanowią osoby powyżej 60 roku życia.

## Dom Pomocy Społecznej

Na terenie Powiatu Lipnowskiego istnieje Dom Pomocy Społecznej, który znajduje się w Nowej Wsi gmina Wielgie. Dom jest powiatową jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego podległą Powiatowi Lipnowskiemu. Wojewoda Kujawsko – Pomorski wydał zezwolenie z dniem 13 października 2008 r. Powiatowi Lipnowskiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi na czas nieokreślony.

Dom przeznaczony jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i posiada 143 rzeczywiste miejsca dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie obojga płci.



Dom funkcjonuje w sposób zapewniający właściwy zakres usług, zgodny ze standardami określonymi dla danego typu domu – dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańca domu.

Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca domu, opracowywane z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia i gotowość mieszkańca do uczestnictwa w nim. Działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu koordynuje pracownik domu, zwany „pracownikiem pierwszego kontaktu”, wskazany przez mieszkańca domu, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia i organizację pracy domu.

Dom świadczy usługi:

- w zakresie potrzeb bytowych, zapewniając: miejsce zamieszkania, wyżywienie, odzież i obuwie, utrzymanie czystości,
- opiekuńcze, polegające na: udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji, niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych,
- wspomagające, polegające na: umożliwianiu udziału w terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych, zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu, stymulowaniu nawiązywania, utrzymania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
- działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości,
- pomocy usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, w przypadku osób spełniających warunki do takiego usamodzielnienia,
- zapewnienia bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- finansowaniu mieszkańców domu nie posiadającego własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nie przekraczającej 30% zasiłku stałego, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców domu oraz dostępności do informacji o tych prawach dla mieszkańców domu,
- sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

W zakresie potrzeb zdrowotnych, dom:



- umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego,
- pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do limitu ceny, przewidzianej w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- zapewnia ścisłą współpracę z lekarzem pierwszego kontaktu i lekarzem psychiatrą, zapewnia odwiedziny u mieszkańców w szpitalu,
- świadczy usługi pielęgnacyjne w zakresie wykraczającym poza uprawnienia wynikające z przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- zapewnienia stałą psychiatryczną opiekę pielęgniarzką.

Zajęcia organizowane w ramach prowadzonej terapii zajęciowej w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi mają na celu:

1) poprawę funkcjonowania społecznego osób przebywających w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, , w tym w szczególności:

- a) wyrabianie zaradności osobistej,
- b) pobudzanie aktywności społecznej,
- c) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych;

2) promowanie zdrowia psychicznego przez aktywizację fizyczną mieszkańców domów.

Zajęcia są prowadzone indywidualnie lub grupowo w wymiarze nie mniejszym niż 10 godzin tygodniowo, rodzaj, zakres programowy oraz wymiar czasu zajęć są dostosowane do wieku, stanu zdrowia oraz niezbędnych potrzeb i możliwości mieszkańca domu.

dokonywany w uzgodnieniu z osobą nagradzaną.

#### **Oferta zajęć terapeutycznych:**

- a) trening funkcjonowania w codziennym życiu,
  - stymulacja polisensoryczna wg K.CH.Knill-poranny krąg,
  - edukacja w zakresie utrzymania higieny osobistej:
- a) trening higieniczny
- b) trening kosmetyczny,
  - trening samoobsługowy,
- a) pomoc w wykonywaniu czynności samoobsługowych, tj.:przygotowanie ubrania, ubieranie, rozbieranie,zmiana bielizny pościelowej, prace porządkowe w pokoju( szafach, szafkach, itp.),
  - trening gospodarowania( zarządzania) posiadany majątkiem i budżetem
- zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia ogrodnicze;



-prace porządkowe w pokoju, na terenie domu, w parku ( dbałość o estetykę otoczenia )

- zajęcia kulinarne.

**b) trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów,**

- trening komunikacji werbalnej i pozawerbalnej,

- stymulacja wg W.Sherborne,

- trening umiejętności społecznych: pełnienia ról społecznych, wchodzenia w relacje ( m. in. wjazdy na zakupy do środowiska, kawiarni, itp.)

- biblioterapia: rozmowa terapeutyczna.

- drama,

- biblioterapia,

- muzykoterapia,

**c) trening umiejętności spędzania czasu wolnego;**

- kształcenie prozdrowotnego organizowania czasu wolnego

- relaksacja;

- czynna:- śpiewoterapia (indywidualna i grupowa),

- chór kościelny;

- biblioterapia: - bierna;

- biblioterapia:- czynna:- retrospekcyjna;

- Spotkania teatralno-muzyczne w ramach zespołu „Radość”,

**2) zajęcia z psychologiem umożliwiające w poradni zdrowia psychicznego:**

a) badanie psychologiczne,

b) terapię psychologiczną,

c) poradnictwo psychologiczne;

**3) zajęcia ruchowe:**

-choreoterapia (terapia ruchem i tańcem, opowieści ruchowe).

- aerobic ,zumba,

- pedagogika zabawy ( ludoterapia)

a) zajęcia sportowe,

- gry i zabawy sportowe,

-nordicwalking

-zajęcia o charakterze ogólnokondycyjnym,

- gimnastyka poranna,

- wjazdy na basen



- b) turystykę,
- silwoterapia,
- turnusy rehabilitacyjne,
- wyjazdy integracyjne ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych Powiatu Lipnowskiego " Nadzieja "

- wycieczki rekreacyjne: kino, teatr, itp

- c) rekreację;

- grillowanie, ogniska,
- gry i zabawy ( ludoterapia)

#### **4) zajęcia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia:**

- a) terapię manualną :

- malowanie na szkle;
- technika collage;
- odlewy gipsowe;
- papieroplastyka;
- malowanie dużych faktur;
- martwa natura – farba olejna, akwarela, pastela;
- wyrób kart okolicznościowych – technika dowolna.
- Zajęcia w pracowni ceramicznej.
- Zajęcia krawiecko – dziewiarskie oraz zajęcia z zakresu wykonywania zabawki miękkiej,

- b) zajęcia informatyczne,

- zajęcia z obsługi komputera,
- zajęcia fotograficzne
- kinoterapia
- zajęcia filmowania
- zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem komputera

- c) pracę, w tym w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy.

Dom Pomocy Społecznej jest usytuowany w kompleksie parkowym wpisanym w rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i Konserwatora Przyrody. Przy jego posiadłości przebiega trasa Lipno – Dobrzyń nad Wisłą – Płock co umożliwia swobodne podróżowanie i komunikowanie się mieszkańców.



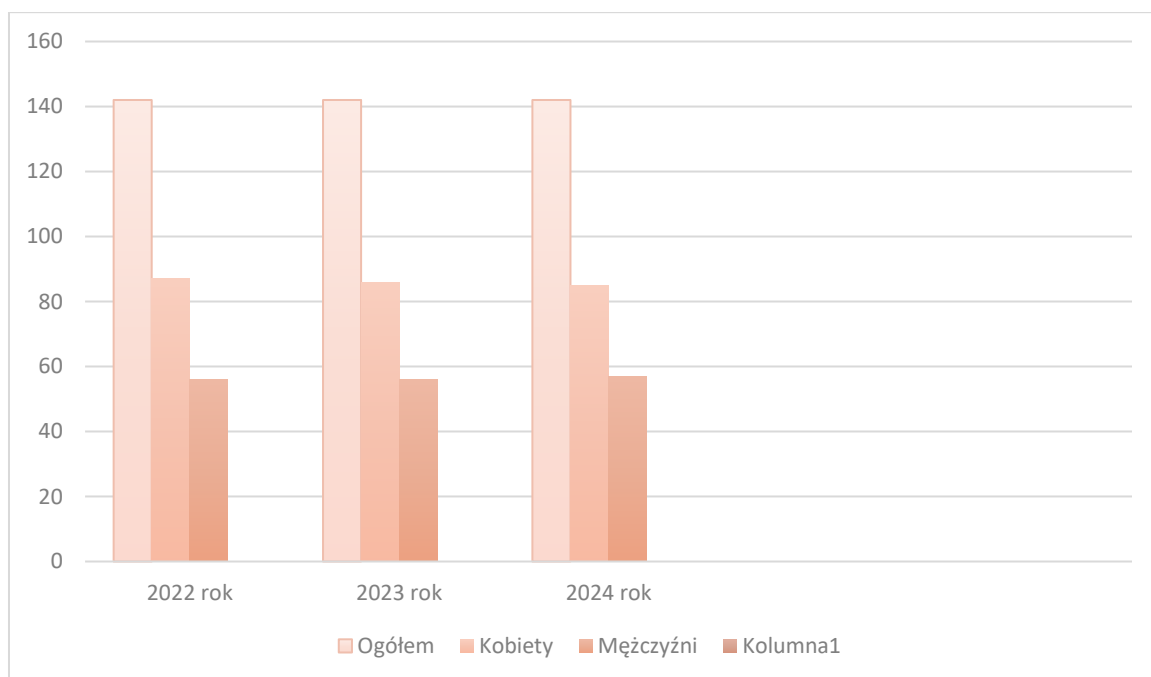
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Strukturę płci i wieku mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi przedstawiają poniższe tabele, dane wskazują iż dominują kobiety a największą grupę mieszkańców stanowią osoby w przedziale wiekowym 41 – 60 lat.

**Ilość osób, które były mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi  
( stan na dzień 31 grudnia ).**

Rok	Ogółem	kobiety	mężczyźni
2022	142	87	56
2023	142	86	56
2024	142	85	57

Źródło: dane z DPS w Nowej Wsi



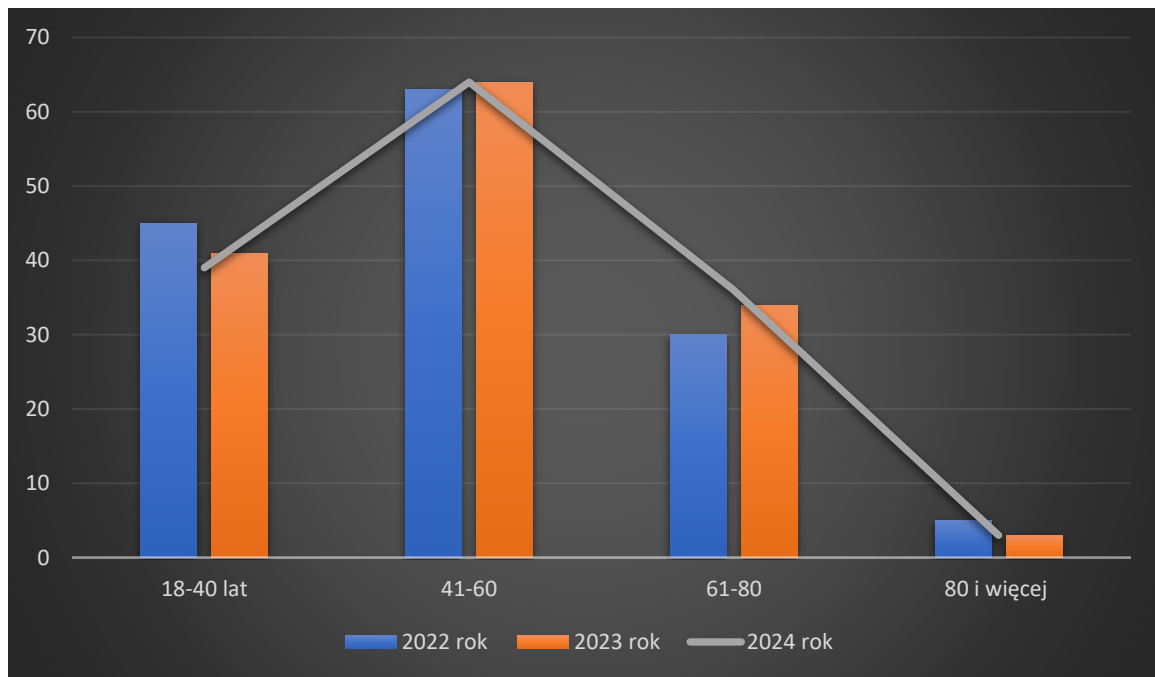


**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Ilość osób, które były mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej z podziałem na wiek (stan na dzień 31 grudnia ).**

Wiek mieszkańca	2022 r.	2023 r.	2024 r.
18 - 40	45	41	39
41 - 60	63	64	64
61 - 80	30	34	36
80 - więcej	5	3	3

Źródło: dane z DPS w Nowej Wsi





## **5.4. Sprawy opiekuńczo-wychowawcze**

Sprawy opiekuńczo-wychowawcze stanowią jeden z najważniejszych obszarów polityki społecznej powiatu. Ich istotą jest zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i fizycznego, w szczególności w sytuacjach, gdy rodzina naturalna nie jest w stanie wypełniać swoich podstawowych funkcji opiekuńczych i wychowawczych. Zadania te realizowane są w ramach systemu wspierania rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej .

Celem działań w tym obszarze jest przede wszystkim ochrona dobra dziecka, wzmocnienie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zapewnienie dzieciom pozbawionym właściwej opieki środowiska wychowawczego, które umożliwi im rozwój w atmosferze bezpieczeństwa i wsparcia. Szczególne znaczenie ma rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, które – w przeciwieństwie do opieki instytucjonalnej – zapewniają bardziej naturalne warunki wychowania i integracji społecznej.

Powiat, realizując zadania w zakresie pieczy zastępczej, pełni funkcję koordynatora działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe oraz instytucje wspierające rodzinę. Kluczową rolę w tym systemie odgrywa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które prowadzi nadzór nad rodzinami zastępczymi, organizuje szkolenia, wspiera proces usamodzielniania wychowanków oraz monitoruje sytuację dzieci objętych pieczą.

Działania w zakresie spraw opiekuńczo-wychowawczych mają charakter długofalowy i wymagają stałego diagnozowania lokalnych potrzeb, oceny skuteczności podejmowanych form pomocy oraz współpracy wielu podmiotów. Skuteczna realizacja zadań w tym obszarze przyczynia się nie tylko do poprawy jakości życia dzieci i rodzin, ale także do wzmocnienia więzi społecznych, przeciwdziałania marginalizacji oraz budowania spójnej, odpowiedzialnej wspólnoty lokalnej.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest ostatecznością i następuje wyłącznie w sytuacji, gdy rodzina biologiczna nie jest w stanie zapewnić mu właściwej opieki i bezpieczeństwa, a inne formy wsparcia (np. praca asystenta rodziny, pomoc OPS, poradnictwo specjalistyczne) okazały się niewystarczające.



Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej decyzja o umieszczeniu dziecka w pieczy może mieć charakter administracyjny, sądowy lub interwencyjny.

Najczęściej dzieci i młodzież trafiają do pieczy zastępczej na mocy postanowienia sądu rodzinnego, który kieruje się dobrem dziecka oraz opiniami służb społecznych i instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinie. Sąd może orzec o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Decyzja sądu poprzedzona jest z reguły wywiadem środowiskowym oraz opinią ośrodka pomocy społecznej, pedagoga, psychologa lub kuratora sądowego.

Umieszczenie dziecka w trybie interwencyjnym występuje w sytuacjach nagłego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, gdy brak jest możliwości uzyskania natychmiastowego orzeczenia sądu, dziecko może być umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie decyzji wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka. Decyzja ta ma charakter tymczasowy – niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, organ wykonawczy gminy jest zobowiązany zawiadomić sąd rodzinny, który w ciągu 24 godzin od otrzymania zawiadomienia podejmuje decyzję o dalszym losie dziecka (utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu decyzji o umieszczeniu).

W szczególnych przypadkach, gdy rodzice przejściowo nie są w stanie sprawować opieki nad dzieckiem z powodów zdrowotnych, ekonomicznych lub rodzinnych, mogą dobrowolnie zwrócić się do sądu z wnioskiem o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej na określony czas. Taka sytuacja ma zwykle charakter przejściowy i służy ochronie dobra dziecka, przy jednoczesnym zachowaniu więzi z rodziną biologiczną.

W procesie kierowania dziecka do pieczy zastępczej uczestniczy szereg instytucji:

- ośrodki pomocy społecznej (OPS) – diagnozują sytuację rodziny, podejmują pracę socjalną, kierują wnioski do sądu,
- asystenci rodziny – prowadzą działania profilaktyczne i wspierające rodzinę biologiczną,
- powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) – organizują pieczę zastępczą i monitorują sytuację dzieci w pieczy,



- kuratorzy sądowi, policja, szkoły, placówki oświatowe i zdrowotne – mogą inicjować postępowania, przekazując informacje o zagrożeniu dobra dziecka.

W pieczy zastępczej w Polsce, wyróżniamy dwie podstawowe formy opieki nad dzieckiem: piecza zastępcza rodzinna oraz piecza zastępcza instytucjonalna.

Celem każdej z nich jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, opieki i warunków do prawidłowego rozwoju w sytuacji, gdy rodzina naturalna nie może lub nie potrafi tego zapewnić. Piecza zastępcza ma charakter czasowy, a jej zasadniczym zadaniem jest umożliwienie powrotu dziecka do rodziny biologicznej po ustaniu przyczyn kryzysu wychowawczego.

### **I. Piecza zastępcza rodzinna**

Pieczka rodzinna jest preferowaną i najbardziej pożądaną formą opieki nad dzieckiem. Zapewnia ona atmosferę domowego ciepła, indywidualne podejście do dziecka oraz możliwość tworzenia więzi emocjonalnych, które wspierają jego rozwój społeczny i psychiczny. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

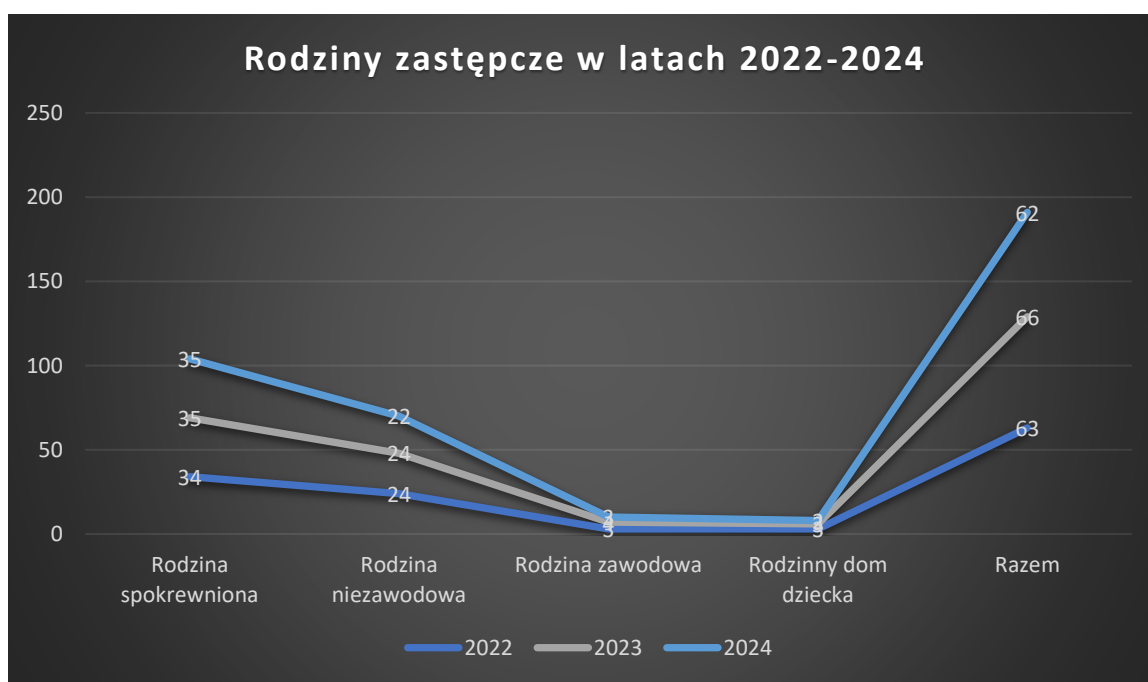
- Rodziny zastępcze:
  - a) spokrewnione (tworzone przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka),
  - b) niezawodowe (tworzone przez osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
  - c) zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne.
- Rodzinny dom dziecka – forma, w której jedna lub dwie osoby sprawują opiekę nad kilkorgiem dzieci (zazwyczaj 4–8), zapewniając im warunki maksymalnie zbliżone do rodzinnych.
- Każda rodzina zastępcza współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, psychologiem, pedagogiem oraz pracownikiem PCPR. Rodziny te objęte są nadzorem i systemem szkoleń mających na celu rozwój kompetencji wychowawczych oraz zapobieganie wypaleniu opiekunów.



**Tabela rodzin zastępczych wg typu w latach 2022–2024.**

Typ rodziny zastępczej	2022r.	2023r.	2024r.	Tendencja
Rodzina spokrewniona	34	35	35	↑ wzrost
Rodzina niezawodowa	24	24	22	→ stabilnie
Rodzina zawodowa (i pogotowie rodzinne)	3	4	3	↑ wzrost
Rodzinny dom dziecka	3	3	2	→ stabilnie
<b>Razem</b>	<b>64</b>	<b>66</b>	<b>62</b>	↑ wzrost ogólny

Źródło: Dane PCPR w Lipnie



### Analiza i wnioski (2022–2024)

- Ogólna liczba rodzin zastępczych wzrosła z 64 w 2022 r. do 66 w 2023 r. → wzrost o 2 rodziny
- Dominującą formą są rodziny spokrewnione – utrzymują one stabilny poziom wszystkich rodzin. To pokazuje, że powiat opiera system pieczy głównie na środowisku rodzinnym bliskich krewnych dziecka.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

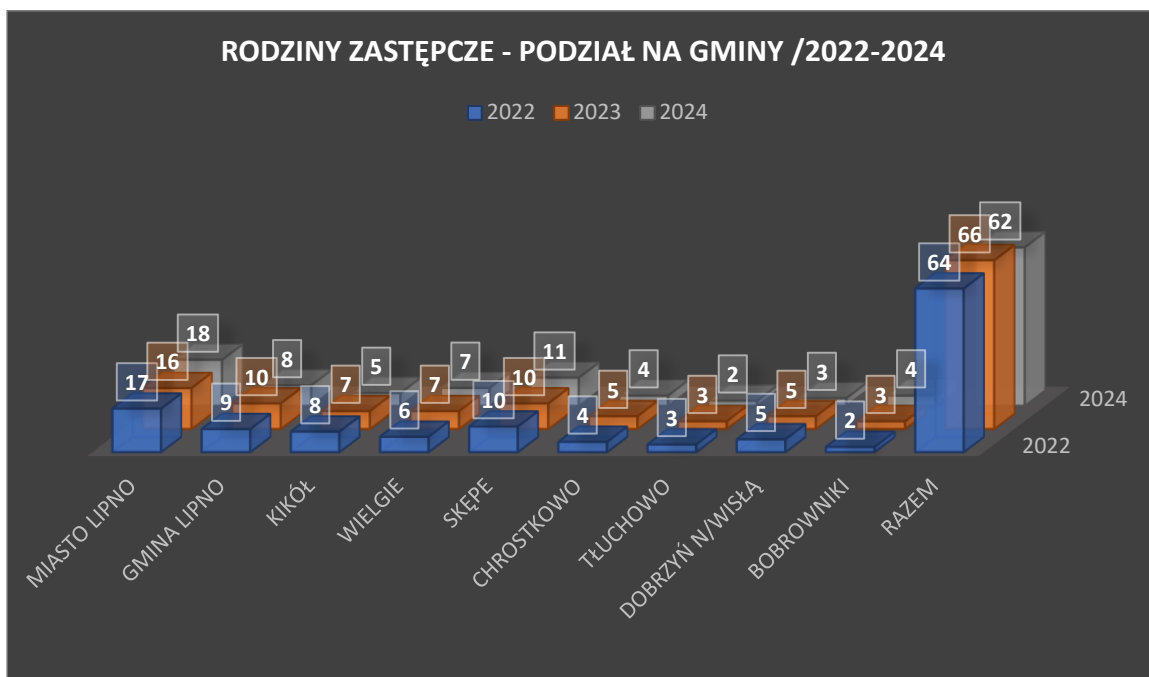
- Rodziny niezawodowe – utrzymują się na stabilnym poziomie. To pozytywny trend, ponieważ rodziny niezawodowe są szczególnie potrzebne w sytuacjach, gdy brak jest krewnych mogących przejąć opiekę.
- Rodziny zawodowe – wzrost z 3 do 4, w tym utrzymanie jednej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Wskazuje to na zwiększenie profesjonalizacji pieczy, choć nadal skala jest niewielka.
- Rodzinne domy dziecka – stabilna liczba 3, co pokazuje, że ta forma opieki utrzymuje się bez zmian.

Ogólnie, struktura pieczy w powiecie jest stabilna i przewidywalna, lecz wymaga zwiększenia liczby rodzin zawodowych i niezawodowych, aby zapewnić elastyczność i zmniejszyć potrzebę kierowania dzieci do instytucji.

**Tabela rodzin zastępczych – podział na gminy w której zamieszkują rodziny zastępcze.**

Gmina	Ilość rodzin zastępczych			
	2022r.	2023r.	2024r.	Tendencja
Miasto Lipno	17	16	18	↓ spadek
Gmina Lipno	9	10	8	↑ wzrost
Kikół	8	7	5	↓ spadek
Wielgie	6	7	7	↑ wzrost
Skępe	10	10	11	⇒ stabilnie
Chrostkowo	4	5	4	↑ wzrost
Tłuchowo	3	3	2	⇒ stabilnie
Dobrzyń n/W	5	5	3	⇒ stabilnie
Bobrowniki	2	3	4	↑ wzrost
<b>Razem</b>	<b>64</b>	<b>66</b>	<b>62</b>	<b>↑ wzrost</b>

Źródło: Dane PCPR w Lipnie



#### Analiza i wnioski (2022–2024)

- Liczba rodzin zastępczych zmalała o 2 rodziny w stosunku do 2022 r. i o 4 w porównaniu do 2023 r.
- Najwięcej rodzin funkcjonuje w: Lipnie i Skępem.
- Wzrost liczby rodzin spokrewnionych i zawodowych wskazuje na stabilny rozwój systemu, ale nadal niewielką dynamikę.
- Rodziny niezawodowe i rodzinne domy dziecka utrzymały stały poziom.
- Wskaźnik decentralizacji poprawił się – przybyło rodzin w mniejszych gminach (Gmina Lipno, Wielgie, Chrostkowo, Bobrowniki).



## **2. Piecza zastępcza instytucjonalna**

Pieczka zastępcza instytucjonalna stanowi uzupełnienie systemu rodzinnych form pieczy zastępczej i zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie w przypadkach, gdy nie jest możliwe umieszczenie ich w środowisku rodzinnym. Jest to forma wsparcia o charakterze przejściowym, stosowana w sytuacjach szczególnie trudnych – gdy dziecko wymaga specjalistycznej pomocy, a jego sytuacja rodzinna nie pozwala na szybki powrót do rodziny naturalnej lub umieszczenie w rodzinie zastępczej.

W Powiecie Lipnowskim funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze :

1. **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Parkowa” w Lipnie**, istnieje od 28.09.2018r. 14 osobowa placówka typu socjalizacyjnego z wyodrębnionymi miejscami interwencyjnymi. Podmiot istnieje od 4 maja 2009 roku.
2. **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie**, 14 osobowa placówka typu socjalizacyjnego. Podmiot istnieje od 28.09.2018r.
3. **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Zakątek” w Lipnie**. 14 osobowa placówka typu socjalizacyjnego. Podmiot istnieje od 28.09.2018r.

Łączna liczba miejsc w tych placówkach wynosi **42**, co pozwala na zapewnienie opieki dzieciom wymagającym szczególnego wsparcia wychowawczego i emocjonalnego. Placówki stanowią ważny element lokalnego systemu opieki nad dzieckiem.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają wychowankom:

- całodobową opiekę i wychowanie,
- realizację obowiązku szkolnego,
- pomoc psychologiczną, pedagogiczną i terapeutyczną,
- przygotowanie do samodzielnego życia,
- wsparcie w utrzymywaniu kontaktów z rodziną biologiczną, o ile jest to zgodne z dobrem dziecka.



**Tabela liczby dzieci przyjętych do Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych Powiatu Lipnowskiego - ogółem .**

	2022	2023	2024
<b>Liczba dzieci w placówkach</b>	<b>54</b>	<b>57</b>	<b>54</b>

Źródło: Dane PO-W „Parkowa” Lipno



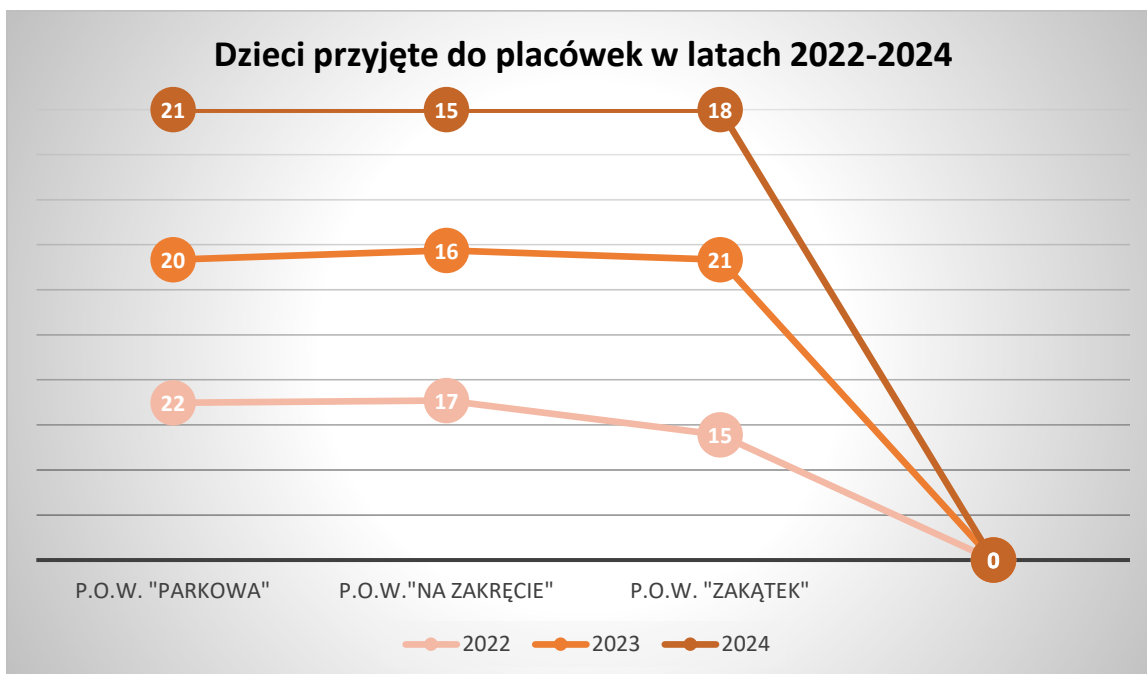
Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022–2024 utrzymuje się na zbliżonym poziomie (**54–57 wychowanków**). Oznacza to, że mimo podejmowanych działań na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, zapotrzebowanie na miejsca w pieczy instytucjonalnej wciąż pozostaje wysokie.



Tabela dzieci przyjętych do placówek w rozbiciu na lata oraz placówki.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	2022	2023	2024	Zmiana 2022-2024	Tendencja
„Parkowa”	22	20	21	-1	⇌ stabilnie
Na Zakręcie „	17	16	15	-2	↓ spadek
„Zakątek „	15	21	18	+3	↑ wzrost

Źródło: Dane PO-W „Parkowa” Lipno



Pomimo lokalnych wahań, wszystkie trzy placówki utrzymują zbliżony poziom obciążenia (15–21 wychowanków), co pozwala na równomierne rozłożenie pracy kadry i zasobów.

Ze względu na dużą ilość prowadzonych postępowań w kwestii zabezpieczeń dzieci, nie wszystkie z nich trafiają na teren Powiatu Lipnowskiego. Na przestrzeni ostatnich lat (2022–2024) odnotowuje się utrzymującą się grupę dzieci z Powiatu Lipnowskiego, które zostały umieszczone w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Najczęstszą przyczyną kierowania dzieci poza teren powiatu jest brak wolnych miejsc w lokalnych rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także konieczność zapewnienia specjalistycznej opieki terapeutycznej lub wychowawczej, której

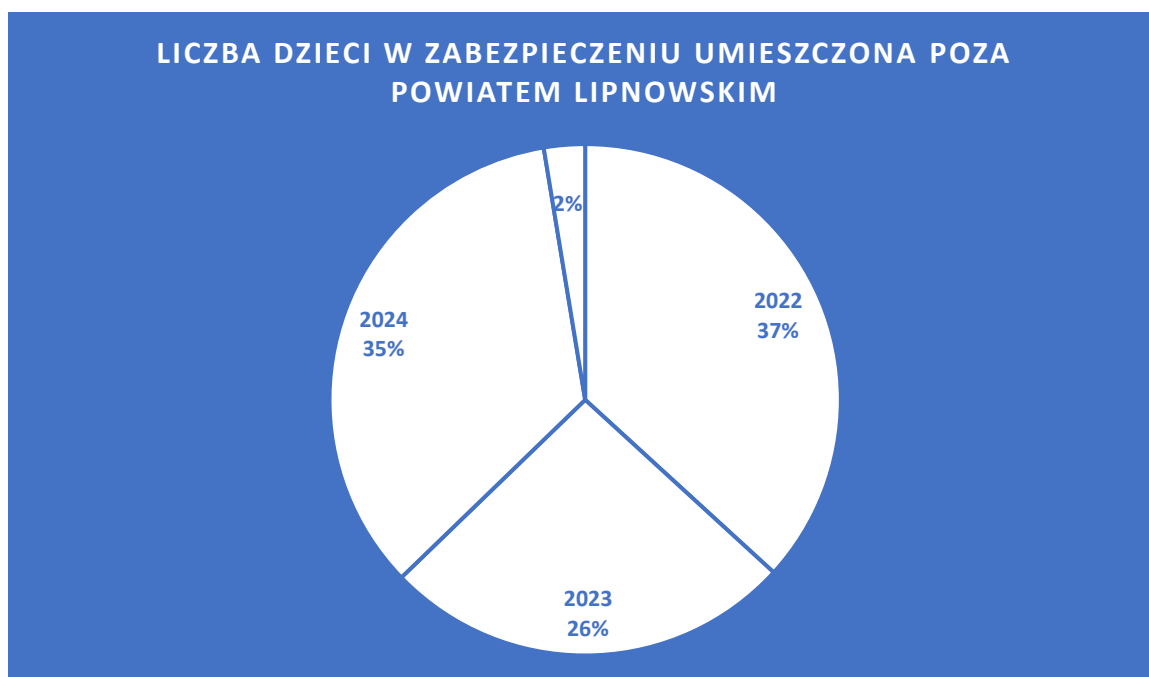


lokalne jednostki nie mogą w pełni zapewnić. W przypadku dzieci wymagających intensywnego wsparcia psychologicznego, leczenia psychiatrycznego bądź rehabilitacji, PCPR kieruje wychowanków do placówek w sąsiednich powiatach województwa kujawsko-pomorskiego (m.in. we Włocławku, Toruniu, Rypinie czy Brodnicy) a nawet poza województwo. Zjawisko to przedstawia poniższa tabela.

**Tabela liczby dzieci z Powiatu Lipnowskiego skierowanych w danych latach do pieczy zastępczej innego powiatu/ województwa.**

Liczba dzieci w zabezpieczeniu w pieczy umieszczona poza Powiatem Lipnowskim	Liczba dzieci w rozbiciu na lata		
	2022	2023	2024
	17	12	16

*Źródło: Dane PCPR w Lipnie*



Zjawisko to utrzymuje się na zbliżonym poziomie w ostatnich latach, co wskazuje na stały deficyt lokalnych form opieki zastępczej, zwłaszcza zawodowych rodzin zastępczych oraz miejsc specjalistycznych.



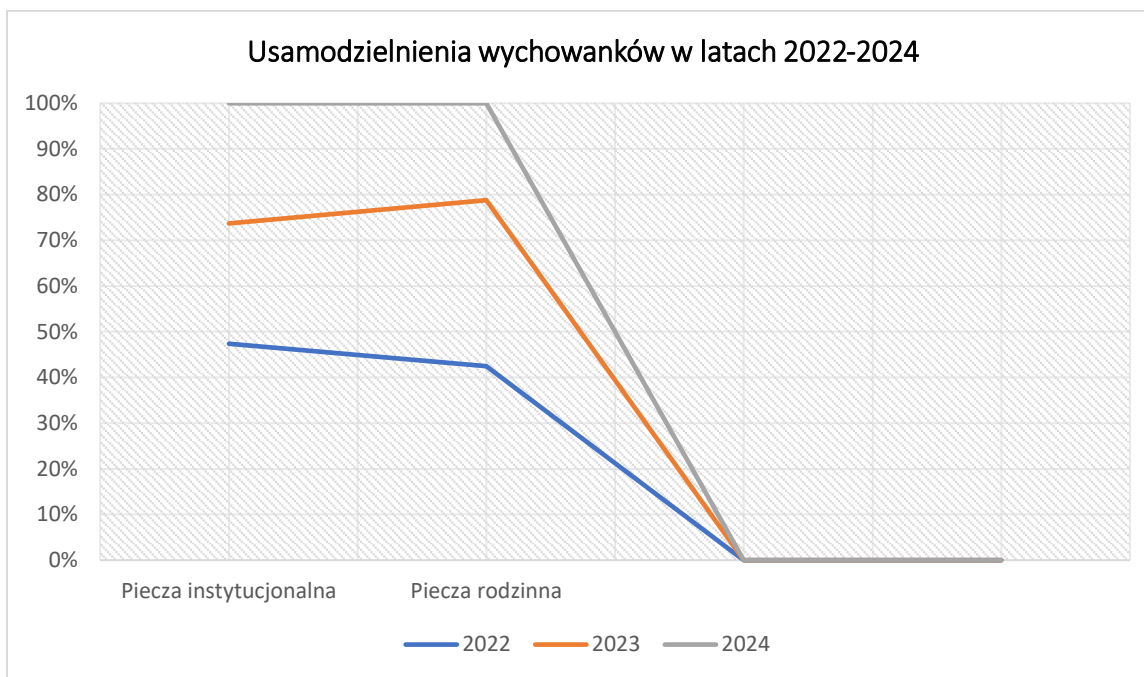
### **3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą**

Proces usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą stanowi jeden z kluczowych elementów systemu wspierania rodziny w Powiecie Lipnowskim. Jego celem jest przygotowanie młodych ludzi do samodzielnego, odpowiedzialnego życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodziny zastępczej, w tym do podjęcia nauki, pracy zawodowej, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz funkcjonowania społecznego bez wsparcia instytucji opiekuńczych. Proces usamodzielniania prowadzony jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wychowanek opuszczający pieczę zastępczą otrzymuje wsparcie w formie:

- Pomocy na usamodzielnienie – jednorazowego świadczenia pieniężnego przeznaczonego na rozpoczęcie samodzielnego życia.
- Pomocy na kontynuowanie nauki – świadczenia pieniężnego dla osób uczących się w szkole ponadpodstawowej, policealnej lub wyższej.
- Pomocy na zagospodarowanie – w formie pieniężnej lub rzeczowej, przeznaczonej m.in. na zakup wyposażenia mieszkania.
- Pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych – współpraca z gminami w zakresie przydziału lokali socjalnych .
- Pomocy w uzyskaniu zatrudnienia – współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, organizacja staży i kursów zawodowych.

Każda osoba przygotowująca się do opuszczenia pieczy zastępczej realizuje **indywidualny program usamodzielnienia (IPU)**, opracowany wspólnie z opiekunem usamodzielnienia zatwierdzonym przez PCPR.

<b>Usamodzielnienie wychowanków w latach</b>	<b>Pieczą instytucjonalną</b>	<b>Pieczą rodzinną</b>
<b>2022</b>	9	14
<b>2023</b>	5	12
<b>2024</b>	5	7



Proces usamodzielniania w Powiecie Lipnowskim przebiega w sposób planowy i zorganizowany, jednak wciąż wymaga wzmocnienia w obszarze **mieszkalnictwa, aktywizacji zawodowej czy nawet wsparcia emocjonalnego**. Lata 2022–2024 potwierdzają, że większość wychowanków potrafi samodzielnie funkcjonować w dorosłości, lecz dla części z nich niezbędne jest długofalowe wsparcie.

Analiza funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w Powiecie Lipnowskim w latach 2022–2024 potwierdza, że jest to obszar wymagający stałej uwagi, współpracy międzyinstytucjonalnej oraz konsekwentnego wzmocnienia zasobów. Mimo stabilnej sieci rodzin zastępczych i dobrze funkcjonujących placówek instytucjonalnych, system wciąż mierzy się z ograniczoną dostępnością rodzin zawodowych, niedoborem miejsc specjalistycznych oraz koniecznością kierowania części dzieci poza teren powiatu. Zauważalne jest również rosnące zapotrzebowanie na pomoc psychologiczną, terapeutyczną i rehabilitacyjną.

Jednocześnie pozytywne tendencje – takie jak sukcesywne zwiększanie liczby rodzin zastępczych w mniejszych gminach, rozwój działań usamodzielniających oraz utrzymanie jakości pracy placówek opiekuńczo-wychowawczych – wskazują na stopniowe wzmocnienie całego systemu wsparcia. Kluczowym wyzwaniem pozostaje rozwój pieczy rodzinnej, szczególnie zawodowej i specjalistycznej, oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki jak najbliższego środowisku domowemu.



Zgromadzone dane potwierdzają, że dalszy rozwój pieczy zastępczej powinien opierać się na kompleksowym wsparciu rodzin, tworzeniu nowych zasobów, rozwoju współpracy lokalnej i międzyinstytucjonalnej, a także rozbudowie oferty pomocy dla wychowanków rozpoczynających samodzielne życie. Tylko działania planowe, długofalowe i oparte na diagnozie potrzeb pozwolą na skuteczną ochronę dobra dziecka oraz budowanie stabilnego, odpowiedzialnego i zintegrowanego systemu opieki w powiecie.

## **5.5. Przemoc domowa**

Przemoc jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny jako komórki społecznej, jak i dla poszczególnych jej członków. Zjawisko przemocy niewątpliwie istnieje w świadomości społecznej jako ważny problem współczesnego świata, choć jeszcze kilka lat temu przemoc domowa była traktowana jako marginalne zjawisko, pojawiające się w patologicznych rodzinach. Obecnie jest to problem powszechny, który dotyka wszystkie grupy społeczne. Przemoc jest zjawiskiem specyficznym, bardzo trudnym do rozpoznania, bowiem sprawcami najczęściej są najbliżsi, których ofiary, mimo doznawanych cierpień, chronią. Przemoc stanowi zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków oraz sprawców. Skutki jej są długotrwałe i istotnie wpływają na codzienne funkcjonowanie osób, których dotyczy. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczna” jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro Państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej poprzez udzielenie pomocy przy użyciu odpowiednich metod i narzędzi rodzinom w trudnej sytuacji. Zatem nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji jest ochrona osób przed krzywdzeniem ze strony najbliższych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1673) formułuje zadania instytucji samorządowych i państwowych w celu zwalczania i zapobiegania ww. zjawiska. Na mocy przedmiotowej ustawy we wszystkich gminach powołano Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Skład Zespołu stanowią przedstawiciele służb i instytucji pracujących na rzecz ochrony osób krzywdzonych tj. policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych działających na rzecz



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, urzędnicy lokalnych struktur samorządowych oraz kuratorzy sądowi. Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest zapewnienie efektywnej współpracy kręgu instytucji i organizacji na terenie Powiatu na rzecz zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy. Wszyscy członkowie zespołu wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej swoje działania opierają na procedurze „Niebieskiej Karty”. Głównym celem tej procedury jest rozpoznanie problemu i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych instytucji. Podstawą skuteczności działań jest współpraca różnych służb na rzecz osób uwikłanych w przemoc w rodzinie. Dokumentacja „Niebieskiej Karty” dla poszczególnych instytucji różni się mimo, że założenia i cele procedury są wspólne. Różnice wynikają z określonych kompetencji, możliwości służb i instytucji współpracujących w obszarze przemocy.

Poniższe zestawienie przedstawia dane przesłane z poszczególnych Gmin Powiatu Lipnowskiego:



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

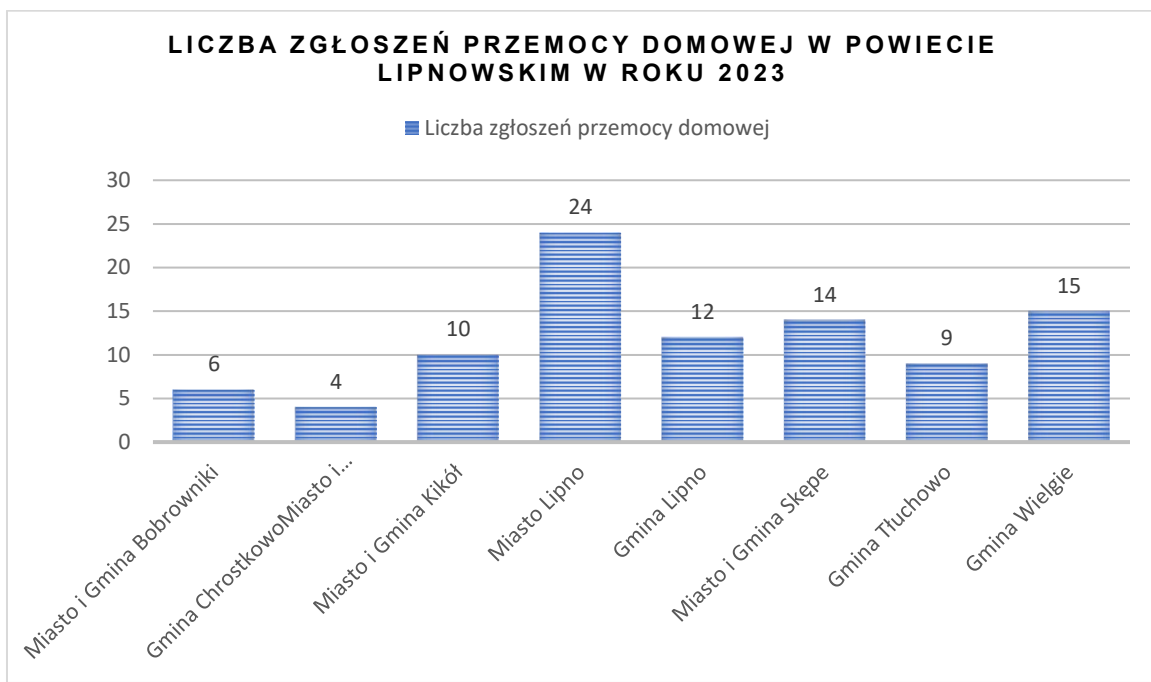
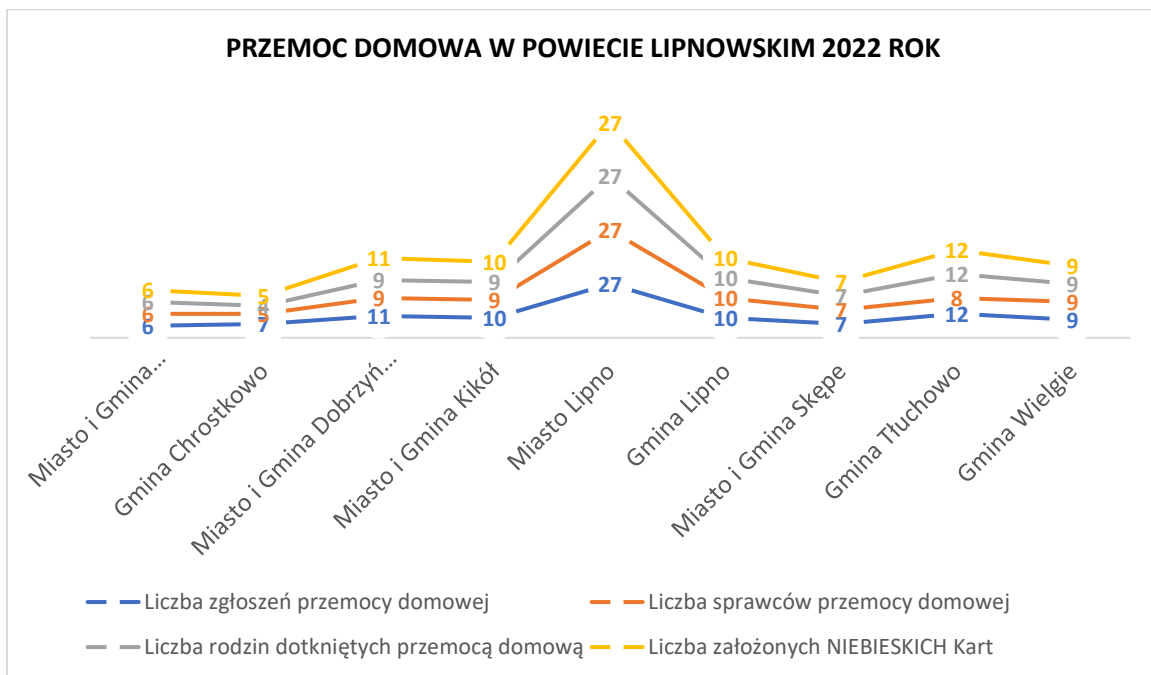
ZAKRES DANYCH	m. i g. Bobrowniki			g. Chrostkowo			m. i g. Dobrzyń nW			m. i g. Kikół			m. Lipno			g. Lipno			m. i g. Skępe			g. Tluchowo			g. Wielgie				
	Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:							
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023
Liczba zgłoszeń przemocy domowej	6	6	5	7	4	6	11	10	10	10	12	20	27	24	30	10	12	11	7	14	8	12	9	7	9	15	14		
Liczba sprawców przemocy domowej	6	6	6	5	4	5	9	10	9	9	9	17	27	24	30	10	10	10	7	14	8	8	6	7	9	15	14		
Liczba rodzin dotkniętych przemocą domową	6	7	3	4	4	5	9	10	9	9	10	16	27	25	30	10	10	10	7	14	8	12	9	6	9	15	14		
Liczba założonych Niebieskich Kart- ogółem, w tym:																													
czynnych	2	10	6	4	4	3	4	5	1	10	14	21	16	6	12	1	5	7	7	4	4	7	5	6	12	16	21		
zamkniętych	4	4	6	1	0	2	7	5	9	9	12	12	11	18	18	9	7	3	2	10	4	5	4	6	11	9	10		

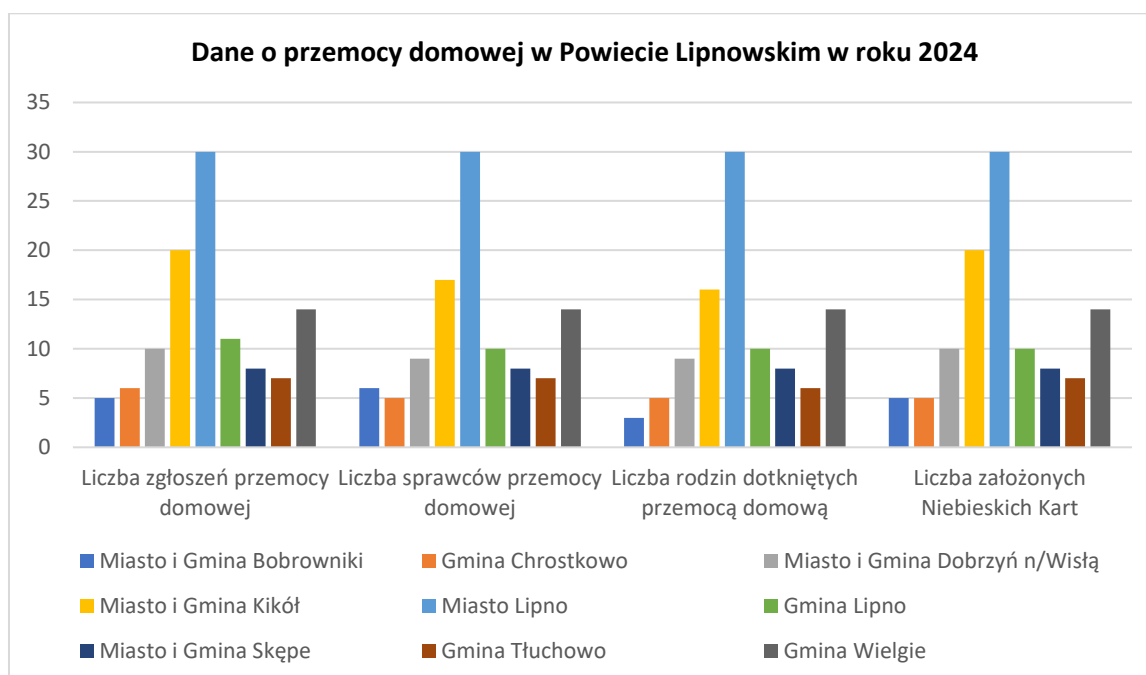
Oprac. na podstawie danych przestępnych przez OPS

Biorąc pod uwagę powyższe dane należy stwierdzić, że z roku na rok (w Powiecie Lipnowskim ogółem) liczby: zgłoszeń, sprawców, rodzin dotkniętych przemocą oraz założonych Niebieskich Kart niestety systematycznie wzrastają. Jest to bardzo niepokojące zjawisko i dotyczy tylko przemocy, która jest znana ośrodkom pomocy, a przecież jest wiele przypadków, które są skrywane - niezależnie od powodów – przez osoby krzywdzon



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**





Podmioty oraz formy udzielanego wsparcia, pomocy ofiarom przemocy domowej na terenie Gmin Powiatu Lipnowskiego (dane z OPS-ów z lat 2022-2024):

**Miasto i Gmina Bobrowniki:**

- Zespół Interdyscyplinarny oraz instytucje poza Gminą.

**Gmina Chrostkowo:**

- psycholog – bezpłatne konsultacje psychologiczne, kurator sądowy – bezpłatna konsultacja.

**Miasto i Gmina Dobrzyń n/Wisłą:**

- Urząd Miasta i Gminy: zapewnienie środków i tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej;

- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: działalność informacyjna i edukacyjna, wspieranie, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, potrzeb w zakresie sportu i rekreacji, organizowanie warsztatów, wycieczek, finansowanie kampanii, programów, organizowanie i finansowanie warsztatów, szkoleń, spektakli profilaktycznych, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych; finansowanie zadania o nazwie Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;

- Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy Domowej: udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w związku z występowaniem przemocy domowej, która jest częstym zjawiskiem wśród osób uzależnionych;

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej: diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych,



edukacyjnych i informacyjnych, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych (dawniej grup roboczych) i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniu nad Wisłą: udziela informacji o możliwości uzyskania pomocy, wypłacenie świadczeń finansowych, wskazywanie adresów instytucji wspierających, prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach dotkniętych przemocą oraz podejmowanie działań we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami działającymi w tym obszarze. Działania pracownika socjalnego w obszarze przemocy polegają na nawiązaniu kontaktu z osobą doznającą przemocy i poinformowaniu jej o przysługujących prawach oraz możliwościach uzyskania pomocy. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia pracownik socjalny podejmuje działania zmierzające do oddzielenia osoby stosującej przemoc domową od osoby doznającej przemocy, zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa emocjonalnego i socjalno-bytowego osobie doznającej przemocy oraz powiadamia organy ścigania o podejmowaniu lub stwierdzeniu zaistnienia przestępstwa.

**Miasto i Gmina Kikół:**

- poradnictwo socjalne,
- pomoc finansowa, pomoc w naturze,
- zapewnienie pomocy w formie spotkań z psychologiem oraz terapeutą ds. uzależnień przy punkcie konsultacyjnym GKRP,
- poradnictwo pedagogiczne,
- kierowanie i udzielanie informacji o ośrodkach wsparcia oraz placówkach udzielających pomoc osobom doznającym przemocy.

**Miasto Lipno:**

- zespół kierował o pomoc do MKRPA w Lipnie,
- zespół informował o udzielaniu pomocy przez lekarza psychiatrę,
- zespół udzielał informacji o działaniu Poradni Zdrowia Psychicznego w Szpital Lipno,
- skierowanie do Domu Samotnej Matki,
- kierowanie i umieszczenie dziecka w Placówce Wychowawczo Opiekuńczej w Lipnie,
- zespół kierował pisma do wyższej instancji tj. Sąd Rodzinny, Prokuratura,



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

- informacja o skorzystaniu ze wsparcia psychologicznego w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Lipnie,
- informacja o działaniu i wsparciu psychologicznym w Kujawsko - Pomorskim Centrum Wsparcia Psychologicznego w Lipnie,
- wsparcie w Punkcie Pomocy Pokrzywdzonych Przesłaniem przy MOPS Lipno,
- przyznanie Asystenta Rodziny ofiar przemocy,
- informowanie o tym, że ciągle działa bezpłatnie „Niebieska Linia”.

**Gmina Lipno:**

- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: psycholog, terapeuta ds. uzależnień;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej: pracownicy socjalni, wsparcie socjalne,
- od 2024r. Fundacja Dies Mei: pomoc specjalistów, pomoc finansowa.

**Miasto i Gmina Skepe:**

- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem: psycholog, terapeuta do spraw uzależnień;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem: poradnictwo i konsultacje pracownika socjalnego;
- Zespół Interdyscyplinarny w Skępem - wsparcie grupy diagnostyczno - pomocowej, profilaktyka, ulotki, poradnictwo członków zespołu;
- Posterunek Policji w Skępem- zapewnienie bezpieczeństwa dzielnicowego;
- Oświata - wsparcie pedagoga, wychowawcy, psychologa dla dzieci.

**Gmina Tłuchowo:**

- Punkt Konsultacyjny w Tłuchowie (psycholog/terapeuta uzależnień) poprzez: prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prowadzenie oddziaływań terapeutycznych, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuchowie (pracownicy socjalni, asystent rodziny) poprzez: realizację zadań ujętych w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizację zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 września 2023r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieskiej Karty, udzielanie niezbędnej pomocy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, udzielanie niezbędnego wsparcia i pomocy zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób



doznających przemocy domowej, monitorowanie sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą domową, prowadzenie rozmów o prawach osób doznających przemocy domowej, zawiadamianie właściwych organów o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w przypadku występowania przemocy domowej, zawiadamianie Sądu Rodzinnego o przypadku/ przemocy domowej wobec osób małoletnich, prowadzenie szeroko pojętego poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej, współpracę z innymi instytucjami mającą na celu poprawę sytuacji osób doznających przemocy domowej;

- Zespół Interdyscyplinarny w Tłuchowie poprzez: realizację zadań ujętych w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej oraz powierza ich wykonanie właściwym podmiotom, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym osobom doznającym przemocy domowej, inicjuje działania w stosunku do osób doznających przemocy domowej m. in. poprzez podejmowanie współpracy z działającymi na terenie gminy lub powiatu jednostkami lub organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi działania skierowane do tej grupy osób, powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych, monitorowanie realizacji zadań powołanych grup diagnostyczno – pomocowych pracujących m.in. z osobami doznającymi przemocy domowej, monitorowanie procedury „Niebieskiej Karty”.

#### **Gmina Wielgie:**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzą działania i pracę socjalną z ofiarami przemocy domowej i ze sprawcami stosującymi przemoc domową. Osoby doznające przemocy mają dostęp do wsparcia psychologicznego, pedagoga szkolnego, pomocy prawnej i urzędowej, mogą skorzystać ze wsparcia pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Policji. W/w instytucje podejmują działania zmierzające do zaprzestania zachowań przemocowych, podjęcia leczenia przez osoby uzależnione, prowadzą rozmowy motywujące i wspierające. Udostępniają informacje na temat specjalistycznych placówek leczenia uzależnień.

Prowadzenie Punktów Konsultacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków z terenu Gminy Wielgie. Świadczenie usług psychologicznych, udzielanie wsparcia i informacji. Punkty przeznaczone są dla osób dorosłych i dzieci.



Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych z terenu Gminy Wielgie.

**Plany na przyszłość dot. zapobiegania lub pomocy w zakresie przemocy domowej wg poszczególnych Gmin Powiatu Lipnowskiego (dane z OPS-ów):**

**Miasto i Gmina Bobrowniki:**

- spotkania z przedstawicielami prawa w szkołach i Urzędzie Miasta i Gminy Bobrowniki.

**Gmina Chrostkowo:**

- dalsza bezpłatna pomoc psychologiczna oraz pomoc prawna udzielana przez wykwalifikowane do tego osoby.

**Miasto i Gmina Dobrzyń n/W:**

- pomoc osobom i rodzinom doznającym przemocy lub zagrożonym przemocą poprzez: działalność Zespołu Interdyscyplinarnego., realizację procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty, zapewnianie bezpieczeństwa i ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pomoc finansową i rzeczową dla rodzin dotkniętych przemocą domową, specjalistyczne poradnictwo dla osób i rodzin dotkniętych przemocą, pracę socjalną z rodzinami, w których występuje przemoc, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia w razie zaistnienia takiej potrzeby, prowadzenie rozmów i kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych;

- prowadzenie na terenie gminy działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych mających na celu eliminowanie zjawiska przemocy domowej poprzez: upowszechnianie informacji o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc i będącym świadkami przemocy, prowadzenie prelekcji na temat przemocy domowej, przeprowadzanie akcji profilaktycznych, organizowanie imprez kulturalnych i sportowych z uwzględnieniem kwestii przeciwdziałania przemocy domowej, wzmocnienie pozytywnego wizerunku rodziny i promowanie potrzeby zachowania odpowiednich relacji wśród jej członków, podejmowanie działań zmierzających do rozładowania stresu i agresji w środowisku dzieci i młodzieży poprzez sport i uczestnictwo w kulturze, podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej;

- doskonalenie kompetencji kadr samorządowych i organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej poprzez: doskonalenie kompetencji



zawodowych pracowników pomocy społecznej w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom doznającym i zagrożonym przemocą, organizowanie szkoleń i warsztatów dla kadry pedagogicznej na temat problemów przemocy domowej i problemów agresji w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej, wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach nakierowanych na kwestie przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy domowej;

- współpraca podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez: integrowanie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w gminie poprzez stałą współpracę podmiotów działających na terenie gminy i podmiotów spoza gminy wspierających mieszkańców, poszerzanie współpracy podmiotów w zakresie wzmocnienia kondycji rodzin zamieszkujących w gminie i eliminowania niekorzystnych zjawisk mających wpływ na komfort i jakość ich życia.

#### **Miasto i Gmina Kikół:**

- prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Kikół,
- prowadzenie działań edukacyjno- informacyjnych,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- współpraca z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej,
- kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową albo w programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- zapewnienie pomocy terapeutycznej i psychologicznej rodzinom, w których występuje przemoc domowa,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej,
- diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy domowej.

#### **Miasto Lipno:**

- pomoc psychologiczna
- udzielanie informacji o uzyskiwaniu pomocy najbliższej miejsca zamieszkania ofiary
- pomoc prawna ofiarom
- pomoc socjalna, finansowa



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domowa bezpiecznego schronienia
- poradnictwo medyczne, zawodowe, rodzinne
- pomoc w obronie ofiary przemocy przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osoby stosującej przemoc, korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny wspólnego mieszkania oraz zakaz kontaktowania i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej.

**Gmina Lipno:**

- profilaktyka prowadzona w formie wykładów w szkołach na terenie Gminy Lipno;
- udział w kampanii ogólnopolskiej „Dzieciństwo bez przemocy”.

**Miasto i Gmina Skepe:**

- zwiększenie ilości działań profilaktycznych tj. propagowanie wiedzy o przemocy domowej informujących o dostępnej pomocy, zgłaszając przypadki przemocy oraz uczestnicząc w kampanii informacyjnej.

**Gmina Tłuchowo:**

- dalsze usprawnianie pracy grup diagnostyczno – pomocnych, pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, monitorowanie środowisk zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, prowadzenie działań informacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej.

**Gmina Wielgie:**

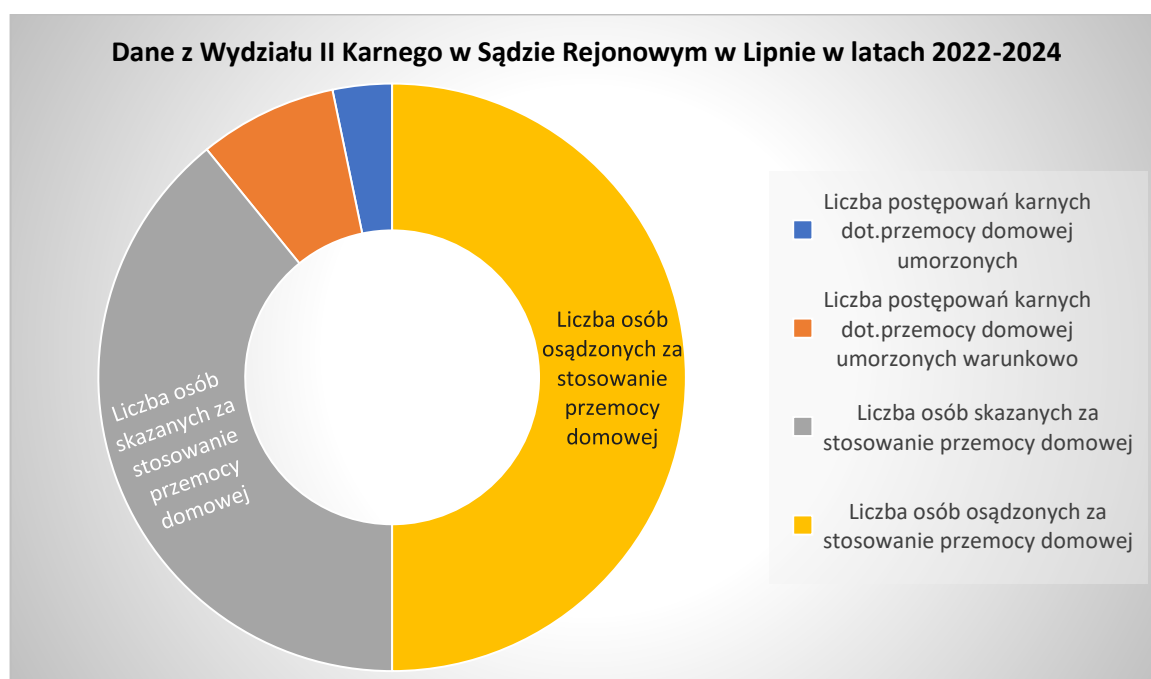
- podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy,
- zwiększenie dostępu do wsparcia psychologicznego,
- usprawnianie współdziałania służb i instytucji zajmujących się przemocą,
- podnoszenie kwalifikacji osób działających w obszarze przemocy.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Dane z Wydziału II Karnego w Sądzie Rejonowym w Lipnie

ZAKRES DANYCH	ROK:		
	2022	2023	2024
Liczba postępowań karnych dot. przemocy domowej umorzonych	3	5	2
Liczba postępowań karnych dot. przemocy domowej umorzonych warunkowo	7	9	10
Liczba osób skazanych za stosowanie przemocy domowej	36	47	28
Liczba osób osądzonych za stosowanie przemocy domowej	46	62	40
w tym:			
kobiety	2	3	3
mężczyźni	44	59	37



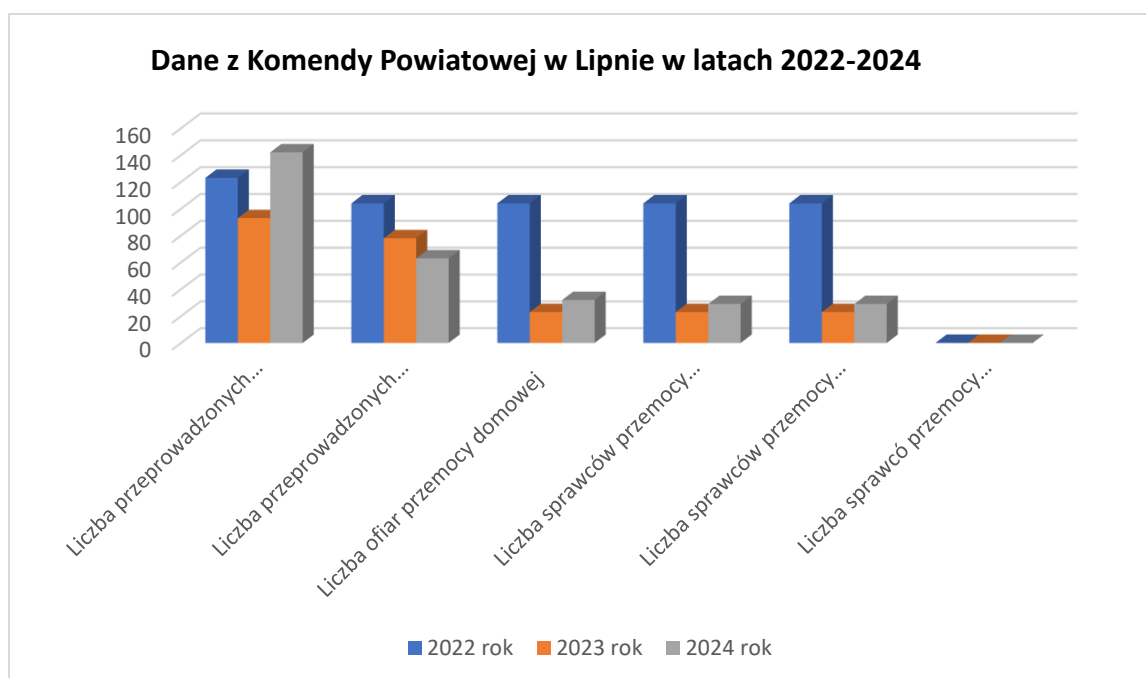
Powyższe zestawienie obrazuje, że w ciągu trzech lat w Powiecie Lipnowskim skazano 111 osób za stosowanie przemocy domowej spośród 148 sądzonych.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lipnie**

ZAKRES DANYCH	ROK:		
	2022	2023	2024
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych ogółem	123	93	142
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych w związku z przemocą domową	104	78	63
Liczba ofiar przemocy domowej	104	23	32
w tym :			
kobiety	104	23	29
mężczyźni	-	-	-
małoletni	-	-	3
Liczba sprawców przemocy domowej	104	23	29
w tym:			
kobiety	-	-	-
mężczyźni	104	23	29
małoletni	-	-	-
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	104	23	29
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem środków odurzających	-	-	-



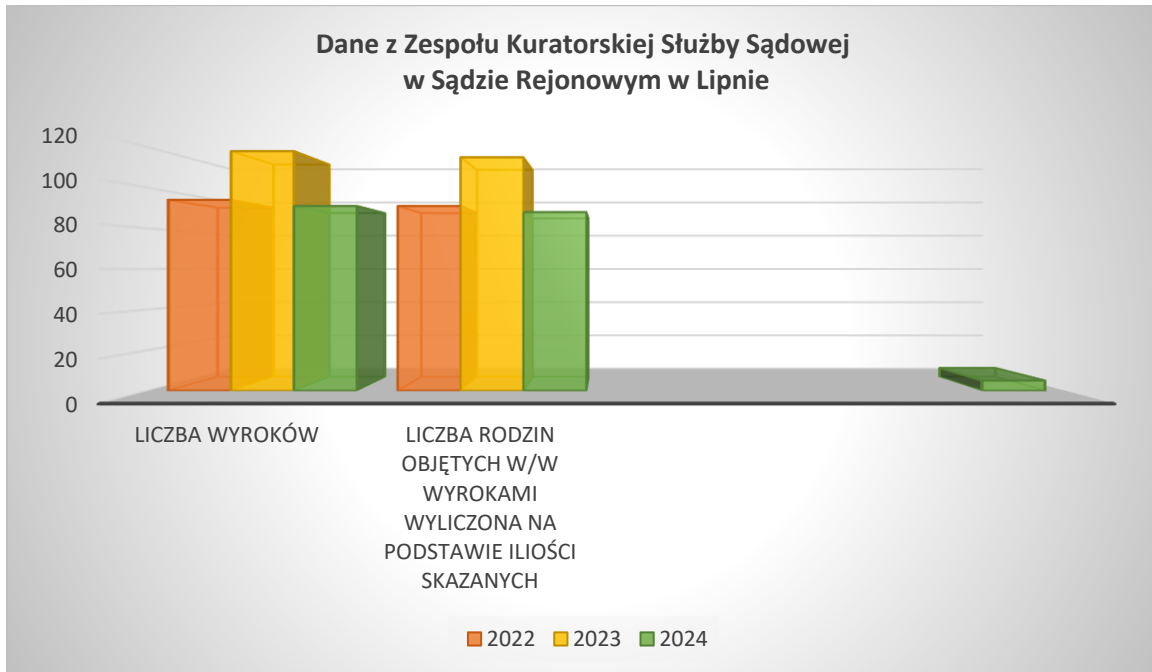
Z przekazanych danych wynika, że w latach 2022 – 2024 Policja przeprowadziła w Powiecie Lipnowskim 358 interwencji domowych z czego 245 dotyczyło przemocy domowej. Ofiar przemocy było 156 osób (153 kobiety i 3 małoletnich); we wszystkich tych przypadkach sprawcy byli pod wpływem alkoholu.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Lipnie

ZAKRES DANYCH	ROK:		
	2022	2023	2024
Liczba wyroków na podst. art. 157 §2, art. 158 §1, art. 190 §1, art. 197, art. 200 §1, art. 207 §1 i art. 282 Kodeksu Karnego	94	118	91
Liczba rodzin objętych w/w wyrokami wyliczona na podstawie ilości skazanych	91	115	88



W Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej wykonywane są wyroki z warunkowym zawieszeniem kary, kary ograniczenia wolności, kontroli okresu próby i realizacji nałożonych obowiązków.



## **Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży im. lek. med. Lecha Bramorskiego w Skępem**

Rodzina jest niezmiennie w centrum uwagi wszystkich instytucji pomocy społecznej. Jest postrzegana jako bardzo ważny element budowania narodowej tożsamości, bowiem dla Państwa Polskiego wspieranie wszystkich obywateli jest niezwykle ważne, a już szczególnie tych obywateli, którzy są w trudnej sytuacji, którzy są słabi, którzy wymagają troski i opieki, którzy doznają przemocy.

Uchwałą Rady Powiatu w Lipnie z dnia 21 grudnia 2021r., z dniem 28 grudnia 2021r. przy ul. Wymyślińskiej 2 w Skępem rozpoczął swoją działalność Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Skępem, który zapewnia całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego Domu uchwalonym przez Zarząd Powiatu w Lipnie w dniu 23 lipca 2025r. w Domu dla Matek w Skępem może przebywać 15 osób.

Do podstawowych zadań Domu w szczególności należy:

- zapewnienie schronienia i wsparcia;
- specjalistyczna pomoc w formie opieki psychologicznej, pedagogicznej, wychowawczej;
- pomoc w wychowaniu i opieki nad dziećmi.

W 2022r. PCPR w Lipnie nie wydał żadnej decyzji o umieszczeniu mieszkańca w Domu.

W 2023r. do Domu skierowano łącznie 19 osób tj. osiem matek i jedenaścioro dzieci z powiatów: rypińskiego, włocławskiego, lipnowskiego, nowodworskiego i sierpeckiego. Na dzień 31 grudnia 2023r. w Domu dla Matek przebywało sześć matek i ośmioro dzieci. Dla jednej matki z małoletnią córką OPS nie wnioskował o przedłużenie pobytu, bowiem po 8 miesiącach (1 luty – 30 września) przebywania w Domu ośrodek pomocy przygotował dla nich miejsce w Mieszkaniu Interwencji Kryzysowej. Druga matka z dwójką małoletnich dzieci (umieszczona w ramach interwencji policji – ojciec wyrzucił ją i wnuki z mieszkania) przebywała od 13 sierpnia do 29 września. Mieszkanka szybko znalazła sobie pracę, a dzieci poszły w tym czasie do przedszkola. Decyzję o umieszczeniu w Domu miała wydaną do dnia 30 listopada br., jednakże mieszkanka znalazła sobie mieszkanie i pracę w Kościerzynie (woj. Pomorskie) i wyjechała tam z dziećmi w dniu 29 września. Wszyscy mieszkańcy Domu to osoby dotknięte kryzysem bezdomności. Dwie mieszkanki były ofiarami przemocy fizycznej i psychicznej (w tym jedna również przemocy seksualnej). Przebywające w Domu osoby wsparciem psychologa, pedagoga, mogły również skorzystać z pomocy prawnej. Mieszkankom



udzielano także pomocy w zakupie żywności czy środków czystości i higieny osobistej. Zapewniano także transport do lekarza czy na rehabilitację, gdy zachodziła taka potrzeba.

W roku 2024 w Domu przebywało 10 kobiet oraz 14 małoletnich dzieci (5 chłopców i 9 dziewczynek). Na koniec roku łączny stan mieszkańców wynosił 5 osób (2 mamy i 3 dzieci). Mieszkańcami Domu dla Matek w Skępem były osoby z powiatów: lipnowskiego, włocławskiego, nowodworskiego, sępoleńskiego, golubsko-dobrzyńskiego, sierpeckiego i gostyńskiego. Dwie mieszkanki oraz troje dzieci zostały przyjęte w trybie interwencyjnym, a pozostali mieszkańcy zostali przyjęci do Domu w trybie zwykłym. W sierpniu 2024r. Dom opuściła wraz z dwójką dzieci kobieta, która wykorzystała maksymalny okres pobytu tj. 1,5 roku; trzy matki z dziećmi opuściły Dom wcześniej na własny wniosek; jedna kobieta została aresztowana za posiadanie narkotyków, a jej dziecko trafiło do pieczy; jedna z mieszanek miała myśli samobójcze, zgodziła się na leczenie w szpitalu na oddziale psychiatrycznym, jej dziecko również trafiło do rodziny zastępczej; jedna z kobiet opuściła Dom w związku z upływem czasu, na jaki została skierowana – OPS zapewnił jej mieszkanie socjalne; dwie matki z dziećmi miały decyzje o skierowaniu z terminem do końca 2024r., jednakże zawnioskowały o przedłużenie i stosowne decyzje zostały wydane.

W dniu 24 listopada 2023r. na mocy Uchwały Nr LVI/486/2023 Rada Powiatu w Lipnie zdecydowała o zmianie nazwy Domu dodając imię tj. Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży im. lek med. Lecha Bramorskiego w Skępem.

Dom dla Matek w Skępem odpowiada na istniejące potrzeby zapewnienia schronienia i wsparcia kobietom w ciąży i w okresie okołoporodowym, osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, często doświadczającym przemocy, a także by zapobiegać marginalizacji społecznej, sieroctwu społecznemu i powielaniu złych wzorców zarówno rodzinnych jak i środowiskowych.

Standard podstawowych usług świadczonych przez Dom obejmuje zakres:

- interwencyjny,
- potrzeb bytowych,
- opiekuńczo-wspomagający.

Do dyspozycji mieszkańców Domu należą:

- w pełni wyposażonych 6 pokoiów mieszkalnych (w różnych konfiguracjach w zależności od potrzeb);
- wspólne pomieszczenia wyposażone w kanapy, fotel, stoliki, krzesła, telewizor, gry, zabawki i książki (salon, bawialnia);



- łazienki oraz toalety,
- pomieszczenia na brudną bieliznę oraz do prania i suszenia rzeczy osobistych;
- ogólnodostępna kuchnia do samodzielnego sporządzania posiłków czy prowadzenia zajęć kulinarnych (wyposażona w sprzęty AGD, naczynia, garnki itp.);
- jadalnia;
- pokój do indywidualnej pracy z mieszkańcami.

Aby przygotować mieszkańców do usamodzielnienia się pracownicy Domu prowadzili różnorakie zajęcia indywidualne bądź grupowe m. in. z zakresu:

- organizacji czasu,
- prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego,
- przygotowania do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzicielskich oraz zapobiegania bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności poprzez udzielanie konsultacji wychowawczych,
- sporządzania posiłków,
- sprzątanía i utrzymania porządku i higieny,
- prawidłowego i zdrowego odżywiania,
- prowadzenia zdrowego trybu życia,
- doradztwa zawodowego,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i udzielania wsparcia w uzyskaniu dostępu do lokalu mieszkalnego lub innego stałego miejsca schronienia po opuszczeniu Domu

Koszt utrzymania mieszkańca na 2022 i 2023 rok Zarządzeniem Starosty Lipnowskiego wynosił 2 100,00 złotych, a w 2024 roku ustalony został w wysokości 2 500,00 złotych.

### **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie realizuje przyjęte uchwałami Rady Powiatu w Lipnie następujące programy:

- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2030 oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Lipnowskiego - celem głównym Programu jest: zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie lipnowskim;
- Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2030 został opracowany jako część systemu działań skierowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej i dopełnienie różnych form administracyjno –



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

prawnych podejmowanych wobec sprawców przemocy domowej – zgodnie z założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej;

- Program Oddziaływań Psychologiczno – Terapeutycznych dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Lipnowskim na lata 2024-2030 - podstawowym celem programu jest powstrzymanie sprawcy przed dalszym stosowaniem przemocy wobec osoby najbliższej, a adresatami są osoby stosujące przemoc domową, dlatego zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

Ostatni Program Korekcyjno – Edukacyjny był realizowany w okresie od 05.08.2017r. do 01.10.2017r. Uczestniczyło w nim 11 sprawców przemocy, przy czym 10 ukończyło. Spotkania odbywały się raz w tygodniu i prowadzone były przez 2 przeszkolonych specjalistów. Zajęcia odbywały się w formie dwóch sesji indywidualnych i trzynastu sesji grupowych. Głównymi założeniami programu było:

- zaprzestanie używania przemocy przez sprawcę,
- uzyskanie świadomości własnych zachowań z użyciem przemocy wobec bliskich,
- uświadomienie czym jest przemoc i jakie są jej rodzaje,
- rozpoznawanie własnych sygnałów ostrzegawczych zwiastujących użycie przemocy,
- nabycie umiejętności interpersonalnych,
- opracowanie własnego planu bezpieczeństwa bez używania przemocy,
- rozpoznanie i konstruktywne wyrażanie uczuć,
- zmiany dotychczasowych zachowań na konstruktywne.

Realizacja programu wpisuje się w proces budowy i doskonalenia powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych obejmuje działania ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową.

Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Lipnowskiego poprzez zadania realizowane w jego ramach ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności pomocy, wsparcia osób i rodzin zagrożonych oraz doświadczających przemocy przez:

- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób doświadczających przemocy domowej oraz osób tę przemoc stosujących,
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,



- podniesienie jakości usług świadczących na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

## **5.6. Seniorzy**

Seniorzy to osoby starsze, które przeszły długą drogę życia – pełną doświadczeń, trudów, ale też mądrości i wspomnień. Choć często postrzegani są przez pryzmat wieku i ograniczeń, w rzeczywistości stanowią niezwykle ważną część społeczeństwa. To oni tworzą pomost między przeszłością a teraźniejszością, przekazując młodszym pokoleniom tradycje i wartości. Niestety, nie wszyscy starsi ludzie mogą cieszyć się spokojną i dostatnią starością. Wiele osób cierpi z powodu samotności, chorób czy braku kontaktu z rodziną. Dlatego tak ważna jest opieka środowiskowa.

Opieka środowiskowa nad seniorami to forma wsparcia, której celem jest umożliwienie osobom starszym jak najdłuższego pozostania w ich naturalnym środowisku — we własnym domu, wśród bliskich i sąsiadów. Jest to ważna część systemu opieki zdrowotnej i społecznej, odpowiadająca na potrzeby starzejącego się społeczeństwa.

Wraz z wiekiem seniorzy często tracą samodzielność, zmagają się z chorobami przewlekłymi lub ograniczoną sprawnością. Opieka środowiskowa pozwala zachować poczucie bezpieczeństwa i więzi społecznej. Obejmuje m.in. pomoc opiekunów formalnych i nieformalnych, wizyty opiekunów środowiskowych, wsparcie psychologiczne oraz organizowanie zajęć integracyjnych. Taka forma pomocy jest korzystna społecznie i ekonomicznie – zmniejsza potrzebę umieszczania seniorów w domach opieki, zakładach opieki długoterminowej. W gminach naszego regionu działają ośrodki pomocy społecznej, kluby seniora i organizacje pozarządowe, które prowadzą wsparcie dla seniorów.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Dane statystyczne:

- W 2022 r. liczba osób w wieku 65+ w populacji Polski wyniósł ok. **18,9 %**
- W 2023 r. udział osób 65+ w populacji Polski wyniósł około **19,56 %**.
- W 2024 r. udział osób w wieku 65+ w populacji Polski wyniósł około **20,14 %**.
- Prognoza: w 2050 r. udział osób w wieku 65+ może wynieść nawet **około 25 %** całej populacji Polski <sup>1</sup>

GMINA	Liczba seniorów, którym udzielono pomocy								
	Forma finansowa			Forma usług			Pozostałe formy/inne		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Lipno (miasto) <sup>2</sup>	77	70	63	113	109	99	26	23	20
Lipno (gmina) <sup>3</sup>	21	18	15	5	6	5	124	138	157
Skępe <sup>4</sup>	8	8	36	33	60	81	0	0	0
Dobrzyń n. Wisłą <sup>5</sup>	32	34	31	11	14	16	0	0	0
Bobrowniki <sup>6</sup>	61	60	61	39	38	39	61	60	61
Tłuchowo <sup>7</sup>	24	15	16	18	16	12	7	6	5
Kikół <sup>8</sup>	65	53	55	45	55	52	8	8	8
Wielgie <sup>9</sup>	94	93	96	18	28	34	20	20	20
Chrostkowo <sup>10</sup>	8	8	10	40	40	45	10	10	15

<sup>1</sup> Roczniki Statystyczne 2022-2024 R.

<sup>2</sup> Dane pozyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie

<sup>3</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie

<sup>4</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem

<sup>5</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniu n/Wisłą

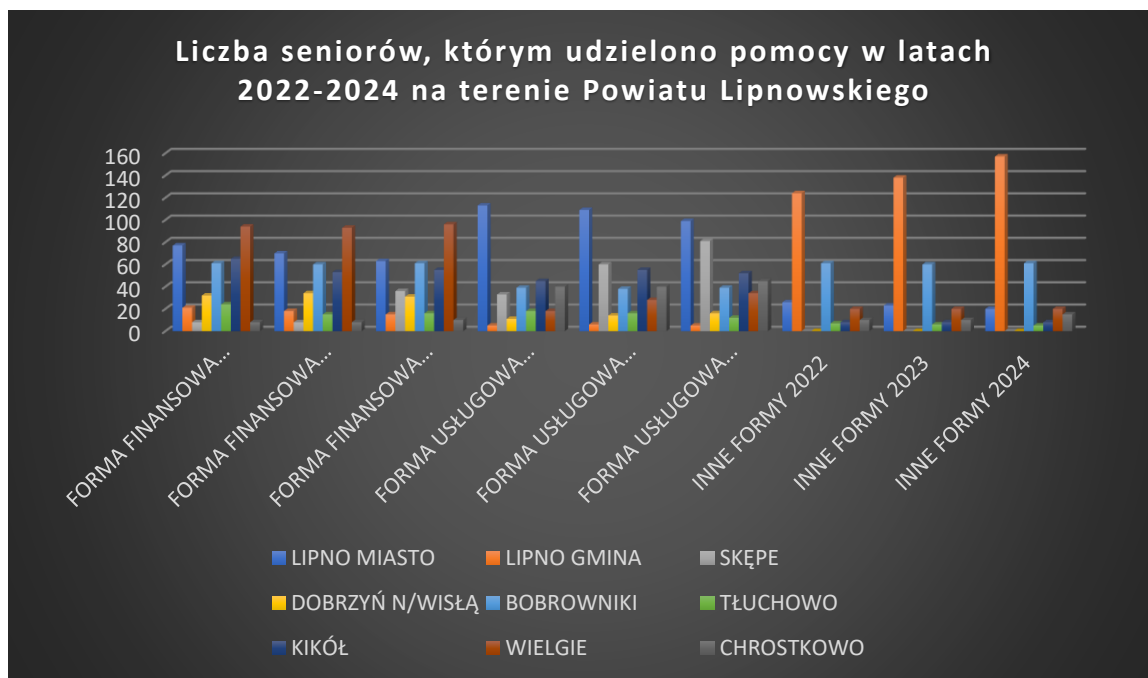
<sup>6</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach

<sup>7</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuchowie

<sup>8</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kikole

<sup>9</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wielgim

<sup>10</sup> Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrostkowie



Dobre praktyki w zakresie opieki i wsparcia skierowane do seniorów obejmują udział w :

1. Klubach Seniora
2. Uniwersytecie Trzeciego Wieku.
3. Dziennych Domach Seniora
4. Korpusach Wsparcia Seniorów w zakresie usług sąsiedzkich
5. Usługi opiekuńcze dla osób 75+
6. W programach: Teleopieka; Usługi indywidualnego transportu door-to-door. Aktywni 60+ i nie tylko; Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością; Opieka wytechnieniowa.

Na terenie Powiatu Lipnowskiego działa Powiatowa Rada Seniorów, która została powołana przez Zarząd Powiatu w Lipnie Uchwałą Nr 80/2015 z dnia 30 października 2015 roku.

Głównym celem Powiatowej Rady Seniorów jest służenie społeczności powiatu, a zwłaszcza seniorom poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz powiatu.

Rada jest organem opiniodawczym, doradczym i inicjatywnym dla władz powiatu.

Rada może występować do Rady i Zarządu Powiatu z propozycjami podjęcia działań niezbędnych ze względu na potrzeby seniorów.



**Do zadań Rady należy w szczególności:**

1. Podejmowanie działań służących ochronie praw i poszanowaniu godności osób starszych.
2. Wspieranie aktywności seniorów.
3. Wspieranie różnorodnych form wypoczynku, dostęp do edukacji i kultury.
4. Wspieranie rozwoju profilaktyki i promocji zdrowia seniorów.
5. Przełamywanie stereotypów na temat seniorów i starości oraz budowanie ich autorytetu.
6. Upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach osób starszych, a przez to wzmocnienie wpływu seniorów na decyzje władz lokalnych.
7. Współpraca z organizacjami i instytucjami, które zajmują się problemami seniorów.
8. Współpracę z władzami powiatu przy rozstrzyganiu o istotnych oczekiwaniach potrzebach ludzi starszych.
9. Wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów.
10. Inicjowanie działań dotyczących życia seniorów.
11. Umacnianie międzypokoleniowych więzi społecznych, współpracy i zrozumienia między pokoleniami.

Sprawy związane z organizacją pracy Powiatowej Rady Seniorów prowadzi Wydział obsługi Starosty i Zarządu Powiatu Starostwa Powiatowego w Lipnie.

**Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Miasta Lipno.**

W Gminie Miasta Lipno realizowane są odpowiednie działania dla seniorów, które mają na celu poprawę warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.

Kierunki niezbędnych działań to:

- rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych oraz wolontariat na rzecz pomocy seniorom
- zwiększenie aktywności społecznej osób starszych

Osoby starsze, chore, samotne, pozbawione pomocy rodziny otrzymują wsparcie najczęściej w formie usług opiekuńczych.

W 2022 i 2023 roku MOPS w Lipnie zatrudniał 15 opiekunek sprawujących opiekę nad osobami starszymi.



W 2024 roku MOPS w Lipnie zatrudnił 16 opiekunek sprawujących opiekę nad 99 osobami starszymi.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystały 2 osoby w wieku starszym.

Od 2021 r. do 2022 r. realizowany był projekt na rzecz osób starszych, którym świadczone były usługi pod nazwą „Usługi społeczne w Lipnie” dofinansowanego ze źródeł programu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.3.

Rozwój usług zdrowotnych i społecznych Poddziałanie 9.3.2 Rozwój Usług Społecznych.

W ramach tego projektu zatrudnione były 2 opiekunki, które zapewniały osobom starszym opiekę oraz załatwianie spraw bytowo-socjalnych, bieżącą pielęgnację podopiecznego, zaspakajanie potrzeb duchowych zgodnych z życzeniem podopiecznego. Z usług opiekuńczych skorzystało 12 osób starszych.

W ramach projektu również seniorzy z Klubu Seniora z terenu Miasta Lipna mieli organizowane zajęcia warsztatowe i ruchowe, m.in.: rękodzieło, biblioterapia, warsztaty komputerowe, kulinarne, florystyczne, taneczne, muzyczne, teatralne oraz zajęcia z dietetykiem.

### **Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Lipno.**

W Gminie Lipno realizowanych jest wiele działań na rzecz osób starszych, mających na celu poprawę jakości ich życia oraz integrację społeczną.

Jak wiadomo osoby w podeszłym wieku wymagają szczególnego podejścia, właściwej opieki i aktywnie wypełnionego czasu, mając to na uwadze, na terenie Gminy Lipno utworzono Klub Senior+ w Ostrowitem i Dzienny Dom Pomocy Senior+ w Krzyżówkach. Seniorzy z Gminy Lipno korzystają również z projektu Kujawsko- Pomorska Teleopieka.

W marcu 2024 r. podpisana została Umowa o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu „Kujawsko- Pomorska Teleopieka Etap I”, tym samym Gmina przystąpiła do projektu partnerskiego współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021- 2027 Priorytetu FEKP.08 Fundusze Europejskie na Wsparcie w Obszarze Rynku Pracy, Edukacji i Włączenia Społecznego, Działanie FEKP.08.24 Usługi Społeczne i Zdrowotne. Partnerem wiodącym Projektu jest Województwo Kujawsko-Pomorskie w partnerstwie z 90 partnerami: Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy, Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Fundacją Ekspert- Kujawy, a także z samorządami gminnymi. W ramach Projektu, w oparciu o dotychczasowe



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

doświadczenia, zostanie stworzony system wsparcia dla niesamodzielných mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego w postaci świadczeń usług społecznych, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka i telemedycyna.

Utworzenie Klubu Senior+ „Pogodna Jesień” w Ostrowitem w 2022 r., ma na celu zapewnienie wsparcia osobom po zakończeniu aktywności zawodowej w wieku 60+. Działalność klubu dedykowana jest mieszkańcom Gminy Lipno, zamieszkującym głównie obszary zdegradowane, objęte Programem Rewitalizacji. Celem placówki jest przede wszystkim przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych, rozwijanie ich sprawności psychofizycznej oraz właściwe wykorzystanie potencjałów wiedzy i umiejętności Seniorów. W klubie seniora w Ostrowitem realizowane są zajęcia kulturalne, rekreacyjne, ruchowe, edukacyjne, kulinarne, rękodzielnicze, wszystkie zajęcia dostosowane są do potrzeb uczestników.

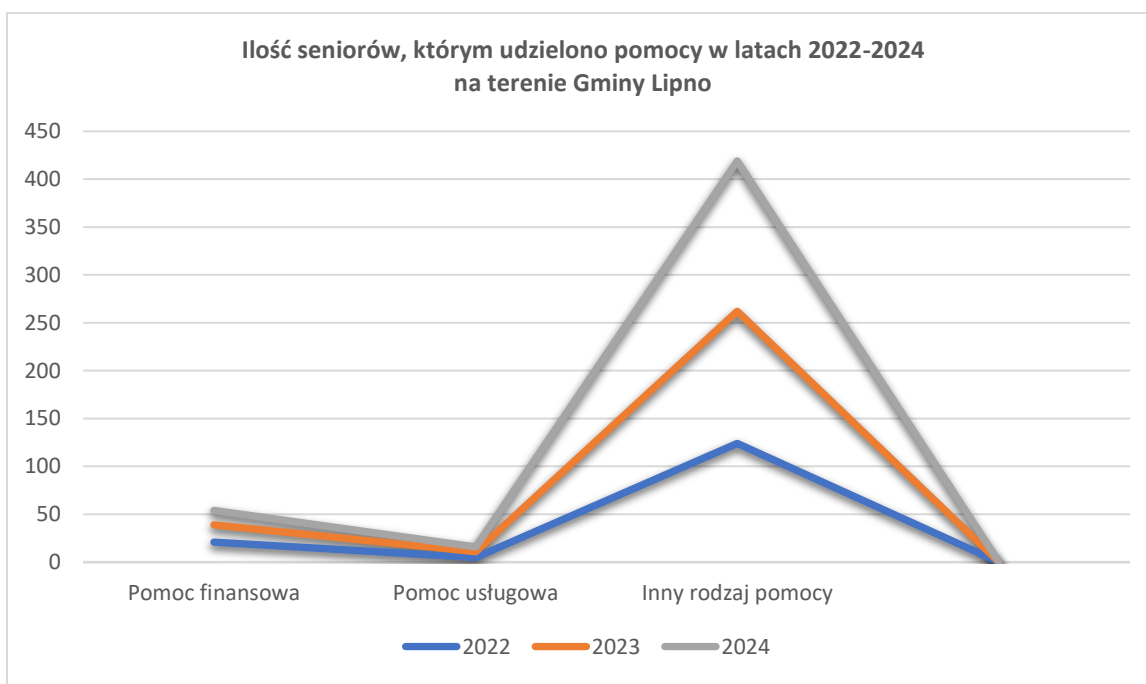
Dzienny Dom Pomocy „Senior+” w Krzyżówkach działa od 2021 r. i stanowi ważne miejsce spotkań oraz wsparcia seniorów. Seniorzy z Dziennego Domu Pomocy Senior+, korzystają z usług pielęgniarских, rehabilitacyjnych, wsparcia psychologicznego, mają także możliwość udziału w różnorodnych zajęciach-rękodzielniczych, kulinarnych, muzycznych, ruchowych i terapeutycznych. Zajęcia te nie tylko rozwijają umiejętności i pasje seniorów, ale także wzmacniają ich sprawność fizyczną i psychiczną.

Dzięki tym inicjatywom gmina wspiera aktywność, zdrowie i integrację osób starszych, tworząc przyjazne i otwarte środowisko, w którym seniorzy czują się potrzebni, docenieni i zaangażowani w życie lokalnej społeczności. Również pomoc w uzyskaniu porady lekarskiej czy w kontaktach z urzędami jest na wyciągnięcie ręki. Poza tym znaczącą rolę odgrywa wolontariat międzypokoleniowy, gdyż to inwestycja w przyszłość, a dzięki niemu każde pokolenie ma szansę przekazać coś cennego nowym generacjom.



## 1. Ilość seniorów z terenu Państwa gminy, którym udzielono pomocy

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
finansowa	21	18	15
usługowa	5	6	5
inna	124	138	157



### **Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Wielgie.**

Są to wszelkie działania mające na celu poprawę warunków i jakości życia osób starszych. Taką praktyką będą usługi opiekuńcze, które w Gminie Wielgie są organizowane. Mają na celu pomoc w codziennym funkcjonowaniu, jest to pomoc w robieniu zakupów, sprzątanie, zapewnienie higieny osobistej, pranie odzieży i pościeli, pomoc w zakupie leków itp. Obecnie usługi świadczymy dla ośmiu osób.

Prowadzony jest Dom Dziennego Pobytu w Złowodach gdzie korzysta 15 osób w wieku starszym. Jest to projekt ze środków unijnych.

Gmina bierze udział w programie „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2025, w programie tym bierze udział 27



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

uczestników w wieku starszym. Jest pomoc w codziennym funkcjonowaniu, w udziale w życiu społecznym i kulturalnym. W ubiegłych latach gmina także brała udział w tym programie.

Realizowany jest także program „Opieka wytechnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego -edycja 2025, w tym programie bierze udział 12 uczestników w wieku starszym.

W poprzednich latach gmina brała udział w tym programie.

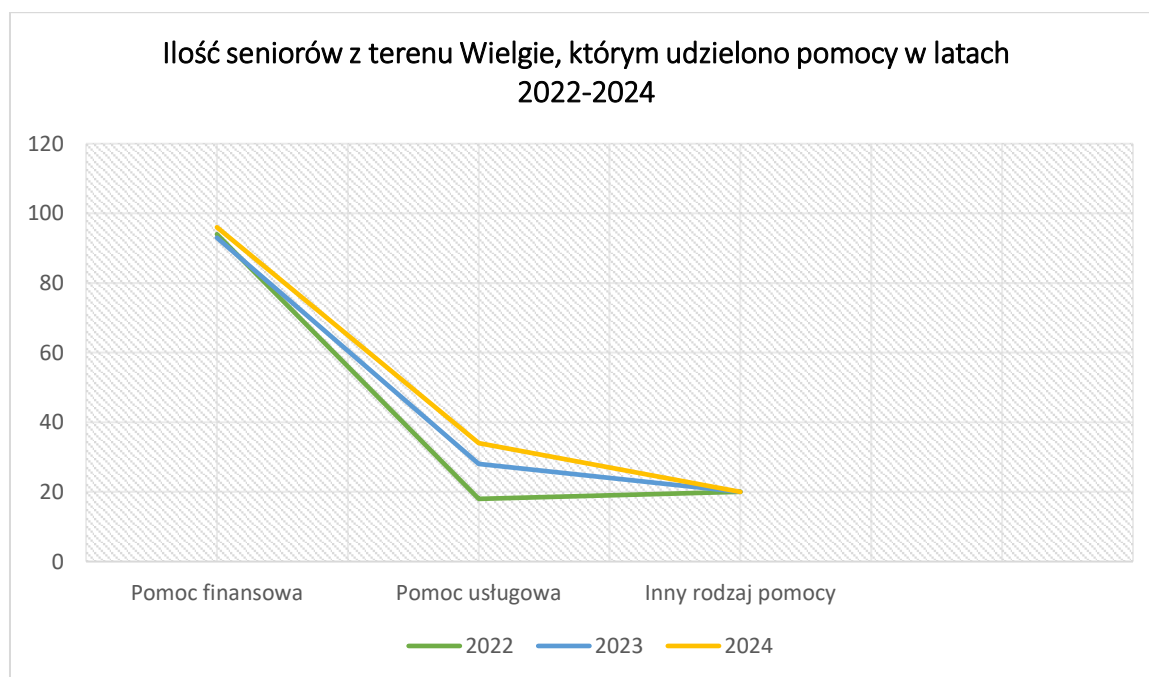
Osobom starszym w trudnej sytuacji których dochód nie przekracza kryterium dochodowego udzielamy pomocy finansowej.

Gmina bierze udział w projekcie Teleopieki gdzie 10 osób starszych posiada opaski monitorujące parametry życiowe uczestników w razie potrzeby wzywa pomoc.

Na terenie Gminy Wielgie działa także Uniwersytet Trzeciego Wieku gdzie uczestniczy 20 osób starszych.

Ilość seniorów z terenu Gminy Wielgie, którym udzielono pomocy

Rodzaj udzielonej pomocy	2022r.	2023r.	2024r.
finansowa	94	93	96
usługowa	18	28	34
inna	20	20	20





### **Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Tłuchowo.**

Jako przykłady dobrych praktyk działań na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Tłuchowo informujemy, że Gmina Tłuchowo w dniu 31.01.2020 roku złożyła jako Partner deklarację przystąpienia do projektu „Kujawsko -Pomorska” Teleopieka” w ramach którego 7 osób z terenu Gminy otrzymało tzw.” bransoletki życia” dające poczucie bezpieczeństwa i zachowanie na dłużej sprawność osobom wymagającym wsparcia opiekuńczo – ratunkowego. Osoby te objęto wsparciem w codziennym funkcjonowaniu w formie usług teleopieki. Za usługi osoby nie ponosiły, ani nie ponoszą żadnej odpłatności. Gmina jako Partner ponosi częściową odpłatność stanowiącą wkład własny gminy. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. W 2020 roku przeprowadzone były działania merytoryczne polegające głównie na wyłonieniu firmy odpowiedzialnej za dostarczanie i obsługę urządzeń, a ze strony Partnerów polegały na rekrutacji osób chętnych udziałem w realizowanym projekcie.

W 2021 roku oraz w 2022 roku po 7 osób otrzymało wspomniane bransoletki, a w 2023 roku korzystało z nich 6 osób.

Projekt realizowany był do końca 31.12.2023 roku. Obecnie zostało podpisane porozumienie dotyczące realizacji projektu „Kujawsko- Pomorska Teleopieka Etap I” na lata 2024 - 2026 W ramach którego w 2024 roku korzystało 5 osób na 7 bransoletek przyznanych w ramach Projektu. W bieżącym roku korzystają z w/w urządzeń tylko 4 osoby, gdyż osoby wcześniej użytkujące bransoletki zmarły lub zmieniły miejsce zamieszkania.

Zainteresowanie urządzeniami było dosyć duże, jednak jak się okazało nie każda osoba mogła nosić takie urządzenie. Niektóre schorzenia bądź urządzenia takie jak np. rozrusznik serca uniemożliwiały korzystanie z takiego urządzenia. Ponadto niektóre osoby z problemami choroby serca zgłaszały złe samopoczucie. Jednak zdarzało się, że osoby które upadły na skutek złego stanu zdrowia lub ataku zostały połączone z TELECENTRUM , które wysłało karetkę pogotowia i osobie udzielono pomocy. Nadal jest możliwość otrzymania teleopaski.

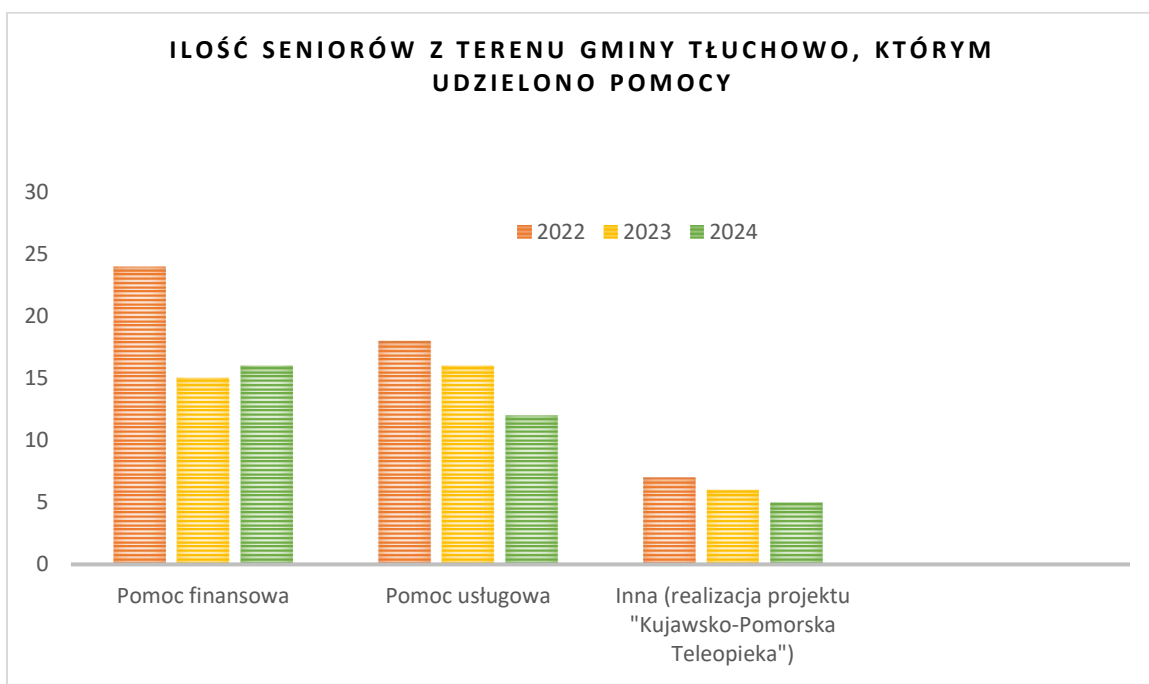
Ponadto w ramach w/w programu do 30 września 2025 roku ogłoszono nabór na usługi sąsiedzkie jednak nikt nie był zainteresowany takimi usługami.

Na terenie gminy Tłuchowo nie ma działających Rad Seniorów i Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Poniżej przedstawiamy wykaz ilości seniorów z terenu gminy Tłuchowo, którym udzielono pomocy w latach 2022-2024 z podziałem na rodzaj pomocy:



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022r.	2023r.	2024r.
finansowa	24	15	16
usługowa	18	16	12
Inna (realizacja projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”)	7	6	5



**Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Dobrzyń n/Wisłą.**

W gminie brak jest działań z zakresu teleopieki i telemedycyny.

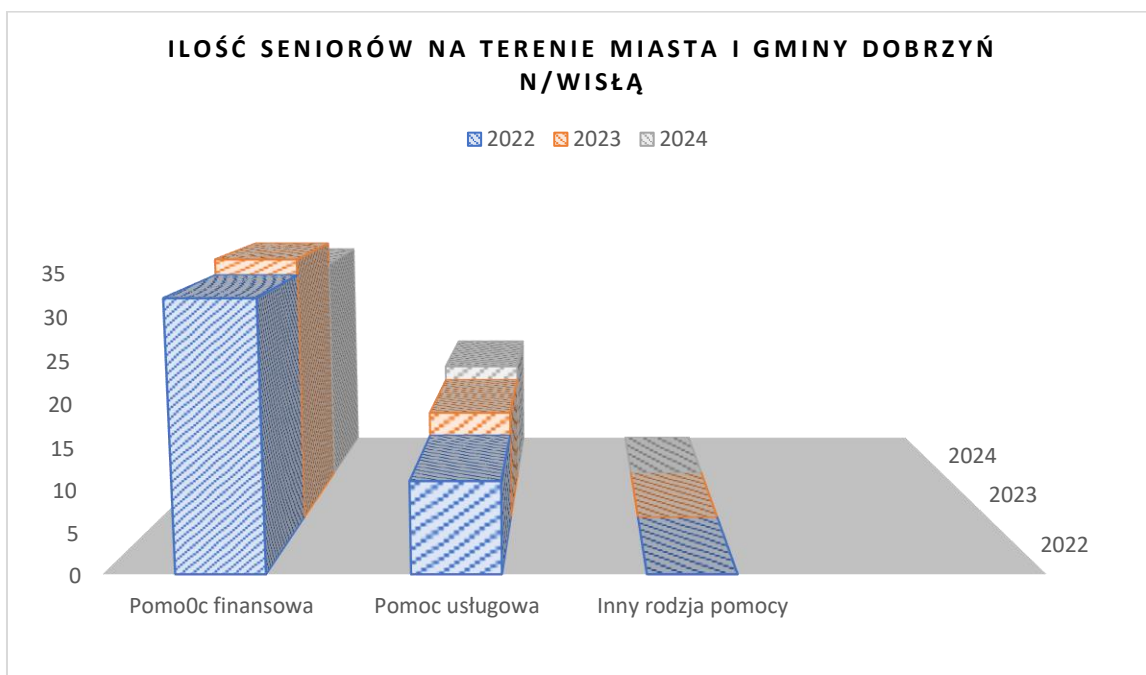
Dział 1 Uniwersytet Trzeciego wieku.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Liczby działających Rad Seniorów i Uniwersytetów Trzeciego Wieku – 1

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022r.	2023r.	2024r.
Finansowa	32	34	31
Usługowa	11	14	16
Inna	0	0	0



**Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Chrostkowo.**

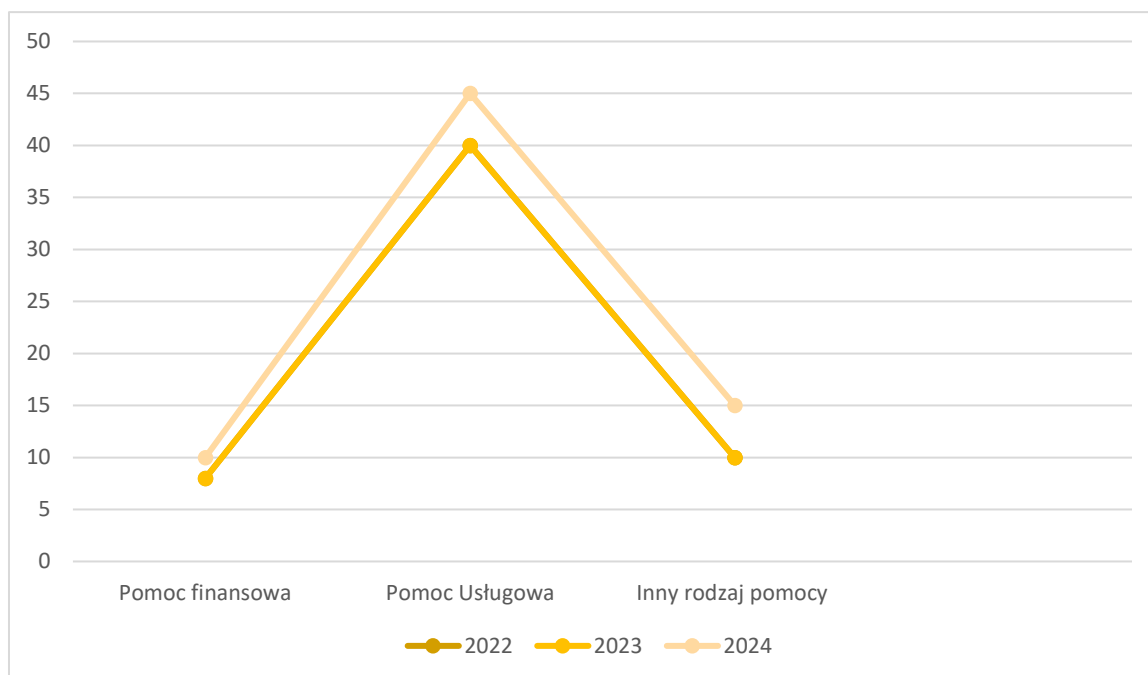
- Dzienny Dom Opieki „SENIOR+” w Stalmierzu,
- Korpus Wsparcia Seniorów w postaci usług sąsiedzkich,
- usługi opiekuńcze dla osób 75+

Na terenie gminy brak jest działających Rad Seniorów i Uniwersytetów Trzeciego Wieku.



Ilość seniorów z terenu gminy, którym udzielono pomocy

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
finansowa	8	8	10
usługowa	40	40	45
inna	10	10	15



### **Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Bobrowniki.**

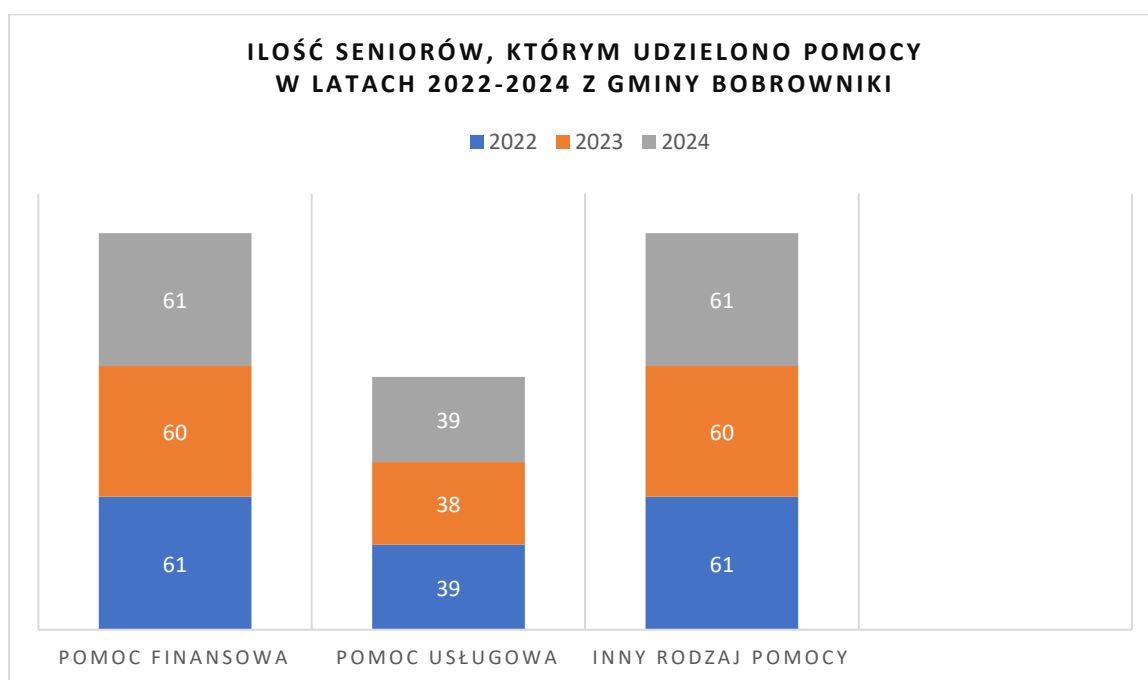
Na terenie Gminy Bobrowniki nie funkcjonują Rady Seniorów ani Uniwersytety Trzeciego Wieku. Jednak funkcjonuje Dzienny Dom Seniora do którego uczęszczają seniorzy.

DDP Senior Plus organizuje mnóstwo wyjazdów integracyjnych, wycieczek turystyczno - krajoznawczych i spotkań kulturalnych. Seniorzy w dużej mierze należą do Kół Gospodyń Wiejskich, są to zwłaszcza kobiety. Dofinansowywane są badania profilaktyczne oraz spotkania organizowane przez Burmistrza Bobrownik typu Dzień Zdrowia, Wigilia itp.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022	2023	2024
Finansowa	61	60	61
Usługowa	39	38	39
Inna	61	60	61



**Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Mieście i Gminie Skępe.**

Dzienny Dom „Senior +” w Łąkiem, który jest ośrodkiem wsparcia dla Seniorów nieaktywnych zawodowo w wieku 60+. Zakres działalności Dziennego Domu „Senior+” jest szeroki, pomaga zorganizować czas w ciągu dnia, zaspokoić potrzeby towarzyskie i kulturalne, zadbać o kondycję fizyczną i psychiczną Seniorów z gminy Skępe. Ośrodek wsparcia zapewnia: wykwalifikowaną kadrę, gorący posiłek, zajęcia edukacyjne (biblioterapia, wykłady, pogadanki, itp.), terapię zajęciową, zajęcia z animatorem (terapię ogrodniczą, warsztaty kulinarne, artystyczne, garncarskie, muzyczne, itp.), zajęcia usprawniające ruchowo (nordic walking, spacer, itp.), zajęcia rekreacyjne (organizowanie wycieczek, ogniska, itp.), współpracę z instytucjami, imprezy kulturalne, mające wpływ na poprawę życia seniorów, stworzenia warunków do integracji i solidarności



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

wewnątrzpokoleniowej oraz międzypokoleniowej oraz możliwość korzystania z usług fizjoterapeuty.

Cztery stowarzyszenia zrzeszające seniorów, emerytów, rencistów i inwalidów tj.: Klub Seniora „Koziołek”, Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Skępscy Seniorzy, Stowarzyszenie „Skępiacy”, Aktywni 60 + i nie tylko”. Stowarzyszenia aktywnie prowadzą działalność kulturalną, organizują wycieczki, warsztaty. Członkowie stowarzyszeń spotykają się jeden raz w tygodniu na terenie Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Skępem . Uczestniczą we wszystkich imprezach kulturalnych organizowanych na terenie gminy. Ponadto dla wszystkich seniorów od kilku lat organizowany jest przez władze samorządowe Miejsko – Gminny Dzień Seniora w Skępem tzw. „Seniorade”.

Seniorzy z terenu Miasta i Gminy Skępe skorzystać z zorganizowanych :

\* badań profilaktycznych tj.: badania wzroku, badania mammograficzne, Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Skępe na lata 2023-2025.

\* spotkań z policjantami miejscowego posterunku i Komendy Powiatowej Policji w Lipnie na temat bezpieczeństwa osób starszych;

\* we współpracy ze Stowarzyszeniami działającymi na terenie Miasta i Gminy Skępe spotkania dotyczące doradztwa prawnego przy udziale notariusza, przedstawicieli Urzędu Skarbowego w Lipnie, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

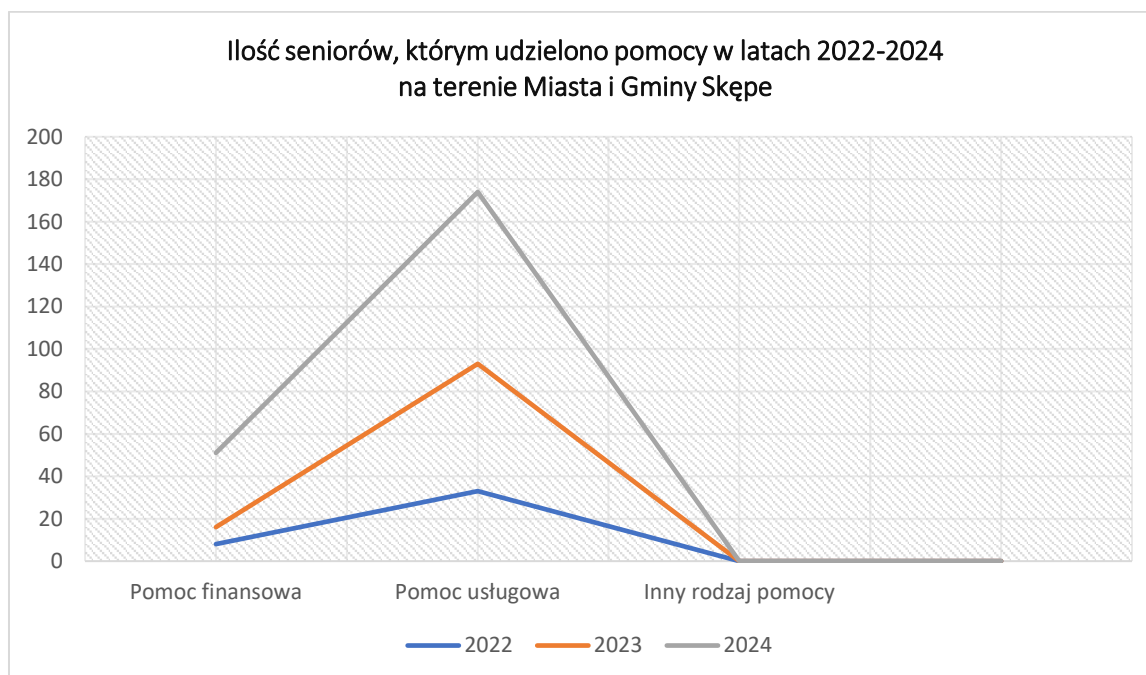
\* przyjaznych przestrzeni m.in. zewnętrznych siłowni plenerowych.

Na terenie gminy działa Uniwersytet Trzeciego Wieku.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
finansowa	8	8	35
usługowa	33	60	81
inne	0	0	0



### **Przykłady dobrych praktyk na rzecz seniorów realizowanych w Gminie Kikół.**

Na terenie gminy Kikół w latach 2022-2024 realizowany był Program „Usługi indywidualnego transportu door-to-door”, który umożliwił mieszkańcom a w szczególności seniorom darmowy transport, a także był wsparciem w zakresie mobilności.

Kolejnym przykładem dobrych praktyk był Program „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. Projekt był skierowany do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz był dobrym rozwiązaniem dla osób, u których istniało duże ryzyko wystąpienia nagłego przypadku zagrażającego życiu lub zdrowiu. W ramach projektu Gmina otrzymała dla 5 osób urządzenia w postaci bransoletek życia, które służy do wezwania pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.

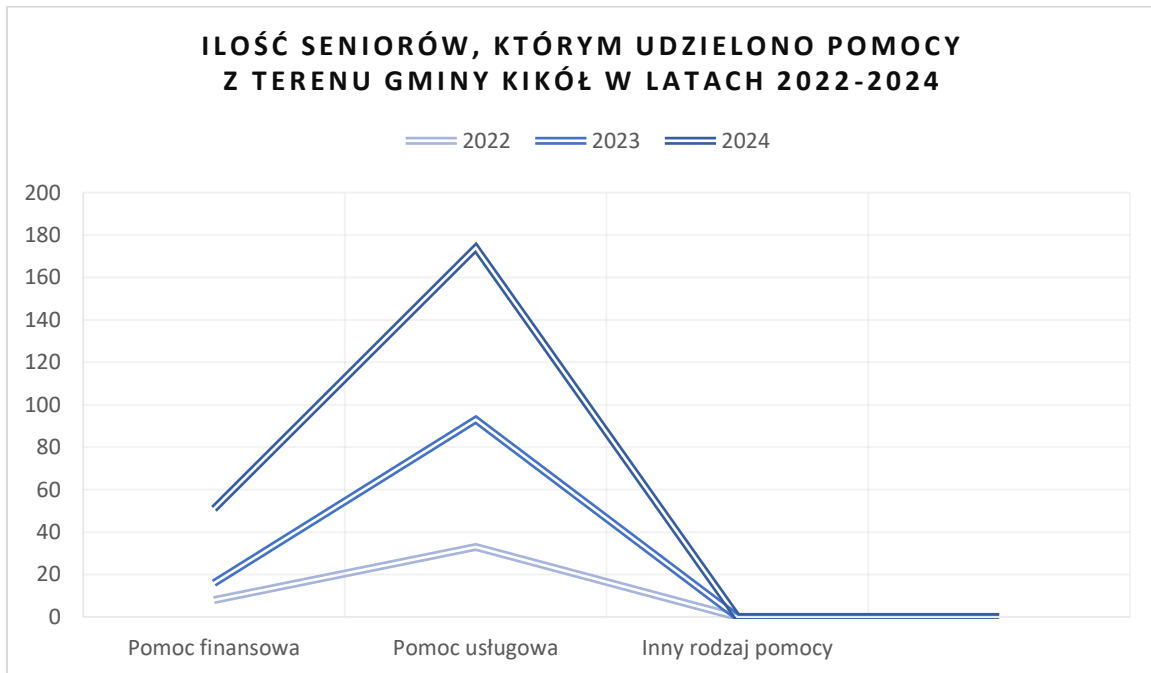
W Gminie Kikół w latach 2022-2024 działały następujące stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Kikół
- Klub Seniora „Jesienny Liść” w Kikole
- Kikolski Uniwersytet Trzeciego Wieku



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
finansowa	8	8	35
usługowa	33	60	81
inne	0	0	0





## **5.7. Bezdomność**

Bezdomność określana jest jako sytuacja osób, które w danym czasie nie posiadają i własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie takiego schronienia, które mogłyby uważać za swoje i które spełniałoby minimalne warunki, pozwalające uznać je za pomieszczenie mieszkalne. Bezdomność jest określana również jako względnie trwała sytuacja człowieka pozbawionego dachu nad głową albo nieposiadającego własnego mieszkania.

Osoba bezdomna według ustawy o pomocy społecznej to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. W/w ustawa nakłada na gminy obowiązek udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, sprawienia pogrzebu osobom bezdomnym.

Zjawisko nie jest dobrze rozpoznane, ze względu na zmieniającą się strukturę osób bezdomnych, jak też przyczyny bezdomności, wśród których można wymienić: konflikty rodzinne, uzależnienia, eksmisję lub wymeldowanie z mieszkań, rozpad związku, zadłużenie, bezrobocie czy zły stan zdrowia, niepełnosprawność. Wszystkie te sytuacje mogą prowadzić do bezdomności.

Zjawisko bezdomności w Polsce ma charakter stały - według danych z 2024 roku, w Polsce odnotowano 31 042 osoby w kryzysie bezdomności, z czego większość to mężczyźni (80%). Najczęstszymi przyczynami bezdomności są konflikty rodzinne, uzależnienia i eksmisje. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, w tym również dzieci. Zjawisko bezdomności ma charakter zurbanizowany i dotyczy głównie dużych miast, choć - co będzie można poniżej zauważyć - nie ominęło także Powiatu Lipnowskiego.

Coraz częściej osobami bezdomnymi są jednostki, które czasowo utraciły zdolność do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Marginalnym problemem występującym przy bezdomności jest żebractwo, jednak obecnie można odnotować incydentalne przypadki żebractwa



wynikające z bezdomności. Innym zjawiskiem w ostatnim okresie jest przechodzenie z bezdomności jednoosobowej do bezdomności rodzin (przykładem bezdomności rodzin są matki z dziećmi w domach dla matek). Sporą grupę wśród osób bezdomnych stanowią też osoby niepełnosprawne.

Osoby bezdomne przebywające na terenie Powiatu Lipnowskiego mogą liczyć na pomoc i wsparcie odpowiednich służb i jednostek.

Współpraca Gmin Powiatu Lipnowskiego z instytucjami/stowarzyszeniami/fundacjami, aby pomóc osobom bezdomnym (dane z OPS-ów z lat 2022-2024):

**Miasto i Gmina Bobrowniki:**

W 2022r. współpracowano z: Caritas Włocławek. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 2 osoby.

W 2023r. współpracowano z: Caritas Włocławek. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 2 osoby.

W 2024r. współpracowano z: Caritas Włocławek. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystała 1 osoba.

**Gmina Chrostkowo:**

W 2022r. współpracowano z: noclegownią dla bezdomnych Caritas we Włocławku. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystała 1 osoba.

W 2023r. współpracowano z: noclegownią dla bezdomnych Caritas we Włocławku. W ramach w/w współpracy z pomocy nikt nie skorzystał.

W 2024r. współpracowano z: noclegownią dla bezdomnych Caritas we Włocławku. W ramach w/w współpracy z pomocy nikt nie skorzystał.

**Miasto i Gmina Dobrzyń n/W:**

W 2022r. współpracowano z: Caritas Diecezji Włocławskiej we Włocławku i Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 2 osoby.

W 2023r. współpracowano z: Caritas Diecezji Włocławskiej we Włocławku i Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 3 osoby.

W 2024r. współpracowano z: Caritas Diecezji Włocławskiej we Włocławku i Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 4 osoby.



**Miasto i Gmina Kikół:**

W 2022r. współpracowano z: Stowarzyszeniem MONAR – Schronisko dla osób Bezdomnych MARKOT w Toruniu (schronienie). W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystała 1 osoba.

W 2023r. współpracowano z: Kołem Grudziądzkiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Grudziądzu (schronienie). W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 2 osoby.

W 2024r. współpracowano z: Kołem Grudziądzkiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Grudziądzu (schronienie). W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 4 osoby.

**Miasto Lipno:**

W 2022r. współpracowano z: SCHRONISKIEM CARITAS DLA BEZDOMNYCH we Włocławku, Schroniskiem dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi JERYCHO we Włocławku, Brodnickim Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka z siedzibą w Brodnicy, Schroniskiem z usługami opiekuńczymi dla osób bezdomnych im. Bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Chełmży oraz Schroniskiem dla osób bezdomnych „Betania” w Brodnicy. W ramach w/w współpracy z pomocy (schronienie, posiłek oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych) skorzystało 14 osób.

W 2023r. współpracowano z: SCHRONISKIEM CARITAS DLA BEZDOMNYCH we Włocławku, Schroniskiem dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi JERYCHO we Włocławku, Brodnickim Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka z siedzibą w Brodnicy, Schroniskiem z usługami opiekuńczymi dla osób bezdomnych im. Bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Chełmży oraz Schroniskiem dla osób bezdomnych „Betania” w Brodnicy. W ramach w/w współpracy z pomocy (schronienie, posiłek oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych) skorzystało 19 osób.

W 2024r. współpracowano z: SCHRONISKIEM CARITAS DLA BEZDOMNYCH we Włocławku, Schroniskiem dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi JERYCHO we Włocławku, Brodnickim Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka z siedzibą w Brodnicy, Schroniskiem z usługami opiekuńczymi dla osób bezdomnych im. Bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Chełmży, Schroniskiem dla osób bezdomnych „Betania” w Brodnicy oraz Noclegownią w Kole. W ramach w/w współpracy z pomocy (schronienie, posiłek oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych) skorzystało 18 osób.



**Gmina Lipno:**

W 2022r. współpracowano z: Stowarzyszeniem- MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach Filia w Woli Malowanej - z usługami opiekuńczymi, Stowarzyszeniem - MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach Filia w Klizinie. W ramach w/w współpracy z pomocy (świadczenie usług schronienia tj. udzielenie tymczasowego całodobowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków socjalnych dla osób bezdomnych oraz prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu pomoc w załatwianiu podstawowych spraw życiowych, rozwinięcie lub wzmocnienie aktywności i samodzielności osób bezdomnych, przywracanie do życia w społeczeństwie oraz usamodzielnianie tych osób) skorzystało 7 osób.

W 2023r. współpracowano z: Stowarzyszeniem- MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach Filia w Woli Malowanej - z usługami opiekuńczymi, Stowarzyszeniem - MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach Filia w Klizinie. W ramach w/w współpracy z pomocy (świadczenie usług schronienia tj. udzielenie tymczasowego całodobowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków socjalnych dla osób bezdomnych oraz prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu pomoc w załatwianiu podstawowych spraw życiowych, rozwinięcie lub wzmocnienie aktywności i samodzielności osób bezdomnych, przywracanie do życia w społeczeństwie oraz usamodzielnianie tych osób) skorzystało 7 osób.

W 2024r. współpracowano z: Stowarzyszeniem- MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach Filia w Woli Malowanej - z usługami opiekuńczymi, Stowarzyszeniem - MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach Filia w Klizinie oraz Caritas Diecezji Włocławskiej- Schronisko dla osób bezdomnych JERYCHO- z usługami opiekuńczymi. W ramach w/w współpracy z pomocy (świadczenie usług schronienia tj. udzielenie tymczasowego całodobowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków socjalnych dla osób bezdomnych oraz prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu pomoc w załatwianiu podstawowych spraw życiowych, rozwinięcie lub wzmocnienie aktywności i samodzielności osób bezdomnych, przywracanie do życia w społeczeństwie oraz usamodzielnianie tych osób) skorzystało 5 osób.



### **Miasto i Gmina Skepe:**

W 2022r. współpracowano z: Stowarzyszeniem MONAR - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Toruniu, Schroniskiem dla bezdomnych kobiet i mężczyzn im. św. Brata Alberta Caritas Diecezji Włocławskiej, Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym Oddział Terenowy w Rybniku-Niewiadomiu i Brodnickim Centrum Caritas im. Biskupa Jana Chrapka. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 3 osoby.

W 2023r. współpracowano z: Schroniskiem dla bezdomnych kobiet i mężczyzn im. św. Brata Alberta Caritas Diecezji Włocławskiej, Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym Oddział Terenowy w Rybniku-Niewiadomiu, Brodnickim Centrum Caritas im. Biskupa Jana Chrapka i Stowarzyszeniem MONAR - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Toruniu. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystało 5 osób.

W 2024r. współpracowano z: Kołem Grudziądzkiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Schroniskiem dla bezdomnych kobiet i mężczyzn im. św. Brata Alberta Caritas Diecezji Włocławskiej, Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym Oddział Terenowy w Rybniku-Niewiadomiu i Brodnickim Centrum Caritas im. Biskupa Jana Chrapka. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystało 5 osób.

Formy pomocy socjalnej w zakresie schronienia obejmowały: przyznanie tymczasowego schronienia w placówkach takich jak noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych. W ramach pracy socjalnej pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy i pomagał w uzyskaniu skierowania do odpowiedniej placówki, a także wspierał w innych potrzebach. Pomoc finansowa to wsparcie pieniężne, które może pochodzić z różnych źródeł, takich jak zasiłki z pomocy społecznej.

### **Gmina Tłuchowo:**

W 2022r. współpracowano z: Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy – w zakresie zapewnienia miejsc dla osób bezdomnych z terenu Gminy Tłuchowo (zawarcie umów na 2022r.), Posterunkiem Policji w Tłuchowie - w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osobom bezdomnym, szczególnie w okresie zimowym.

W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystała 1 osoba.

W 2023r. współpracowano z: Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy, Stowarzyszeniem Jesień w Nowym Jasińcu – w zakresie zapewnienia miejsc dla osób bezdomnych z terenu Gminy Tłuchowo. Zawarto umowy na 2023r. W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osobom



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

bezdolnym, szczególnie w okresie zimowym współpracowano z Posterunkiem Policji w Tłuchowie. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 3 osoby.

W 2024r. współpracowano z: Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy, Stowarzyszeniem Jesień w Nowym Jasińcu, Caritas Diecezji Włocławskiej we Włocławku – w zakresie zapewnienia miejsc dla osób bezdomnych z terenu Gminy Tłuchowo. Zawarto umowy na 2024r. W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osobom bezdomnym, szczególnie w okresie zimowym współpracowano z Posterunkiem Policji w Tłuchowie. W ramach w/w współpracy z pomocy skorzystały 2 osoby.

**Gmina Wielgie:**

W 2022r. współpracowano z: Caritas Diecezji Włocławskiej (świadczenie usług schronienia w Schronisku dla Osób Bezdolnych), Fundacją „Szafirowa” w Zawodne (świadczenie usług schronienia w Schronisku dla Osób Bezdolnych z Usługami Opiekuńczymi). Pomoc w formie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych otrzymały 2 osoby, w tym 1 w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

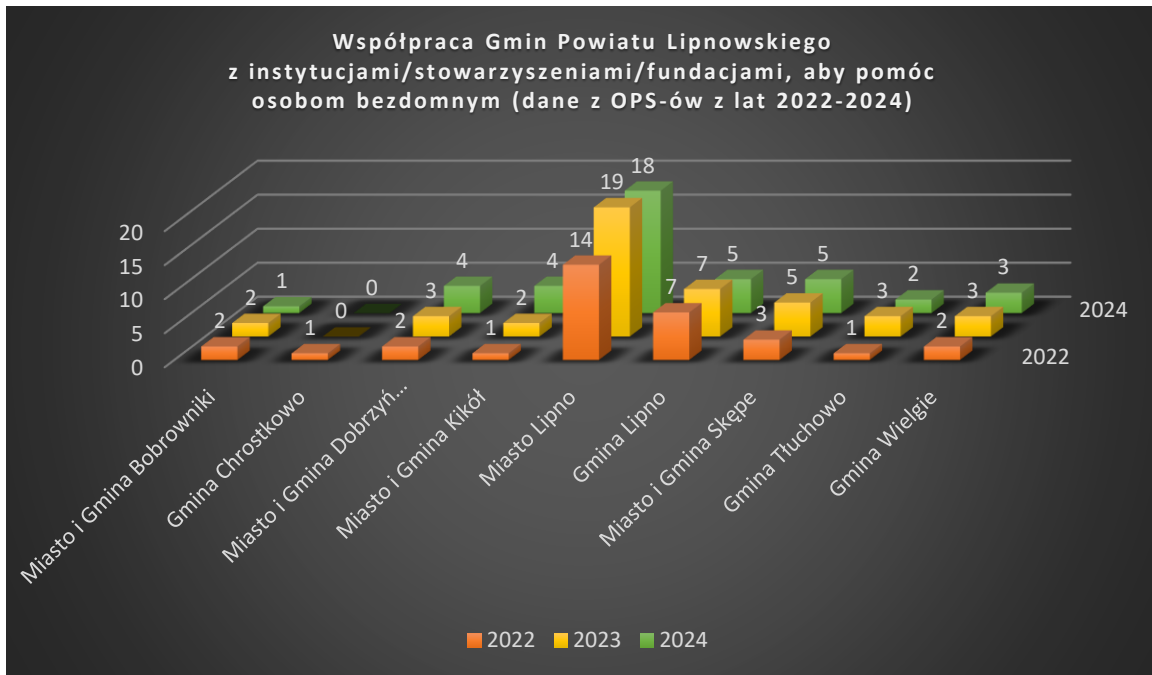
W 2023r. współpracowano z: Caritas Diecezji Włocławskiej (świadczenie usług schronienia w Schronisku dla Osób Bezdolnych i Schronisku dla Osób Bezdolnych z Usługami Opiekuńczymi), Kołem Grudziądzkiego Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Grudziądzu (podpisana umowa – nie skierowano osób). Pomoc w formie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych otrzymały 3 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (1 osoba początkowo skierowana została do schroniska dla osób bezdomnych bez usług, ale ze względu na jej stan zdrowia została przeniesiona do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi).

W 2024r. współpracowano z: Caritas Diecezji Włocławskiej (świadczenie usług schronienia w Schronisku dla Osób Bezdolnych i Schronisku dla Osób Bezdolnych z Usługami Opiekuńczymi „Jerycho”), Kołem Grudziądzkiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Grudziądzu (podpisana umowa – nie skierowano osób). Pomoc w formie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych otrzymały 3 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Na terenie Powiatu Lipnowskiego nie ma noclegowni ani schroniska, w związku z tym Gminy podpisują porozumienia z innymi instytucjami, aby zapewnić odpowiednie wsparcie osobom bezdomnym.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**





**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**Mieszkania komunalne i socjalne w zasobach Gmin Powiatu Lipnowskiego**

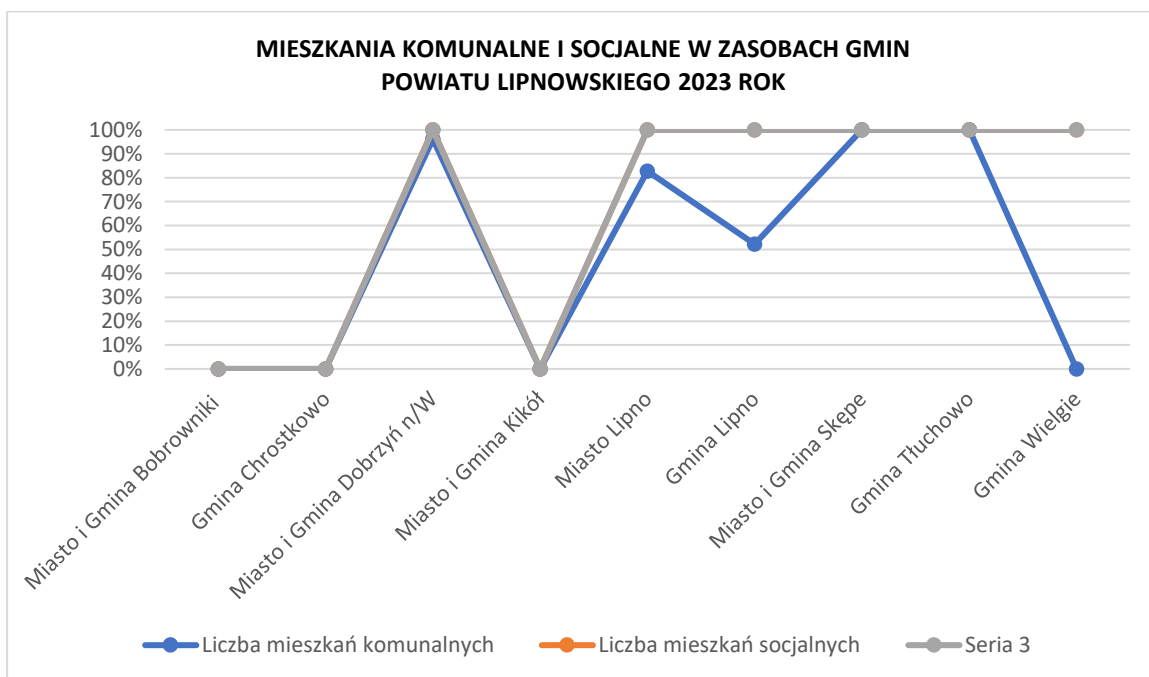
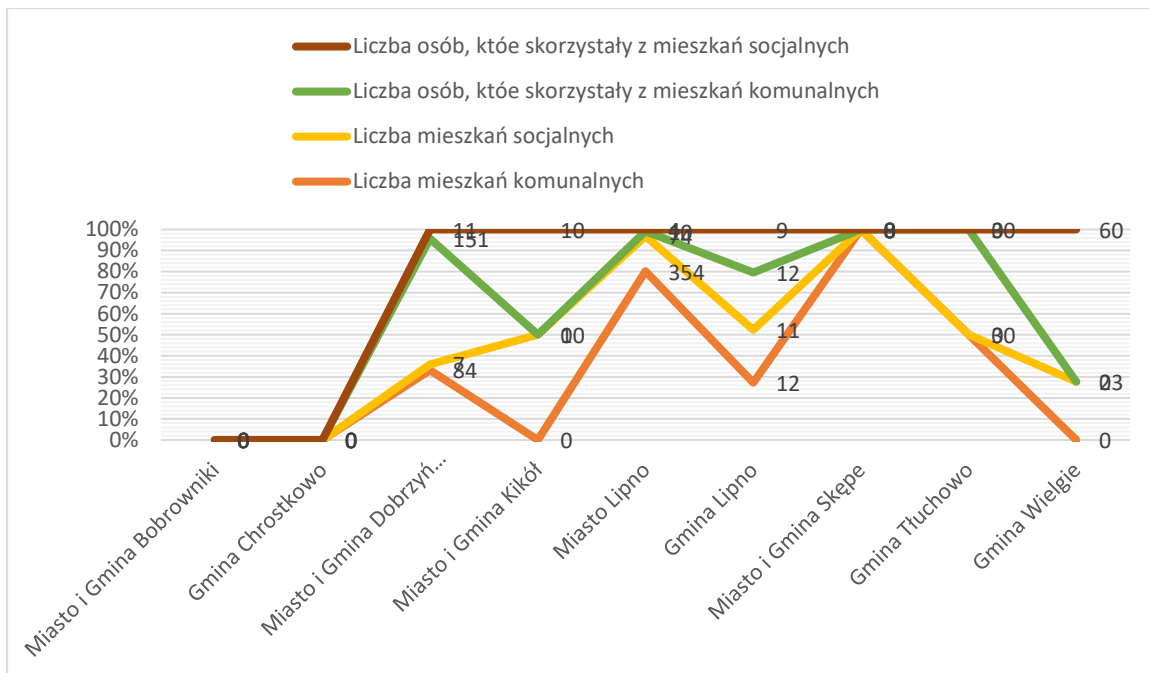
Zakres danych	m.i g. Bobrowniki			g. Chrostkowo			m. i g. Dobrzyń nW			m. i g. Kikół			m. Lipno			g. Lipno			m. i g. Skępe			g. Tluchowo			g. Wielgie				
	Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:							
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023
<b>Liczba mieszkań komunalnych</b>	brak	brak	brak	brak	brak	brak	84	74	67	brak danych	brak danych	brak danych	354	349	354	12	12	12	8	8	8	30	30	30	brak	brak	brak		
<b>Liczba osób , które skorzystały z mieszkań komunalnych</b>	nd	nd	nd	nd	nd	nd	151	139	124	podpis. 10 umów	podpis. 14 umów	podpis. 14 umów	zawarte umowy 10	zawarte umowy 6	zawarte umowy 14	12	12	11	brak danych	brak danych	brak danych	30	30	30	nd	nd	nd		
<b>Liczba mieszkań socjalnych</b>	brak	brak	brak	brak	brak	brak	7	3	3	brak danych	brak danych	brak danych	74	67	68	11	11	11	brak	brak	brak	brak	brak	brak	23	23	23		
<b>Liczba osób , które skorzystały z mieszkań socjalnych</b>	nd	nd	nd	nd	nd	nd	11	5	5	podpis. 10 umów	podpis. 11 umów	podpis. 11 umów	zawarte umowy 4	zawarte umowy 6	zawarte umowy 8	9	8	9	nd	nd	nd	nd	nd	nd	60	60	60		

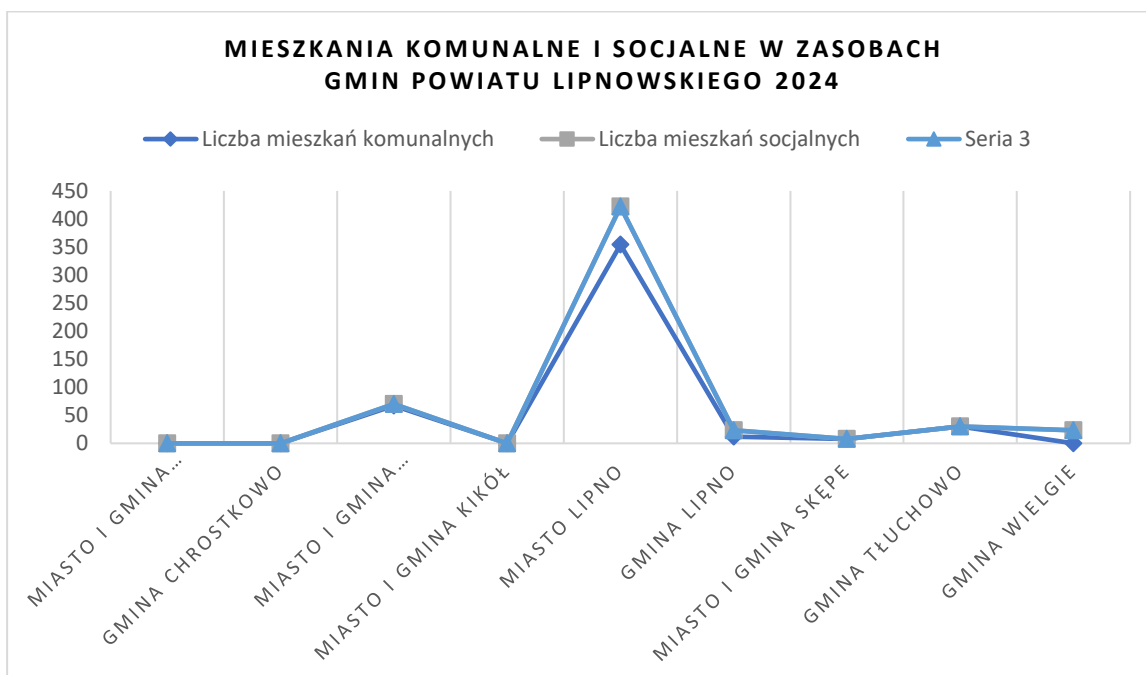
Z powyższego zestawienia wynika, że 3 Gminy nie mają mieszkań komunalnych, 4 Gminy nie mają w swoich zasobach mieszkań socjalnych, a 2 Gminy nie dysponują ani mieszkaniem komunalnym ani socjalnym.



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

**MIESZKANIA KOMUNALNE I SOCJALNE W ZASOBACH GMIN POWIATU LIPNOWSKIEGO 2022**





Plany Gmin Powiatu Lipnowskiego do roku 2035 odnośnie budowy, remontu lub zakupu nieruchomości z przeznaczeniem na mieszkania komunalne lub socjalne (dane z OPS-ów):

**Miasto i Gmina Bobrowniki:**

- na chwilę obecną nie ma takich planów.

**Gmina Chrostkowo:**

- na chwilę obecną nie ma takich planów.

**Miasto i Gmina Dobrzyń n/W:**

- nie planuje.

**Miasto i Gmina Kikół:**

- nie planuje.

**Miasto Lipno:**

- planuje wybudować 2 budynki na ok. 16 mieszkań (komunalne, socjalne) przy ul. Komunalnej w Lipnie.

**Gmina Lipno:**

- brak planów.

**Miasto i Gmina Skepe:**

Gmina Skepe przewiduje możliwość inwestycji w mieszkania komunalne lub socjalne, jednakże w chwili obecnej żadne sformalizowane decyzje nie zostały podjęte. Bieżąca analiza potrzeb, wykazała, iż zwiększenie zasobów gminy w przedmiocie pytania może być konieczne. Biorąc powyższe pod uwagę samorząd podejmuje stosowne działania w pozyskaniu środków



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2035**

finansowych zewnętrznych, jak i wygospodarowanie środków własnych, w celu zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności w tym zakresie.

**Gmina Tłuchowo:**

- nie planuje.

**Gmina Wielgie:**

- nie planuje. Nakłady w budżecie gminy zaplanowane są tylko na niezbędne naprawy mieszkań w zasobach



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

**Liczba osób bezdomnych korzystających z różnych form wsparcia w poszczególnych Gminach Powiatu Lipnowskiego**

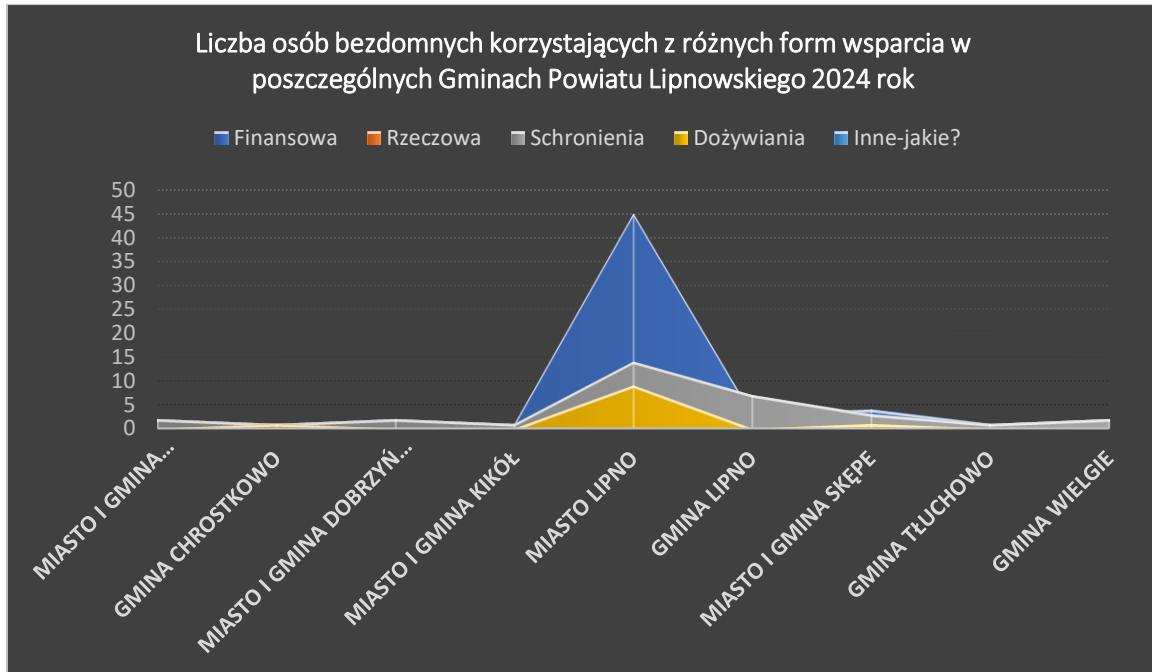
Liczba osób bezdomnych korzystających z poniższych form pomocy:	m. i g. Bobrowniki			g. Chrostkowo			m. i g. Dobrzyń n/W			m. i g. Kikół			m. Lipno			g. Lipno			m. i g. Skepe			g. Tluchowo			g. Wielgie				
	Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:			Rok:							
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023
finansowej	2	2	1	1	0	0	2	3	4	1	1	4	45	41	32	3	4	4	4	7	7	1	3	3	2	2	2		
rzeczowej	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0		
schronienia	2	0	0	1	0	0	2	3	4	1	1	4	14	19	18	7	7	5	3	5	5	1	3	2	2	3	3		
dożywiania	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	9	7	1	0	0	3	1	1	2	0	0	0	0	0	0		
innej - jakiej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 2022 najwięcej osób bezdomnych w Powiecie Lipnowskim skorzystało z pomocy finansowej (61 osób) oraz ze schronienia (33 osoby).

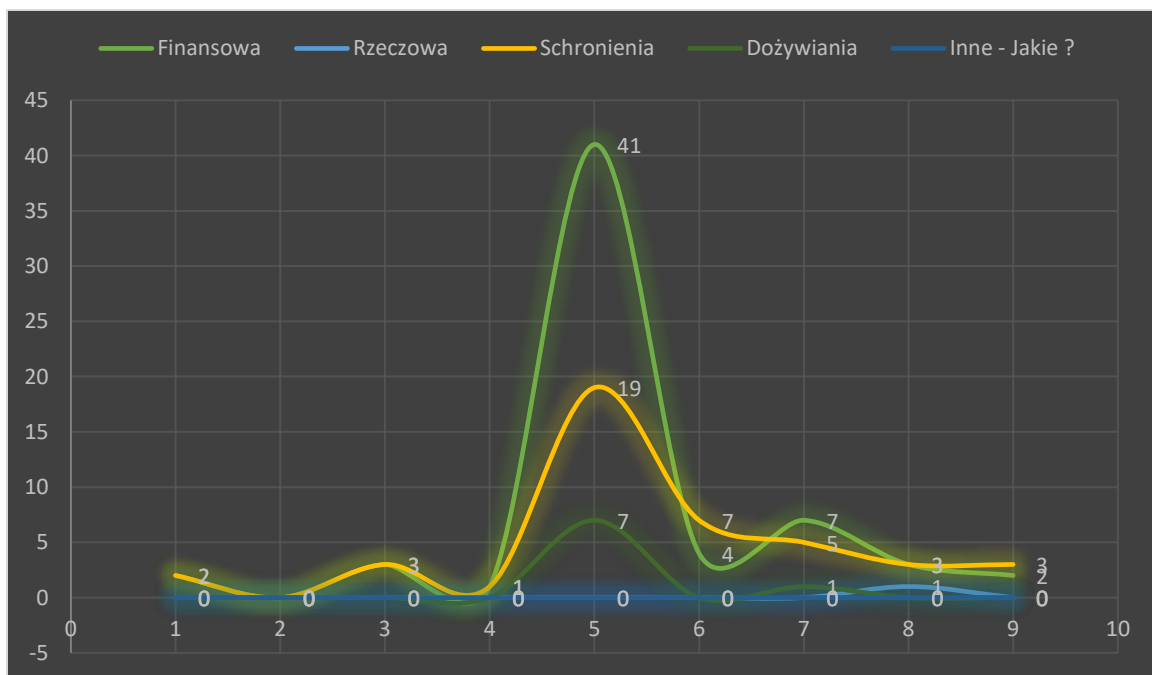
Ta tendencja utrzymywała się w roku 2023 i wynosiła odpowiednio – 63 osoby (pomoc finansowa) i 41 osób (schronienie) oraz w roku 2024 – 57 osób (pomoc finansowa) i 41 osób (schronienie). Ponadto Miasto Lipno udziela pomocy największej liczbie osób bezdomnych, natomiast w Mieście i Gminie Bobrowniki zjawisko bezdomności występuje w stopniu nieznacznym a w Gminie Chrostkowo od roku 2023 nie występuje w ogóle.



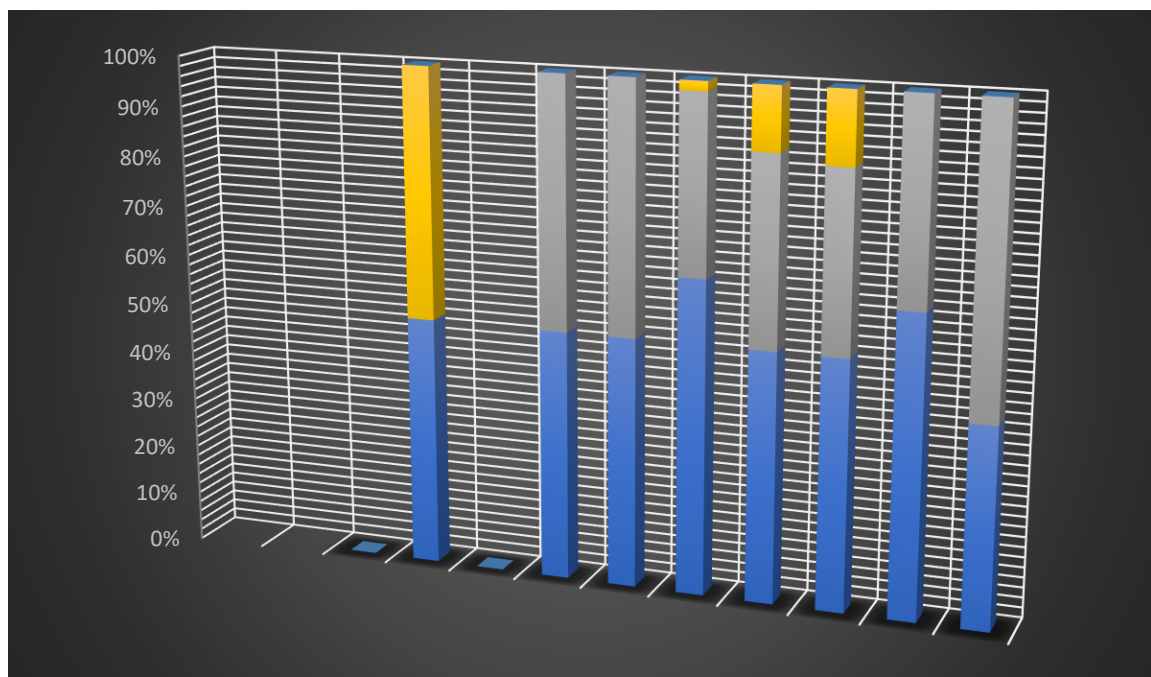
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOSKIM NA LATA 2026 – 2030**



Liczba osób bezdomnych korzystających z różnych form wsparcia w poszczególnych Gminach Powiatu Lipnowskiego 2022 rok



Liczba osób bezdomnych korzystających z różnych form wsparcia w poszczególnych Gminach Powiatu Lipnowskiego 2023 rok



**Liczba osób bezdomnych korzystających z różnych form wsparcia w poszczególnych Gminach Powiatu Lipnowskiego 2024 rok**

## **5.8. Uzależnienia**

Uzależnienia dotyczą dużą część społeczeństwa. Wiele osób odczuwa nieodpartą potrzebę dokonania określonej czynności lub też skonsumowania jakiejś substancji. Takich potrzeb często nie utożsamiamy z uzależnieniem, do czasu aż nie przejmą dominacji nad życiem. To prowadzi do uciążliwego funkcjonowania z problemem, który z pomocą specjalisty można usunąć z życia. Większość osób zna pojęcie uzależnień. Jednym z najpopularniejszych jest uzależnienie od alkoholu. Doskonale wiemy, że wiąże się to z potrzebą spożywania środka. Jednak przypadkowa potrzeba sięgnięcia po trunek jeszcze nie stanowi uzależnienia. Aby mówić o jakimkolwiek uzależnieniu, konieczne jest spełnienie pewnych warunków. Uzależnienie przyjmuje różne formy. Od uzależnień od substancji psychoaktywnych, aż po uzależnienie od drugiej osoby. Jedna z wielu definicji tłumaczy uzależnienie jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, wegetatywne i somatyczne. Uzależnienie jest zaburzeniem, które może mieć zarówno podłoże psychiczne, jak i fizyczne.

Literatura traktuje uzależnienie jak jeden z przejawów patologii społecznej. Zatem wystąpienie uzależnienia jest związane z obniżeniem poziomu moralnego, samopoczucia i strat materialnych. Uzależnienie jako patologia społeczna prowadzi



do zachowań autodestruktywnych. Jest wyjątkowo dotkliwym zaburzeniem, które stanowi źródło cierpienia dla samego uzależnionego, jak i dla jego otoczenia, w szczególności bliskich (może powodować również współuzależnienie). Przypadłość ma wpływ na sferę psychiczną i fizyczną człowieka, całkowicie przejmując kontrolę nad jego życiem. Uzależnienie może zatem być przedmiotem badań medycznych, jak i społecznych. Definicję medyczną znajdziemy w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) oraz w klasyfikacji zaburzeń psychicznych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (DSM-IV), gdzie mamy do czynienia głównie z uzależnieniem od alkoholu oraz zaburzeniami kontroli określonych czynności. W Polsce głównie posługujemy się pojęciami klasyfikacji ICD-10.

W Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) istnieje wiele definicji uzależnień. Wynika to z faktu, że typów zaburzeń jest wiele, każdy o innym podłożu, przez co konieczne jest ich wyodrębnienie.

Podstawowa definicja uzależnienia tłumaczy zespół uzależnienia jako objawy behawioralne, poznawcze i fizjologiczne, które rozwijają się dopiero po wielokrotnym użyciu danej substancji. Zgodnie z ICD-10 uzależnienie oznacza silną potrzebę przyjęcia środka. Człowiek dotknięty uzależnieniem potrafi przekładać potrzeby wynikające z zaburzenia ponad zajęcia dnia codziennego. Zespół uzależnienia może dotyczyć pojedynczej substancji psychoaktywnej bądź wielu. W dalszej części klasyfikacji znajdziemy również osobno ujęte zaburzenia spowodowane użyciem alkoholu (F10.2), używaniem opiatów (F11.2), substancji nasennych (F13.2) i innych. Jednak uzależnienie nie musi wiązać się jedynie z używaniem substancji. Może również dotyczyć zachowań behawioralnych. W tym ujęciu klasyfikacja rozpatruje podział uzależnień pod kątem:

- F10-F19: zaburzeń psychicznych i zachowań spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych;
- F50-F59: zespołów behawioralnych związanych z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi;
- F63: zaburzeń nawyków i popędów;
- F52: dysfunkcjami seksualnymi niespowodowanymi zaburzeniem organicznym ani chorobą somatyczną.



## Rodzaje uzależnień

Wiedza o tym, jakie są uzależnienia, pozwala nam zrozumieć ich mechanizmy oraz wybrać odpowiednią drogę leczenia.

### Literatura polska różnicuje uzależnienia na:

- Uzależnienia fizyczne (fizjologiczne);
  - Uzależnienia psychiczne (psychologiczne),
  - Uzależnienia społeczne (środowiskowe);
- **Uzależnienie fizyczne** - to te, o których mówi się najczęściej. Są to uzależnienia objawiające się silną potrzebą spożycia jakiejś substancji. Człowiek uzależniony, który zaniecha użycia substancji, może doświadczać dolegliwości fizjologicznych, takich jak drżenie mięśni, biegunka, czy bezsenność. Jeśli przestanie przyjmować środek, zwykle dochodzi do zespołu abstynencyjnego objawiającego się jako zaburzenia somatyczne z odstawienia.
  - **Uzależnienie psychiczne a fizyczne**  
Uzależnienie fizyczne jest ściśle związane z funkcjonowaniem ciała. Jest wynikiem zmian, jakie wprowadza do organizmu substancja używana nałogowo. Osoba uzależniona odczuwa konieczność zażycia środka, która jest podyktowana potrzebą zaburzonego organizmu. Wraz z wydłużeniem czasu przyjmowania substancji, zwiększa się tolerancja na nią, przez co człowiek musi zwiększać również dawkowanie.  
Natomiast uzależnienie psychiczne budzi potrzebę wykonywania jakiejś czynności (również sięgania po substancje). Czynnikiem uzależniającym może być np. alkohol, hazard, czy zakupy. Model neurobiologiczny zakłada pobudzenie układu nagrody w mózgu. Wykonywanie czynności, od których człowiek jest uzależniony, prowadzi do poprawy jego nastroju poprzez podniesienie dopaminy w układzie nerwowym.
  - **Uzależnienie behawioralne**  
Uzależnienie behawioralne to forma uzależnienia psychicznego. Dotyczy potrzeby dokonywania konkretnych czynności. Przykładem formalnego uzależnienia behawioralnego są gry hazardowe. Natomiast do nieformalnych zaburzeń behawioralnych można zaliczyć każde zachowanie będące przejawem patologii w ich intensywności i konsekwencji. Zachowania behawioralne rzadko bezpośrednio zagrażają zdrowiu. Wyniszczają jednak życie Pacjenta, dominując jego środowisko. Czynności dokonywane w wyniku uzależnień behawioralnych



niosą za sobą negatywne konsekwencje dla Pacjenta i jego bliskich. Np. osoba uzależniona od zakupów wydaje domowy budżet na zbędne przedmioty.

Przykładowe czynności powodujące uzależnienie behawioralne:

- masturbacja i pornografia
- internet i gry komputerowe
- nadmierna dbałość o tężyznę fizyczną (bigoreksja)
- hazard
- seks, uzależnienie seksualne
- praca
- **Uzależnienia emocjonalne**

Uzależnienie emocjonalne to jedno z uzależnień behawioralnych. Jest wyjątkowo bolesne dla osoby uzależnionej ze względu na głębokie wejście w strefę uczuć. Ta forma zaburzenia objawia się jako uzależnienie od drugiej osoby. Człowiek odczuwa euforię, myśląc o innej osobie. Wizja kontaktu z obiektem uzależnienia wiąże się z uczuciem przyjemności i radością. Literatura porównuje uzależnienie emocjonalne do seksoholizmu, ponieważ podobnie wpływa na wydzielanie endorfin. Człowiek uzależniony emocjonalnie od drugiej osoby odczuwa ciągłą potrzebę przebywania w jej towarzystwie. Powoli zatracą własną tożsamość, koncentrując się na osobie, od której jest uzależniony. Każdy kontakt z drugą osobą wpływa na regulację stanu emocjonalnego. Uzależniony odczuwa silny lęk przed rozstaniem z ukochaną osobą i jednoczesny przymus “bycia obok”. W przypadku uzależnienia emocjonalnego nie mamy do czynienia z czystą miłością, lecz często potrzebą dominacji, odcięciem drugiej osoby od możliwości dokonywania własnych wyborów.

- **Uzależnienia psychiczne**

Uzależnienie psychiczne również jest powiązane z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Jednak powodem sięgania po nie są reakcje emocjonalne, a nie fizyczne. Uzależnienie psychiczne lub uzależnienie psychologiczne (jak bywa nazywane) stanowi silną potrzebę przyjmowania substancji lub też wykonywania danej czynności (uzależnienie behawioralne). Objawy uzależnienia psychicznego obejmują natrętne myśli, obsesję na punkcie substancji bądź czynności, a także usprawiedliwianie własnych zachowań wynikających z zaburzenia. Uzależniony doświadczający uzależnienia psychicznego nie wykazuje zainteresowania swoim środowiskiem.

Skupia się wyłącznie na obiekcie uzależnienia, który dominuje jego życie.



Mechanizm uzależnienia psychicznego polega na szybkiej gratyfikacji emocjonalnej po zażyciu substancji, czy dokonaniu czynności.

Literatura wyróżnia trzy czynniki wpływające na powstanie uzależnienia psychicznego.

Jest to interakcja pomiędzy używaną substancją a osobą, która ją zażywa i kontekstem, w jakim dochodzi do konsumpcji.

Uzależnienie od narkotyków, alkoholu lub też innych substancji to efekt uczucia, jakiego człowiek doświadcza w czasie użycia. Chory zaczyna wiązać substancję bądź czynność z zaspokojeniem potrzeb. W przeciwieństwie do uzależnienia fizycznego, w uzależnieniu psychicznym główną motywacją chorego jest wywołanie oczekiwanych doznań emocjonalnych i umysłowych, a nie włączenie substancji do metabolizmu ciała. Uzależnienie psychiczne również może wywołać cechy zespołu abstynencyjnego.

- **Uzależnienie społeczne**

Bywa nazywane również socjologicznym. Polega na popadaniu w uzależnienie przez potrzebę przynależności do jednostek lub grup społecznych. Powodem powstania uzależnienia może być moda lub wpływ otoczenia. Uzależnienie społeczne często dotyka młodzież, która chcąc wstąpić do danej grupy, musi respektować jej zasady, jak np. wspólne palenie papierosów. Osoba uzależniona zmienia swoją rolę społeczną, zatracając się w nowym środowisku. Uzależnienie społeczne dotyczy zwykle subkultur i grup rówieśniczych. Jeśli osoba uzależniona nie będzie wykazywać cech, jakich grupa od niej wymaga, to spotka się z odrzuceniem. Podłożem uzależnienia społecznego jest uzależnienie od grupy, a nie substancji, jakie osoba uzależniona spożywa pod wpływem rówieśników. Alkohol, narkotyki, czy papierosy stanowią uzależnienie wtórne.

Na przypadłość narażone są głównie **osoby** nieprzystosowane społecznie, które mają problemy z nawiązywaniem kontaktów.

### **Fazy uzależnienia**

Fazy uzależnienia przebiegają w inny sposób w zależności od konkretnej przypadłości. Inne są etapy w uzależnieniu od hazardu, a inne od alkoholu. Jeśli chodzi o fazy uzależnienia alkoholowego i narkotykowego, są to:

- Faza I dotycząca eksperymentowania z substancją lub jej używania w towarzystwie;
- Faza II, w której Pacjent doświadcza “korzystnego” wpływu substancji na organizm, np. napływ odwagi.



- Faza III – w jej trakcie Pacjent traci już kontrolę nad zażywaniem substancji;
- Faza IV, w czasie której Pacjent nie jest w stanie normalnie funkcjonować, jeśli nie zażyje substancji.

Natomiast jeśli chodzi o uzależnienia behawioralne, **fazy są inne w zależności od czynności uzależniających.**

W przypadku uzależnienia od hazardu jest to:

- **Faza zwycięstw**, w czasie której uzależniony zaczyna fascynować się grą z powodu wygranych;
- **Faza strat**, w której pojawiają się problemy finansowe spowodowane zwiększaniem nakładów finansowych;
- **Faza desperacji** związana z utratą pracy, czy pogorszeniem kontaktów z rodziną;
- **Faza utraty nadziei**, gdy mija fascynacja i samopoczucie człowieka znacznie się osłabia.

Z kolei w przypadku **uzależnienia od seksu internetowego** możemy wymienić:

- fazę odkrywania;
- fazę eksperymentowania;
- fazę eskalacji;
- fazę kompulsji;
- fazę beznadziejności.

### **Objawy uzależnienia.**

Objawy uzależnienia to kwestia złożona. Tylko doświadczony specjalista jest w stanie zdiagnozować uzależnienie. Problem w ustaleniu diagnozy polega na zróżnicowanych objawach konkretnych zaburzeń. Za wspólne objawy uzależnień możemy uznać :

- Dominacja zachowania, od którego chory jest uzależniony w swoim życiu. Człowiek jest zaabsorbowany myśleniem np. o zakupach, o drugiej osobie, czy wypiciu lampki wina po pracy;
- Zmiana nastroju w wyniku wizji dokonania czynności, od której dana osoba jest uzależniona. Osoba zaburzona może czuć podekscytowanie np. na myśl o grze hazardowej;



- Wzrost tolerancji na zachowanie. Np. osoba uzależniona od alkoholu po długim okresie spożywania musi zwiększyć częstotliwość i ilość substancji, by odczuwać satysfakcję;
- Osoby uzależnione wykazują objawy abstynencyjne. W czasie przerwy od dokonywania czynności uzależniającej mogą odczuwać pogorszenie nastroju, a w przypadku uzależnień fizycznych nawet drżenie mięśni;
- Człowiek uzależniony prowadzi w sobie wewnętrzny konflikt między dokonaniem czynności a zaniechaniem. Myśli o tym, że potrzebuje np. zagrać w grę, a jednocześnie próbuje się przed tym powstrzymać.

### **Uzależnienia wśród dzieci i młodzieży**

Dzieci i młodzież są szczególnie podatne na uzależnienia ze względu na czas buntu i trudny okres dojrzewania. Młodzież poszukuje nowych wrażeń i doznań. Sięganie po substancje dla dorosłych pozwala poczuć się dojrzałszym i stanowi sposób na zdobycie uznania rówieśników. Dzieci uzależniają się zatem od substancji psychoaktywnych, alkoholu, czy papierosów.

Popularnym zaburzeniem wśród najmłodszych jest również uzależnienie od internetu. Problem uzależnienia wśród dzieci i młodzieży należy podjąć leczeniu, gdyż może doprowadzić do pogłębienia przypadłości lub rozwoju innych zaburzeń w przyszłości.

### **Nałóg a uzależnienie**

Słowa nałóg i uzależnienie bywają traktowane jak synonimy i stosowane zamiennie. Jednak ich znaczenie jest inne. Najpierw należy podkreślić, że termin „nałóg” jest postrzegany jako nienaukowy i niejednoznaczny. W szerszym ujęciu oznacza zachowania wymykające się spod kontroli. Nałóg dotyczy zachowań uzależniających, lecz dopiero stanowi punkt wyjścia do rozwoju uzależnień. Nazywany jest również złym nawykiem. Powstaje z powodów psychologiczno-emocjonalnych. Natomiast „uzależnienie” oznacza całkowitą zależność fizjologiczną bądź behawioralną i konsekwencje zaburzenia. Nad nałogiem da się jeszcze w jakimś stopniu zapanować. To etap wcześniejszy, który ma miejsce przed uzależnieniem, lecz do niego prowadzi.



## **Od czego można się uzależnić?**

Uzależnić można się od wielu rzeczy. Spośród uzależnień o różnym stopniu szkodliwości możemy przykładowo wyróżnić:

- uzależnienie od narkotyków — jedno z najniebezpieczniejszych uzależnień zagrażających życiu;
- uzależnienie od alkoholu — powszechnie występujące w Polsce. Przyczynia się do rozpadu rodzin;
- uzależnienie od nikotyny — uzależnienie, które często powstaje w okresie dorastania w wyniku chęci naśladowania innych i ciekawości. Pozostaje z Pacjentem na lata;
- uzależnienie od hazardu — jedno z uzależnień behawioralnych, które skłania Pacjenta do udziału w loteriach, grach karcianych, czy konkursach. Prowadzi do problemów finansowych;
- pracoholizm — oznacza ciągłą potrzebę wykonywania pracy. Zachwiana zostaje równowaga między życiem prywatnym a zawodowym;
- uzależnienie od Internetu — występujące od lat 90 uzależnienie behawioralne dotyczące interakcji człowieka z maszyną. Korzystanie z Internetu staje się czynnością dominującą w życiu człowieka;
- zakupoholizm — objawia się jako potrzeba zakupu dóbr, które nie są potrzebne osobie zaburzonej. Prowadzi do rozładowania wewnętrznego napięcia.

## **Najczęstsze uzależnienia**

W Polsce istnieje powszechne uzależnienie od alkoholu. Liczba osób nadużywających alkoholu liczona jest w milionach, a liczba już uzależnionych wynosi ok. 600 tys. osób. W Polsce możemy spotkać się również z uzależnieniem od narkotyków. Raport o Stanie Narkomanii w Polsce ukazuje, że główną substancją uzależniającą w Polsce jest marihuana. Osoby, które podejmowały próbę leczenia, w 40% zgłaszały marihuanę jako przyczynę podjęcia działań. Do innych popularnych substancji należy amfetamina. W przypadku uzależnień behawioralnych na podstawie badań CBOS spośród najczęściej występujących uzależnień możemy wymienić pracoholizm, uzależnienie od zakupów, siecioholizm, fonoholizm (nadmierne używanie telefonu komórkowego) i hazard.



## **Leczenie uzależnień**

Psychoterapia pomaga ludziom doświadczającym różnych zaburzeń psychicznych. Również w przypadku uzależnień stanowi znaczący czynnik w walce z chorobą. Stopniowo niweluje zaburzenia, wprowadzając zmiany do dalszego rozwoju człowieka. Terapia ma wzbudzić w Pacjencie poczucie dobrostanu psychicznego. Pomóc mu czerpać radość z życia bez substancji psychoaktywnych, czy kompulsywnych zachowań. Terapeuta dąży z osobą uzależnioną do redukcji zachowań uzależniających i jednoczesnej resocjalizacji z otoczeniem. Uczy nowych, zdrowych modeli zachowań. W przypadku uzależnienia fizycznego zastosowanie mają również środki farmakologiczne, takie jak np. disulfiram w leczeniu alkoholizmu (tzw. wszywka alkoholowa). W leczeniu uzależnień najważniejsze jest postawienie trafnej diagnozy.

Poniżej przedstawiona została tabela z której wynika ilu osobom, którym udzielono pomocy z powodu uzależnień w latach 2022-2024



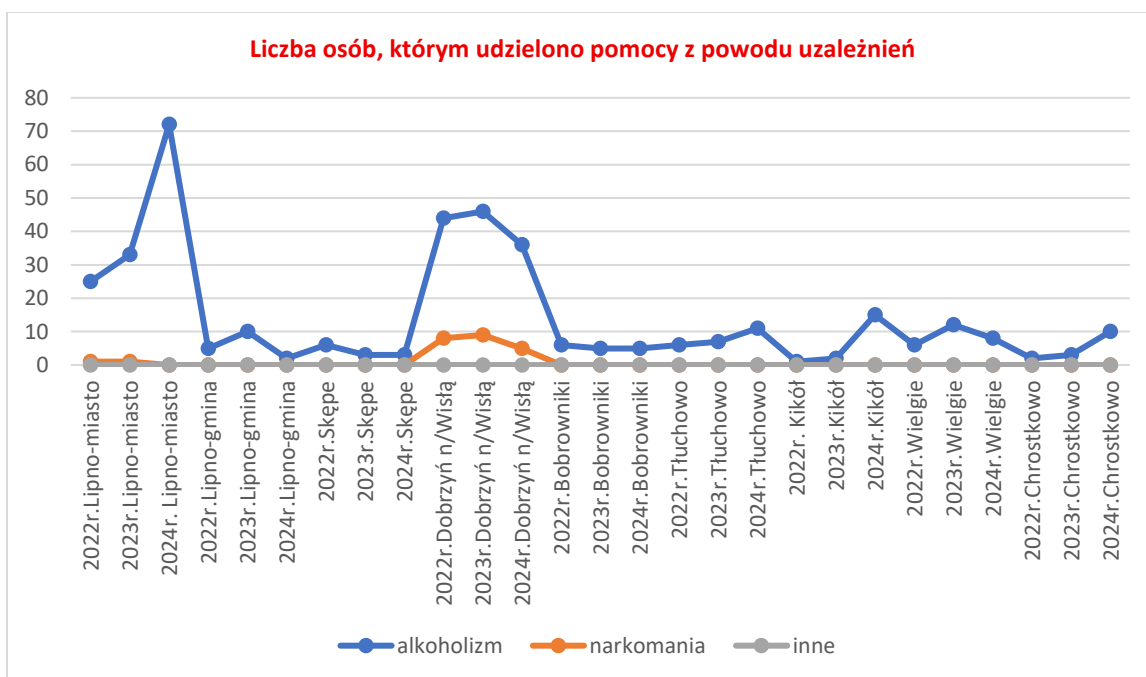
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Gmina		Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia		
		od:		
		alkoholizmu	narkomanii	inne
Lipno (miasto)	2022r.-	25	1	0
	2023r.-	33	1	0
	2024r.-	72	0	0
Lipno (gmina)	2022r.-	5	0	0
	2023r.-	10	0	0
	2024r.-	2	0	0
Skępe	2022r.-	6	0	0
	2023r.-	3	0	0
	2024r.-	3	0	0
Dobrzyń n/Wisłą	2022r.-	44	8	0
	2023r.-	46	9	0
	2024r.-	36	5	0
Bobrowniki	2022r.-	6	0	0
	2023r.-	5	0	0
	2024r.-	5	0	0
Tłuchowo	2022r.-	6	0	0
	2023r.-	7	0	0
	2024r.-	11	0	0
Kikół	2022r.-	1	0	0
	2023r.-	2	0	0
	2024r.-	15	0	0
Wielgie	2022r.-	6	0	0
	2023r.-	12	0	0
	2024r.-	8	0	0
Chrostkowo	2022r.-	2	0	0
	2023r.-	3	0	0
	2024r.-	10	0	0

Źródło: dane z OPS-ów terenu Powiatu Lipnowskiego



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**



Z powyższego wynika, że najwięcej osób, którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia od alkoholu było z terenu miasta Lipna (2024r.)

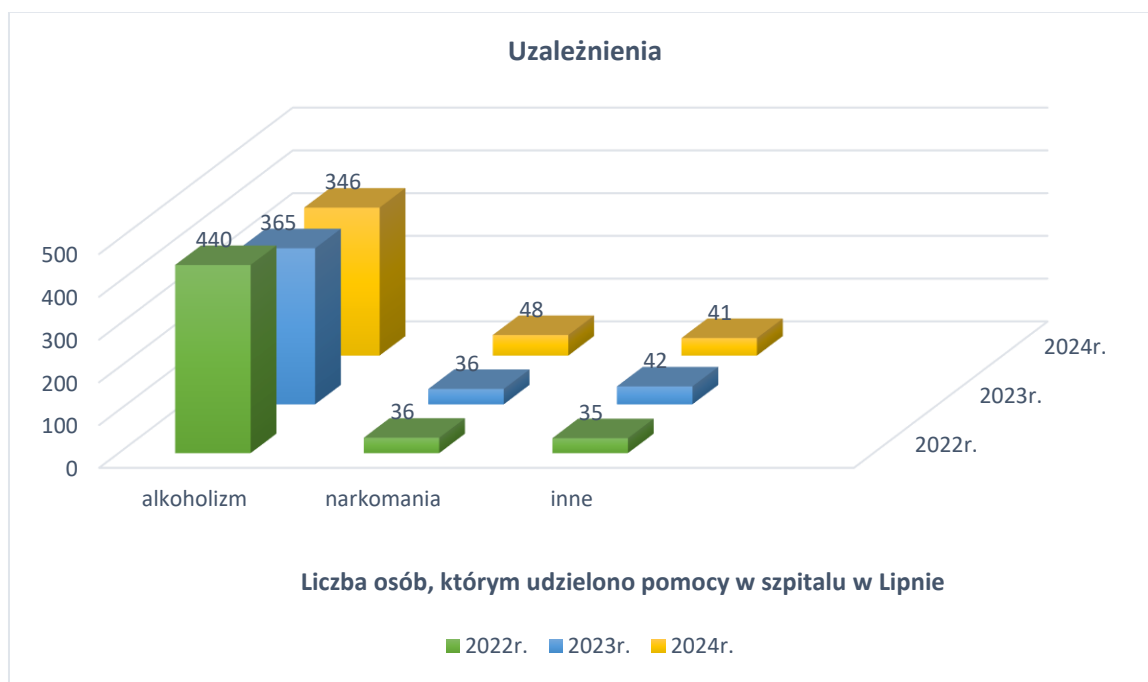
Z powodu uzależnienia od narkotyków najwięcej mieszkańców otrzymało pomoc z miasta i gminy Dobrzyń n/Wisłą w 2023r.

Na podstawie informacji otrzymanych ze Szpitala w Lipnie poniżej przedstawione zostały dane statystyczne osób, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu, narkomanii bądź innych uzależnień.

Uzależnienia	Liczba osób, którym udzielono pomocy		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
alkoholizm	440	365	346
narkomania	36	36	48
inne	35	42	41



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

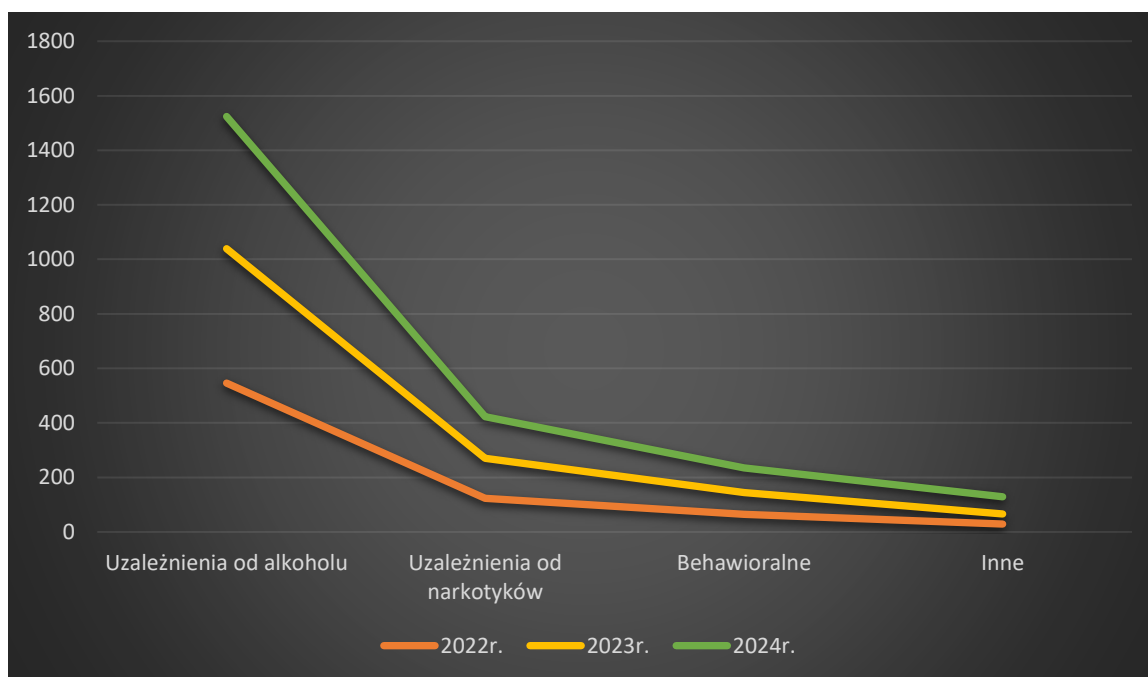


Dane statystyczne osób, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu, narkomanii bądź innych uzależnień w formie hospitalizacji.

<b>Uzależnienia:</b>	<b>Liczba osób, którym udzielono pomocy</b>		
	<b>2022 r.</b>	<b>2023 r.</b>	<b>2024 r.</b>
od alkoholu	<b>546</b>	<b>493</b>	<b>485</b>
od narkotyków	<b>123</b>	<b>147</b>	<b>153</b>
behawioralne	<b>65</b>	<b>80</b>	<b>90</b>
inne	<b>29</b>	<b>37</b>	<b>63</b>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**



**Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu uzależnień w formie hospitalizacji**

Na terenie Powiatu działają różne instytucje, które pomagają osobom uzależnionym.

**Miasto Lipno** oferuje pomoc osobom zmagającym się z problemami alkoholowymi bądź narkomanii w formie Punktów Konsultacyjnych, Terapii dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików. Punkt konsultacyjny dla osób z problemami uzależnień mieści się w Lipnie przy ul. Kościuszki 12.

Ponadto funkcjonują: Grupa Rodzinna (dla współuzależnionych) oraz Grupa Wsparcia dla Osób Uzależnionych – Lipno, ul. Kościuszki 12.

Na terenie miasta Lipna funkcjonuje prywatny Ośrodek Terapii i Rozwoju „Przebudzenie”. Placówka niesie pomoc osobom zmagającym się różnorodnymi uzależnieniami oraz trudnościami natury psychicznej. Mieści się w Lipnie przy ul. Władysława Komara 4.

Z pomocy mogą korzystać nie tylko mieszkańcy powiatu ale również pozostała społeczność. W Szpitalu w Lipnie znajduje się Oddział Psychiatryczny oraz Poradnia Psychiatryczna.

**W Chrostkowie** Osoby z problemami uzależnień kierowane są do przychodni zdrowia w Chrostkowie na rozmowę z lekarzem rodzinnym, a następnie na oddział odwykowy całodobowy w Czerniewicach. Jeśli zachodzi taka potrzeba jest przyznawany zasiłek celowy.

**Gmina Lipno** - Osoby z problemami uzależnień kierowane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie udzielana jest pomoc: psychologa- terapia psychologiczna; terapeuty ds. uzależnień, jak również otrzymują wsparcie socjalne od pracowników socjalnych.



Przy **GOPS w Bobrownikach** działa Zespół Interdyscyplinarny, który zajmuje się osobami dotkniętymi przemocą, ponadto działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także Antyalkoholowa Grupa Wsparcia, która spotka się w budynku Urzędu Gminy 1 raz w miesiącu.

Osoby uzależnione z terenu **gminy Tłuchowo** miały i nadal mają możliwość korzystania z Punktu Konsultacyjnego w Tłuchowie, który czynny jest w każdą środę tygodnia od 12:00 do 15:00, gdzie mogą skorzystać z porad psychologicznych oraz terapii.

Mieszkańcy **gminy Wielgie**, którzy wymagają pomocy/wsparcia w walce z uzależnieniami kierowani są do punktów konsultacyjno-informacyjnych działających na terenie Gminy Wielgie, gdzie można skorzystać z usług psychologicznych.

Ponadto podczas rozmów dyscyplinujących udzielane są informacje o działającym Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „SZANSA”, którego celem jest pomoc terapeutyczna oraz organizowanie stałych grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, jak również dla osób współuzależnionych.

Dodatkowo osobom tym zostają przekazane informacje dotyczące ośrodków odwykowych, w których prowadzona jest całodobowa terapia uzależnień od alkoholu.

Osoby z problemami różnego typu mogą skorzystać ze specjalistycznego wsparcia prawnego/urzędowego oraz porady udzielanej przez inspektora do spraw wspierania rodziny.

GOPS Wielgie prowadzi również punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków. W punkcie można otrzymać informacje odnośnie pomocy w przygotowaniu interwencji w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu, wstępną motywację do podjęcia psychoterapii uzależnienia w specjalistycznych placówkach leczenia uzależnień.

Na terenie **miasta i gminy Skępe** osoby zmagające się z problemami uzależnień są kierowane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem do Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem.

W zależności od potrzeb, klienci mają możliwość korzystania ze wsparcia psychologa oraz terapeuty uzależnień, a także mogą być kierowani do specjalistycznych ośrodków leczenia uzależnień na pobyty stacjonarne.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej udziela wsparcia finansowego i rzeczowego o ile spełnione są określone warunki przyznawania pomocy.

**Dobrzyń nad Wisłą** oferuje osobom uzależnionym spotkanie i rozmowę w Punkcie Konsultacyjnym ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy Domowej



działającym przy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzyniu nad Wisłą.

Natomiast osoby zamieszkujące na terenie gminy Kikół są kierowane na spotkania do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Mogą one skorzystać z pomocy psychologa, który świadczy dyżury dla mieszkańców gminy oraz mają możliwość skorzystania z pomocy terapeuty d.s. uzależnień, który również ma ustalone dyżury i przyjmuje osoby wymagające takowej pomocy.

## **5.9. Analiza SWOT**

Dokonana diagnoza problemów społecznych stanowi podstawę do opracowania analizy SWOT - Bilansu strategicznego rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Lipnowskim. Zadaniem tego narzędzia w tej części jest identyfikacja mocnych i słabych stron oraz określenie szans i zagrożeń jakie stoją przed polityką społeczną Powiatu Lipnowskiego podczas wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Nazwa przyjętej metody **SWOT** jest akronimem angielskich słów :

**S** - strengths – mocne strony

**W** - weaknesses - słabe strony

**O** - opportunities – szanse

**T** - threats – zagrożenia.

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją.

Narzędzie te można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym. Wnikliwe opracowanie SWOT jest niezwykle ważnym etapem procesu planowania strategicznego.

Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Analiza SWOT została przygotowana w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie.



Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- siły – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabości – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Mocne strony stanowią czynniki w postaci zasobów ludzkich, rzeczowych i potencjału drzemącego wewnątrz badanego środowiska, na których ukształtowanie organizacja posiada bezpośredni wpływ.

Przeciwieństwem są natomiast słabe strony, które również ukonstytuowane są wewnątrz organizacji, jednak ich występowanie przekłada się na osłabienie pozycji danej organizacji w stosunku do otoczenia.

Szans należy upatrywać poza badanym środowiskiem, w jego otoczeniu. Stanowią je wszystkie czynniki zewnętrzne, które bez udziału organizacji wzmacniają jej pozycję.

Zagrożenia, również znajdują się poza organizacją lub badanym środowiskiem, bez możliwości wpływania na nie, stanowią czynniki osłabiające pozycję organizacji w stosunku do otoczenia.

Wynik prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia.

Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych



**BEZROBOCIE**

	<b>POZYTYWNE</b>	<b>NEGATYWNE</b>
	<b>MOCNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Wieloletnie doświadczenie PUP w aktywizacji osób bezrobotnych, poszukujących pracy,</li><li>2. Umiejętność pozyskiwania do współpracy nowopowstałych podmiotów,</li><li>3. Wysokie kompetencje pracowników PUP,</li><li>4. Otwartość urzędu na wdrażanie nowych technologii, procedur,</li><li>5. Możliwość dotarcia do nowych grup społecznych – rolnicy, bierni zawodowo, niezarejestrowani,</li><li>6. Znajomość procedur pozyskiwania dodatkowych środków na walkę z bezrobociem – programy pilotażowe, specjalne,</li><li>7. Rozbudowana współpraca z partnerami lokalnego rynku pracy – przedsiębiorcami,</li><li>8. Możliwość świadczenia usług doradczych, pośrednictwa,</li><li>9. Elastyczność w dostosowywaniu form wsparcia do zmieniających się przepisów i potrzeb rynku pracy,</li><li>10. Aktywny udział w sieciach i projektach.</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Powiat lipnowski jako region z przewagą sektora rolniczego,</li><li>2. Mała liczba zakładów pracy,</li><li>3. Wysokie bezrobocie, szczególnie w grupie osób długotrwale bezrobotnych,</li><li>4. Brak motywacji osób bezrobotnych do zmiany swojej sytuacji zatrudnieniowej,</li><li>5. Niespójności w stosowaniu przepisów – brak jednolitych druków stosowanych przez wszystkie PUP-y w kraju,</li><li>6. Niska świadomość społeczna o dostępnych usługach rynku pracy,</li><li>7. Problemy z dostępnością usług w terenach wiejskich i oddalonych od siedziby PUP, co wpływa na ograniczone możliwości szybkiej reakcji na dynamiczne zmiany na lokalnym rynku pracy,</li><li>8. Niewystarczająca liczba ofert pracy zgodnych z kwalifikacjami bezrobotnych.</li></ol>



	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>ZEWNĘTRZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Wejście w życie innowacyjnych rozwiązań ze szczególnym uwzględnieniem procesów cyfryzacji i „zielonej transformacji”,</li><li>2. Dotarcie i zaktywizowanie grup dotkniętych wykluczeniem zawodowym m.in. osoby 50+, 60+,</li><li>3. Wypracowanie i koordynowanie wielopoziomowej współpracy między partnerami działającymi na rynku pracy,</li><li>4. Wdrożenie systemów zapewniających kompleksową, wysokojakościową obsługę,</li><li>5. Zmiana wizerunku PSZ,</li><li>6. Kształcenie zawodowe – rozwój zasobów ludzkich,</li><li>7. Nowe formy wsparcia wprowadzone ustawą (np. pakiety aktywizacyjne),</li><li>8. Rozszerzenie katalogu instrumentów aktywizacyjnych (np. wsparcie mobilności, mentoring).</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Problemy z pozyskaniem wysokiej jakości miejsc pracy,</li><li>2. Niestabilna sytuacja gospodarcza w kraju,</li><li>3. Utrzymanie na odpowiednim poziomie aktywności wśród klientów PUP,</li><li>4. Ograniczone środki finansowe na przeciwdziałanie bezrobociu,</li><li>5. Trudności w realizacji zaawansowanych usług cyfrowych dla osób z niskimi kompetencjami,</li><li>6. Zbyt duże oczekiwania wobec urzędów pracy przy ograniczonym zapleczu technicznym i finansowym,</li><li>7. Konkurencja ze strony niepublicznych agencji zatrudnienia i doradców zawodowych,</li><li>8. Ryzyko marginalizacji grup najtrudniejszych do zaktywizowania w przypadku zmian priorytetów finansowania,</li><li>9. Możliwe opóźnienia we wdrażaniu przepisów wykonawczych do ustawy.</li></ol>



**UBÓSTWO**

	<b>POZYTYWNE</b>	<b>NEGATYWNE</b>
	<b>MOCNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<p>1. Wykwalifikowana i doświadczona kadra OPS-ów.</p> <p>2. Stałe doskonalenie zawodowe pracowników OPS</p> <p>3. Interdyscyplinarna współpraca OPS z innymi instytucjami zajmującymi problemami społecznymi;</p> <p>4. Duże zróżnicowanie form pomocy świadczonej przez OPS;</p> <p>5. Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;</p> <p>6. Duże wsparcie dla rodzin z dziećmi poprzez realizację wypłaty świadczeń wychowawczych.</p> <p>7. Wsparcie PUP w aktywizacji młodych oraz wsparcie zatrudnieniem osób długotrwale bezrobotnych.</p>	<p>1. Rozpad rodzin powodowany emigracją zarobkową, długotrwałym bezrobociem oraz patologiami.</p> <p>2. Zjawisko starzejącego się społeczeństwa.</p> <p>3. Zjawisko bezradności.</p>
<b>ZEWNĘTRZNE</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
	<p>1. Wzrost znaczenia organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.</p> <p>2. Wzrost świadomości społecznej na temat występujących problemów.</p> <p>3. Możliwość wykorzystania funduszy unijnych na realizację programów wsparcia dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.</p>	<p>1. Ubożenie społeczeństwa przyczyniające się m.in. do wzrostu klientów pomocy społecznej, uzależnienie od pomocy społecznej.</p> <p>2. Rozwój patologii społecznych.</p> <p>3. Brak motywacji do zmiany sytuacji życiowej.</p> <p>4. Brak tendencji spadkowej w liczbie osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej.</p>



## **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ**

	<b>POZYTYWNE</b>	<b>NEGATYWNE</b>
	<b>MOCNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<p>1. Rosnąca świadomość społeczna – coraz większe zrozumienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami dzięki kampaniom społecznym i mediom.</p> <p>2. Aktywność organizacji pozarządowych – liczne fundacje i stowarzyszenia skutecznie wspierają osoby z niepełno-sprawnościami i walczą o ich prawa.</p> <p>3. Postęp w legislacji – obowiązujące przepisy (np. o dostępności, zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, edukacji włącza-jącej) wspierają ich integrację.</p> <p>4. Dostępność nowoczesnych technologii – rozwój technologii asystujących (np. czytniki ekranu, protezy, aplikacje wspomagające komunikację).</p> <p>5. Wzrost zaangażowania samorządów – lokalne inicjatywy poprawiające dostępność przestrzeni publicznej i usług.</p> <p>6. Istniejąca sieć wsparcia: dostępność instytucji typu DPS, WTZ, ŚDS – gotowa infrastruktura, wykwalifikowana kadra, procedury i standardy pracy.</p> <p>7. Doświadczenie w pracy z różnymi grupami (osoby ze znacznym /umiarkowanym stopniem, zaburzenia</p>	<p>1. Niewystarczające finansowanie – ograniczone środki na programy wspierające rehabilitację, zatrudnienie i edukację.</p> <p>2. Biurokracja i fragmentacja systemu wsparcia – trudności w uzyskaniu świadczeń, brak koordynacji między instytucjami.</p> <p>3. Stereotypy i uprzedzenia społeczne – utrudniają integrację i akceptację osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>4. Niedostosowanie infrastruktury – bariery architektoniczne, transportowe i cyfrowe nadal ograniczają samodzielność.</p> <p>5. Niski poziom zatrudnienia – ograniczone możliwości wejścia na rynek pracy osób niepełnosprawnych, szczególnie w sektorze prywatnym. trudności w przejściu uczestników do zatrudnienia wspomaganego lub rynku pracy (niewystarczająca liczba pracodawców gotowych do zatrudnienia wspieranego).</p> <p>6. Relatywna instytucjonalizacja modelu wsparcia (dominacja placówek stacjonarnych/dziennych), ograniczona skala usług środowiskowych „blisko</p>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	<p>psychiczne, sprzężone niepełnosprawności) oraz wypracowane ścieżki kierowania i współpracy z PCPR, OPS, PUP, szkołami i zdrowiem</p> <p>8. Stałość finansowania podstawowych usług (świadczenia ustawowe, kontraktacja miejsc, finansowanie WTZ z PFRON + samorząd</p> <p>9. Potencjał do roli „hubów” usług środowiskowych – instytucje mogą być bazą do rozwoju usług mobilnych, dziennych, krótkoterminowej opieki wytchnieniowej</p> <p>10. Wspieranie działań osób niepełnosprawnych przez lokalny samorząd gminny i powiatowy.</p>	<p>domu” (asystencja, usługi sąsiedzkie, mieszkalnictwo wspomagane).</p> <p>Nowe wytyczne kładą nacisk na przesuwanie środka ciężkości do społeczności lokalnej</p> <p>7. Niedobory kadrowe (opiekunowie, terapeuci, asystenci, pielęgniarki psychiatryczne) oraz wysokie koszty utrzymania miejsc utrudniające elastyczną modernizację usług.</p> <p>8. Niewystarczająca liczba instytucji działających na rzecz osób z zaburzeniami psychicznym</p> <p>9. Niedostateczna baza rehabilitacyjna dla osób chorych i niepełnosprawnych.</p>
	<p><b>SZANSE</b></p>	<p><b>ZAGROŻENIA</b></p>
<p><b>ZEWNĘTRZNE</b></p>	<p>1. Rozwój polityk inkluzyjnych UE i krajowych – możliwość pozyskiwania funduszy unijnych i krajowych na integrację społeczną i zawodową.</p> <p>2. Postęp technologiczny – wykorzystanie sztucznej inteligencji, automatyzacji i telepracy w wyrównywaniu szans.</p> <p>3. Edukacja włączająca – rozwój systemu edukacji sprzyjający integracji i budowaniu świadomości wśród młodych ludzi.</p> <p>4. Zmiana postaw społecznych – coraz większa akceptacja różnorodności i promowanie równości.</p>	<p>1. Niestabilność polityczna i ekonomiczna – cięcia budżetowe mogą ograniczać wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>2. Nierówności regionalne – różnice w dostępie do usług i infrastruktury między dużymi miastami a mniejszymi miejscowościami.</p> <p>3. Starzenie się społeczeństwa – wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami przy ograniczonych zasobach opiekuńczych.</p> <p>4. Ryzyko marginalizacji cyfrowej – osoby niepełnosprawne mogą być</p>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	<p>5. Partnerstwa publiczno-prywatne – wspólne projekty firm, NGO i instytucji mogą zwiększyć efektywność wsparcia.</p> <p>6. Transformacja instytucji: DPS/ŚDS jako centra koordynacji i zaplecze dla opieki wytnieniowej, zespołów mobilnych, klubów samopomocy, mieszkań treningowych.</p> <p>7. Partnerstwa lokalne (samorząd–NGO–PFRON–ochrona zdrowia–pracodawcy) oraz rozwój ekonomii społecznej i zatrudnienia wspieranego.</p>	<p>wykluczone z korzyści płynących z cyfryzacji.</p> <p>5. Znużenie społeczne tematem – malejące zainteresowanie opinii publicznej i mediów może ograniczać presję na zmiany systemowe.</p> <p>6. Opór społeczny wobec mieszkań wspomaganych lub placówek dziennych w nowych lokalizacjach.</p> <p>7. Trudności kadrowe i inflacja kosztów – ryzyko pogorszenia jakości lub ograniczeń naboru.</p> <p>8. Niedopasowanie infrastruktury (starsze budynki DPS/ŚDS) do standardów środowiskowych i potrzeb osób o złożonych potrzebach.</p>
--	---	--



**SPRAWY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE**

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<p>1. Stabilna sieć placówek opiekuńczo-wychowawczych – trzy dobrze funkcjonujące jednostki typu socjalizacyjnego („Parkowa”, „Na Zakręcie”, „Zakątek”) zapewniające łącznie 42 miejsca.</p> <p>2. W miarę stała kadra wychowawcza z doświadczeniem w pracy z dziećmi, wykształceni fachowcy.</p> <p>3. Utrzymanie ciągłości opieki i bezpieczeństwa wychowanków.</p> <p>4. Współpraca międzyinstytucjonalna z PCPR, szkołami, sądem rodzinnym, policją, ośrodkami adopcyjnymi, stowarzyszeniami, fundacjami.</p> <p>5. Dostęp do wsparcia psychologiczno-pedagogicznego</p> <p>6. Rozwój działań usamodzielniających wychowanków, m.in. w zakresie nauki, pracy zawodowej i adaptacji społecznej.</p> <p>7. Stały poziom finansowania z budżetu powiatu i środków zewnętrznych, gwarantujący stabilność działania placówek.</p> <p>8. Funkcjonowanie Domu dla Matek w Skępem</p> <p>9. Zapewnieni pomocy rodzinom – asystent rodziny</p>	<p>1. Utrzymujące się wysokie obciążenie placówek – liczba dzieci (54–57) przekłada się na brak elastyczności przy nowych umieszczeniach.</p> <p>2. Brak miejsc specjalistycznych dla dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi i niepełnosprawnościami.</p> <p>3. Niewystarczająca liczba terapeutów, psychologów i pedagogów w stosunku do potrzeb.</p> <p>4. Długi okres oczekiwań do lekarzy specjalistów, ośrodków terapeutycznych, rehabilitacyjnych, DPS-ów,</p> <p>5. Brak mieszkań chronionych, treningowych i systemowego wsparcia po opuszczeniu placówki – utrudnia proces usamodzielniania.</p> <p>6. Przewlekłość postępowań w sądach rodzinnych.</p> <p>7. Mała ilość rodzin zastępczych.</p> <p>8. Brak miejsc do umieszczenia niemowląt i dzieci do 5 r.ż.</p> <p>9. Długotrwałe procedury sądowe dot. spraw opiekuńczo-wychowawczych</p> <p>10. Zjawisko dziedziczonej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstw domowych</p>



	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>ZEWNĘTRZNE</b>	<p>1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem, np. w obszarze zajęć edukacyjnych i integracyjnych.</p> <p>2. Nowe standardy i projekty w zakresie deinstytucjonalizacji opieki, wspierane przez politykę społeczną państwa.</p> <p>3. Rozwój technologii edukacyjnych i terapii online, które mogą wspierać pracę z wychowankami.</p> <p>4. Promowanie prawidłowego modelu rodziny.</p> <p>5. Szkolenia dot. wzorców w zakresie opiekuńczo – wychowawczych.</p>	<p>1. Utrzymujący się wzrost liczby dzieci wymagających interwencji (zaniedbania, przemoc, ubóstwo, uzależnienia).</p> <p>2. Wypalenie zawodowe kadry – przeciążenie emocjonalne, stres i brak zastępowalności w okresach absencji.</p> <p>3. Konkurencja na rynku pracy -powodem rezygnacji z pracy w placówkach.</p> <p>4. Brak wystarczającej liczby kandydatów na rodziny zastępcze, co ogranicza możliwość przekierowywania dzieci z placówek do pieczy rodzinnej.</p> <p>5. Niedostateczne wsparcie dla wychowanków opuszczających placówki, co może prowadzić do problemów z adaptacją społeczną, bezrobocia lub bezdomności.</p> <p>6. Wzrost problemów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach.</p> <p>7. Zaburzenie więzi w rodzinie i zanik rodzin wielopokoleniowych.</p> <p>8. Dziedziczona bezradność i niechęć do zmian</p>



**SENIORZY**

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<p>1. Powiat Lipnowski ma niską gęstość zaludnienia (~68 osób/km<sup>2</sup>). W warunkach mniejszych miast i obszarów wiejskich możliwe jest lepsze indywidualne podejście do potrzeb seniorów.</p> <p>2. Obecność aktywnych struktur na rzecz seniorów: m.in. Powiatowa Rada Seniorów w Powiecie Lipnowskim, która działa jako organ doradczy, opiniodawczy i inicjatywny dla władz powiatu w zakresie spraw seniorów.</p> <p>3. Realizacja konkretnych programów wsparcia: np. program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 oraz 2025 realizowana w powiecie co pozwala na czasowe odciążenie opiekunów.</p> <p>4. Planowana infrastruktura wspierająca seniorów: budowa mieszkań treningowych i wspomaganych oraz usług towarzyszących (stołówka, rehabilitacja) w miejscowości Nowa Wieś.</p> <p>5. Powiatowy Zakład Transportu Publicznego- umożliwia przemieszczanie się seniorów z odleglejszych obszarów do miast</p> <p>6. Rosnąca świadomość społeczna dotycząca potrzeb osób starszych – coraz</p>	<p>1. Brak danych szczegółowych w publicznie dostępnych źródłach (w tym demograficznych dotyczących liczby seniorów 65+ w powiecie, ich stopnia samodzielności, poziomu wykluczenia cyfrowego) – to utrudnia precyzyjne planowanie działań.</p> <p>2. Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym w powiecie to ~31,4 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. To wskazuje rosnący udział seniorów względem osób aktywnych – może to powodować presję na opiekę społeczną oraz medyczną.</p> <p>3. Część terenów powiatu to gminy wiejskie (6 z 9 gmin) – co może oznaczać ograniczony dostęp do usług specjalistycznych (opieka medyczna, transport, centra aktywności) dla seniorów mieszkających w bardziej rozproszonych miejscowościach.</p> <p>4. Możliwe ograniczenia w budżetach lokalnych – mniejsze samorzady często mają mniej elastycznych środków niż duże miasta, co może wpływać na skalę i zasięg wsparcia senioralnego.</p> <p>5. Ryzyko wykluczenia cyfrowego i społecznego seniorów, szczególnie na</p>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	<p>więcej organizacji i instytucji publicznych angażuje się w działania senioralne.</p> <p>7.Rozbudowana sieci instytucji wsparcia – kluby seniora, domy dziennego pobytu, uniwersytety trzeciego wieku, wolontariat międzypokoleniowy.</p> <p>8.Realizacja zaplanowanej inwestycji – Powiatowego Centrum Sportu i Rekreacji</p> <p>9.Doświadczenie i mądrość seniorów – ogromny potencjał społeczny i kulturowy, który można wykorzystać w projektach międzypokoleniowych.</p> <p>10.Rozwój technologii wspierających samodzielność – teleopieka, aplikacje zdrowotne, inteligentne urządzenia pomagające w codziennym życiu.</p> <p>11.Dofinansowania i programy rządowe oraz unijne – np. programy Aktywni+ czy ASOS</p>	<p>terenach wiejskich, gdzie mniejsze jest prawdopodobieństwo dostępu do szybkiego internetu, szkoleń czy infrastruktury.</p> <p>6.Niedobór personelu opiekuńczego – zwłaszcza w opiece długoterminowej i środowiskowej.</p> <p>7.Niska cyfrowa kompetencja części seniorów, utrudniająca korzystanie z nowoczesnych form wsparcia (e-usługi, telemedycyna).</p> <p>8.Fragmentacja systemu wsparcia – brak koordynacji między służbą zdrowia, pomocą społeczną i organizacjami pozarządowymi.</p> <p>9.Stereotypowe postrzeganie starości – utrudniające aktywizację społeczną i zawodową.</p> <p>10.Ograniczone środki finansowe seniorów – niskie emerytury ograniczają dostęp do płatnych usług wspierających</p>
	<p style="text-align: center;"><b>SZANSE</b></p>	<p style="text-align: center;"><b>ZAGROŻENIA</b></p>
<p><b>ZEWNĘTRZNE</b></p>	<p>1.Możliwość rozwoju tzw. srebrnej gospodarki – seniorzy stają się coraz większą grupą konsumentów usług zdrowotnych, opiekuńczych, rekreacyjnych i technologicznych. Powiat może wykorzystać tę dynamikę.</p> <p>2.Realizacja zapowiedzianej inwestycji mieszkań treningowych i wspomaganych tworzy przestrzeń do nowoczesnej opieki senioralnej – to może</p>	<p>1.Starzenie się społeczeństwa w powiecie oraz malejąca liczba osób w wieku produkcyjnym mogą zwiększać obciążenie systemu wsparcia senioralnego – zarówno budżetowe jak i kadrowe.</p> <p>2.Rosnące wymagania i koszty opieki zdrowotnej i społecznej – jeśli dostęp do usług nie będzie rozwijany, może dojść</p>



	<p>być wyróżnik regionu i przykład dobrej praktyki.</p> <p>3. Wsparcie z programów państwowych i unijnych: już funkcjonują programy, jak „Opieka wytchnieniowa”.</p> <p>Powiat może aplikować o środki na aktywizację seniorów, edukację cyfrową, opiekę środowiskową.</p> <p>4. Wzrost świadomości społecznej co do potrzeb seniorów – lokalne struktury (rada seniorów, organizacje pozarządowe) mogą mobilizować społeczność, rozwijać działania wolontariackie i międzypokoleniowe.</p> <p>5. Rozwój innowacji społecznych i technologicznych – roboty opiekuńcze, aplikacje zdrowotne.</p> <p>6. Zwiększenie współpracy międzysektorowej – samorządy, firmy prywatne, uczelnie.</p> <p>7. Promocja aktywnego starzenia się – programy sportowe, edukacyjne, kulturalne.</p> <p>8. Fundusze UE i krajowe wspierające rozwój opieki i aktywizacji osób starszych.</p>	<p>do niewystarczającej obsługi seniorów w potrzebie.</p> <p>3. Izolacja seniorów, szczególnie tych mieszkających w obszarach wiejskich – ze względu na transport, mniejszą liczbę miejsc spotkań, słabszą infrastrukturę, mogą być mniej aktywni społecznie.</p> <p>4. Brak pełnej koordynacji między instytucjami (zdrowie, pomoc społeczna, samorządy) – fragmentacja może oznaczać, że seniorzy nie otrzymują wsparcia w sposób spójny i łatwy do wykorzystania.</p> <p>5. Technologiczne wykluczenie – jeśli cyfrowe usługi zdrowotne czy e-administracja będą się rozwijać, ale seniorzy nie będą mieli dostępu lub kompetencji, może to pogłębić ich marginalizację.</p> <p>6. Demograficzny wzrost liczby seniorów przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku produkcyjnym – większe obciążenie systemu opieki.</p> <p>7. Wzrost kosztów opieki zdrowotnej i społecznej – presja na budżety samorządów i rodzin.</p> <p>8. Brak długofalowej strategii państwowej w zakresie polityki senioralnej.</p> <p>9. Izolacja społeczna i samotność seniorów, nasilona przez migracje</p>
--	--	---



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

		młodszych pokoleń i zmiany w strukturze rodzin
--	--	--

**UZALEŻNIENIA**

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Wyspecjalizowana istniejąca kadra specjalistów terapii uzależnień.</li><li>2. Zasoby instytucjonalne funkcjonujące na terenie Powiatu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków.</li><li>3. Realizacja rekomendowanych działań systemowych w zakresie profilaktyki uzależnień.</li><li>4. Bieżąca analiza zjawiska i reagowanie na potrzeby.</li><li>5. Współpraca specjalistów.</li><li>6. Infrastruktura- spędzanie wolnego czasu.</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Zbyt mała ilość środków finansowych na programy profilaktyczne przeznaczana z programu alkoholowego.</li><li>2. Mała liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień.</li><li>3. Brak wsparcia dla osób uzależnionych w postaci terapii behawioralnych (np. dla osób uzależnionych od komputera).</li><li>4. Niski poziom interwencji Policji w zakresie spożywania alkoholu przez nieletnich.</li><li>5. Brak animatorów.</li><li>6. Zbyt mała promocja zdrowego trybu życia.</li><li>7. Brak badań populacji generalnej dotyczącej problematyki uzależnień.</li><li>8. Istniejące skupiska lokali socjalnych.</li><li>9. Dostępność narkotyków.</li><li>10. Słabość systemu w zakresie podejmowania czynności leczniczych, w zakresie działań interwencyjnych - konieczność uzyskania zgody na leczenie i trudność skierowania na leczenie przymusowe.</li></ol>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<b>ZEWNĘTRZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Lokalizacja Powiatu Lipnowskiego sprzyjająca promowaniu zdrowego stylu życia.</li><li>2. Ogólnopolskie kampanie promujące zdrowy tryb życia.</li><li>3. Wzrost świadomości społecznej na temat uzależnień.</li><li>4. Możliwość pozyskiwania dotacji na realizację działań z źródeł zewnętrznych.</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Długotrwały i drogi sposób kształcenia specjalistycznej kadry do prowadzenia terapii uzależnień.</li><li>2. Przyzwolenie społeczne na picie alkoholu.</li><li>3. Istniejąca tendencja coraz powszechniejszego zapadania na choroby cywilizacyjne i uzależnienia.</li><li>4. Osłabienie więzi rodzinnych i zmniejszający się wpływ rodziców na wychowanie dzieci.</li></ol>

**BEZDOMNOŚĆ**

	<b>POZYTYWNE</b>	<b>NEGATYWNE</b>
	<b>MOCNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Wykwalifikowana i stale podnosząca kompetencje kadra pracowników pomocy społecznej,</li><li>2. Wzrost świadomości społecznej i medialnej na temat problemu,</li><li>3. Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych w każdej gminie Powiatu,</li><li>4. Funkcjonowanie Domu dla Matek w Skępem</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Brak mieszkań socjalnych, komunalnych, chronionych,</li><li>2. Brak noclegowni,</li><li>3. Brak środków na finansowanie działań pomocowych dla osób bezdomnych,</li><li>4. Brak spójności i koordynacji między różnymi instytucjami i organizacjami,</li><li>5. Luki w systemie prawnym, sprzeczność przepisów (np. eksmisje, zadłużenie),</li><li>6. Biurokracja utrudniająca dostęp do pomocy,</li><li>7. Problemy z dostępem do usług (np. opieka zdrowotna, psychologiczna),</li></ol>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

		8. Uzależnienie rodzin od wsparcia pomocy społecznej, 9. Wysoki odsetek osób doświadczających bezdomności ukrytej.
<b>ZEWNĘTRZNE</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
	1. Akcje promujące akceptację społeczną i empatię, zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, 2. Utworzenie w Powiecie Centrum Interwencji Kryzysowej, 3. Rozwój wolontariatu, 4. Możliwość pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych, 5. Skuteczna wymiana informacji pomiędzy policją, sądami i samorządami w zakresie bezdomności, uzależnień, patologii i przestępczości, 6. Wzmacnianie więzi międzypokoleniowych, 7. Wzmocnienie współpracy międzysektorowej (samorzady, NGO, biznes).	1. Brak środków w samorządach na mieszkania socjalne, komunalne, chronione, 2. Kryzysy gospodarcze prowadzące do wzrostu liczby osób bezdomnych, 3. Uzależnienia i problemy psychiczne jako przyczyny i skutki bezdomności, 4. Negatywne wzorce zachowań społecznych, 5. Brak skutecznych mechanizmów zapobiegania bezdomności (np. polityka mieszkaniowa), 6. Dalsza marginalizacja osób bezdomnych.



**PRZEMOC DOMOWA**

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<b>WEWNĘTRZNE</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Intensyfikacja działań instytucjonalnych ukierunkowanych na zapobieganie przemocy,</li><li>2. Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacja powiatowych programów: przeciwdziałania przemocy domowej, korekcyjno - edukacyjnego dla sprawców przemocy i oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc,</li><li>3. Działalność zespołów interdyscyplinarnych w każdej gminie,</li><li>4. Organizacja działań informacyjno – edukacyjnych dla uczniów i rodziców dot. skutków przemocy,</li><li>5. Policja i ośrodki pomocy społecznej jako podmioty pierwszego kroku w zakresie zgłaszania przemocy,</li><li>6. Funkcjonowanie Domu dla Matek w Skępem</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Najczęstsze występowanie przemocy w środowiskach dotkniętych problemem alkoholowym, dysfunkcyjnych, z problemami zaburzeń psychicznych,</li><li>2. Brak trendu spadkowego liczby przypadków przemocy domowej,</li><li>3. Nieprzewidywalność co do liczby przypadków przemocy domowej w danym roku,</li><li>4. Łatwy dostęp do alkoholu, narkotyków, dopalaczy,</li><li>5. Zagrożenie wypaleniem zawodowym kadr działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,</li><li>6. Niska wrażliwość społeczna na przemoc domową,</li><li>7. Brak wiedzy na temat rzeczywistej skali występowania przemocy domowej,</li><li>8. Zbyt mała ilość miejsc schronienia dla ofiar przemocy i osób w trudnej sytuacji życiowej,</li><li>9. Silnie zakorzenione zjawisko przemocy w obyczajowości – głównie poprzez utrwalanie mitów i stereotypów,</li></ol>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

		<p>10. Długotrwałe procedury w sądach wydających wyroki w sprawach dot. przemocy domowej,</p> <p>11. Brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy,</p> <p>12. Wtórna wiktyimizacja ofiar przemocy,</p> <p>13. Niska efektywność resocjalizacji sprawców przemocy domowej,</p> <p>14. Mała liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,</p> <p>15. Mało skuteczne działania korekcyjno – interwencyjne adresowane do sprawców przemocy.</p>
<b>ZEWNĘTRZNE</b>	<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
	<p>1. Edukacja, kampanie informacyjne na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej podnoszące poziom wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat zjawiska przemocy domowej,</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz ofiar oraz sprawców przemocy,</p> <p>3. Dostępność różnych form instytucjonalnej pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej,</p> <p>4. Zwiększenie współpracy instytucjonalnej,</p> <p>5. Spójność działań instytucji i służb,</p> <p>6. Stosowanie środków zapobiegawczych przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości,</p>	<p>1. Postępujący kryzys rodziny oraz przemoc domowa,</p> <p>2. Ukrywanie zjawiska przemocy domowej,</p> <p>3. Brak możliwości objęcia wsparciem wszystkich ofiar przemocy domowej,</p> <p>4. Trudności w odseparowaniu ofiar od sprawców przemocy domowej,</p> <p>5. Negatywne wzorce zachowań społecznych,</p> <p>6. Zbyt późna interwencja służb i jednostek pomocy społecznej w rodzinach problemowych,</p> <p>7. Brak schronienia dla ofiar przemocy,</p> <p>8. Bierność świadków przemocy,</p> <p>9. Poczucie bezkarności sprawców przemocy,</p>



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	<p>7. Dostępność do informacji o możliwościach wspierania i udzielania pomocy osobom doznającym przemocy,</p> <p>8. Podejmowanie współpracy samorządów z organizacjami pozarządowymi.</p>	<p>10. Rozwijające się nowe formy przemocy,</p> <p>11. Przewaga działań interwencyjnych nad profilaktycznymi w systemie pomocy społecznej,</p> <p>12. Brak chęci współpracy przez rodziny znajdujące się w kryzysie,</p> <p>13. Bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,</p> <p>14. Ryzyko zaostrzenia przemocy domowej.</p>
--	---	--



## **6. Misja i wizja strategii**

Wizja rozwiązywania problemów społecznych dla Powiatu Lipnowskiego została opracowana na podstawie analizy sytuacji społecznej oraz identyfikacji obszarów strategicznych i brzmi następująco:

**Zintegrowane działania właściwą drogą do rozwiązania problemów społecznych Powiatu Lipnowskiego.**

Tak sformułowana wizja pozwala na zdefiniowanie misji, która zakłada stworzenie zintegrowanego wsparcia dla mieszkańców Powiatu.

**Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest otwarcie nowych i lepszych perspektyw dla mieszkańców Powiatu Lipnowskiego, w tym przede wszystkim osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Otwarcie nowych i lepszych perspektyw oparte będzie na zintegrowanej współpracy jednostek organizacyjnych powiatu, samorządów gminnych i organizacji pozarządowych.**

## **7. Priorytety i cele strategii: założenia strategiczne, forma ich realizacji i finansowania**

Głównym celem strategii jest przedstawienie mocnych i słabych cech społecznych Powiatu Lipnowskiego. Na ich podstawie można opracować założenia strategiczne, dzięki którym możliwe będzie organizowanie działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Lipnowskim.

Diagnoza problemów społecznych, które występują na terenie Powiatu Lipnowskiego sporządzona została w oparciu o dane uzyskane z Ośrodków Pomocy Społecznej, Urzędów Gmin z terenu powiatu oraz instytucji i organizacji współpracujących z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie.

**Infrastrukturę Pomocy Społecznej w Powiecie Lipnowskim tworzą:**

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie,



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

- Ośrodki Pomocy Społecznej: MOPS w Lipnie, GOPS w Lipnie, GOPS w Bobrownikach, GOPS w Chrostkowie, MGOPS w Dobrzyniu n/Wisłą, MGOPS w Skępem, GOPS w Kikole, GOPS w Tłuchowie, GOPS w Wielgiem,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi,
- Placówki Opiekunczo – Wychowawcze w Lipnie: „Parkowa”, „Zakątek”, „Na Zakręcie”
- Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży im. lek. med. Lecha Bramorskiego w Skępem,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” w Suminie,
- Warsztat Terapii Zajęciowej TPD w Lipnie.

Do zasobów powiatu lipnowskiego należą również organizacje pozarządowe działające w sferze szeroko rozumianej pomocy społecznej:

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” Lipno,
- Grupa osób niepełnosprawnych „Szymon” przy p.w. bł. Bp. Michała Kozala Lipno,
- Powiatowe Koło Polskiego Związku Niewidomych w Skępem.

Organizacje te mają charakter niedochodowy (non profit) i zorientowane są na podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz osób i rodzin wymagających szczególnego wsparcia i pomocy.

Organizacje pozarządowe dostarczają usług obywatelom, wypełniają lukę, którą nie zapewnia sektor publiczny i rynkowy, realizują zadania, które wynikają z polityki państwa lub te, których mimo istniejącego zapotrzebowania nie podejmują ani podmioty publiczne, ani prywatne zorientowane na zysk.

Są głównym partnerem samorządów terytorialnych odpowiednich szczebli.

**Założenia strategiczne:**

- identyfikacja i diagnoza problemów społecznych,
- informowanie społeczeństwa i upowszechnianie wiedzy o metodach,
- poprawa jakości usług świadczonych przez ośrodki pomocy społecznej,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi.

**Forma realizacji:**

- sporządzanie bilansu potrzeb socjalnych,
- szkolenie kadry ośrodków społecznych,
- popularyzacja działań organizacji pozarządowych,
- prowadzenie programów profilaktycznych.

**Realizatorzy:**



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Jednostki pomocy społecznej, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, Sąd Rejonowy, policja, placówki oświatowe oraz inne instytucje.

**I. BEZROBOCIE**

<b>Cel strategiczny – Ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w Powiecie Lipnowskim</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny I. Aktywizacja młodych (18-30 lat)</b>					
1.Wsparcie zatrudnienia subsydiowanego m.in. staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenia zawodowe	Aktywizacja młodych osób bezrobotnych poprzez zwiększanie ich aktywności na rynku pracy	Ilość osób objętych formami pomocy w ramach zatrudnienia subsydiowanego	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe, Fundusze unijne
2.Doradztwo zawodowe oraz pomoc w sporządzaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD)	Opracowanie przez osoby młode zawodowej oraz edukacyjnej ścieżki rozwoju, określenie działań zmierzających do podjęcia zatrudnienia.	Ilość osób objętych wsparciem doradcy, ilość sporządzonych IPD	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
3.Przeprowadzanie oceny umiejętności cyfrowych	Określenie poziomu umiejętności cyfrowych jest niezbędne do efektywnego funkcjonowania we współczesnym, zautomatyzowanym świecie	Ilość osób objętych oceną umiejętności cyfrowych	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny II. Wsparcie zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych</b>					
1.Tworzenie i realizacja indywidualnych planów działania, dopasowanych do sytuacji życiowej i zawodowej osób bezrobotnych	Przygotowanie zindywidualizowanych planów, określenie celów zawodowych, a także mocnych i słabych stron, które mogą wpłynąć na realizację tych celów.	Ilość osób dla których sporządzono IPD	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe, Fundusze unijne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH****W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

2. Rozwój programów zatrudnienia wspieranego	Pozyskanie środków na aktywizację osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Ilość osób objętych programem	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe (Rezerwa Ministra),
3. Wzmacnianie kompetencji miękkich poprzez doradztwo motywacyjne i zawodowe prowadzone w formie spotkań grupowych	Wypracowanie wśród uczestników spotkań umiejętności funkcjonowania na rynku pracy	Ilość spotkań i udzielonych usług doradczych	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
4. Zawarcie porozumień o współpracy z ośrodkami pomocy społecznej działającymi na terenie miast i gmin powiatu lipnowskiego	Wypracowanie we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej kompleksowego wsparcia, umożliwiającego osobom długotrwale bezrobotnym powrót na rynek pracy	Ilość zawartych porozumień i osób objętych wsparciem	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny III. Rozwój kompetencji cyfrowych i zawodowych (szczególnie dla osób 45+)</b>					
1. Organizacja kursów komputerowych i specjalistycznych szkoleń zawodowych dopasowanych do potrzeb rynku pracy	Zniwelowanie barier polegających na niedopasowaniu kompetencji, kwalifikacji osób bezrobotnych do wymogów współczesnego rynku pracy	Ilość osób, które dzięki kursom powróciły na rynek pracy	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
2. Działania mające na celu przekwalifikowanie osób, które chcą po powrocie na rynek pracy zmienić branżę, w której dotąd pracowały	Możliwość aktywnego powrotu na rynek pracy podjęcia pracy w nowym zawodzie, branży	Ilość osób, które uzyskały nowe kwalifikacje, umiejętności zawodowe	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny IV. Współpraca z pracodawcami</b>					
1. Doposażenie stanowisk pracy i wsparcie inwestycji w miejsca pracy dla osób bezrobotnych	Tworzenie nowych miejsc pracy	Ilość utworzonych miejsc pracy	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe, Fundusze unijne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH****W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

2. Programy samozatrudnienia – wsparcie finansowe i doradcze dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą	Wspieranie samozatrudnienia i tworzenie nowych podmiotów gospodarczych	Ilość powstałych jednoosobowych działalności gospodarczych	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe, Fundusze unijne
3. Organizacja giełd pracy oraz doradztwo zawodowe dla pracodawców	Pomoc pracodawcom w trafnym wyborze kandydatów na wolne stanowisko pracy poprzez zastosowanie usług doradczych	Ilość zorganizowanych giełd pracy oraz ilość usług doradczych świadczonych dla pracodawców	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
4. Dofinansowanie kształcenia pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób pracujących dzięki szeroko zakrojonym działaniom promocyjno-informacyjnym tut. Urzędu	Ilość przeszkolonych pracowników	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny V. Wyrównywanie szans kobiet na rynku pracy</b>					
1. Kampanie społeczne promujące równość płci w zatrudnieniu oraz elastyczne formy zatrudnienia	Przeciwdziałanie praktykom dyskryminującym kobiety na rynku pracy oraz zwiększenie ich wiedzy na temat zatrudnienia w ramach elastycznych form.	Ilość akcji informacyjno-promocyjnych (ulotki, plakaty)	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
2. Działania w obszarze aktywizacji kobiet powracających na rynek pracy świadczone w ramach grupowych usług doradczych	Wzrost aktywności zawodowej kobiet, podniesienie ich kompetencji	Ilość zaaktywizowanych kobiet, ilość usług doradczych	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny VI. Rozwój obszarów wiejskich</b>					
1. Wsparcie mobilności zawodowej: zwrot kosztów dojazdu do pracy i na szkolenia	Usunięcie barier w podjęciu zatrudnienia poprzez obniżenie kosztów związanych z dojazdem do pracy	Ilość przyznanych zwrotów według złożonych wniosków	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
2. Przyznawanie bonów na zasiedlenie dla osób podejmujących zatrudnienie poza miejscem zamieszkania	Wspieranie mobilności zawodowej osób bezrobotnych	Ilość przyznanych bonów według złożonych wniosków	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

3.Promowanie przedsiębiorczości na terenach wiejskich – m. in. agroturystyka, rzemiosło, usługi lokalne, świadczone w ramach usług doradczych	Upowszechnianie zalet samozatrudnienia ze szczególnym zwróceniem uwagi na wykorzystanie naturalnych walorów krajobrazowych i kulturowych danego regionu	Ilość akcji promocyjnych (ulotki, plakaty)	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
4.Możliwość rejestracji, skorzystania z ofert pracy, możliwość odbycia szkoleń, czy wzięcia udziału w programach przekwalifikowania dla rolników	Rozpowszechnienie informacji o możliwościach skorzystania przez rolników z oferty urzędu pracy	Ilość akcji informacyjnych (ulotki, plakaty)	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny VII. Wsparcie osób 60+</b>					
1.Działania mające na celu wspieranie zatrudnienia i podniesienia poziomu kompetencji cyfrowych wśród seniorów	Podniesienie, uaktualnienie kwalifikacji seniorów zgodnie z wymogami współczesnego rynku pracy	Ilość osób, które uzupełniły, podwyższyły swoje kwalifikacje	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
2.Rozwój form aktywności seniorów poprzez zastosowanie usług doradczych	Zwiększenie poziomu aktywności zawodowej wśród seniorów	Ilość osób objętych wsparciem	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe
3.Działalność punktu konsultacyjno-informacyjnego	Zapewnienie seniorom kompleksowego wsparcia oraz rzetelnej informacji o aktualnej sytuacji na rynku pracy zarówno w siedzibie Urzędu jak w terenie	Ilość udzielonych konsultacji, dni działania punktu	2026 - 2035	PUP (siedziba i teren)	Środki krajowe
<b>Cel operacyjny VIII. Unowocześnianie i automatyzacja usług</b>					
Wdrożenie cyfrowych kont pracownika i pracodawcy, umożliwiających pełną obsługę online	Usprawnienie współpracy z urzędem pracy	Ilość założonych kont, obsługiwanych spraw	2026 - 2035	PUP	Środki krajowe

**II. UBÓSTWO**

<b>Cel strategiczny – Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w Powiecie Lipnowskim</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny I. Zapewnienie efektywnego i dostępnego wsparcia społecznego dla osób i rodzin zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym.</b>					
Zatrudnianie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej	Poczucie przynależności i celu; poprawa zdrowia psychicznego; wzrost stabilności finansowej	Ilość osób ubogich, które znalazły zatrudnienie	2026 - 2035	PUP, OPS-y	Środki własne samorządu,
Prowadzenie działań w zakresie pomocy społecznej mających na celu weryfikację osób rzeczywiście wymagających pomocy	Ustalenie rzeczywistej sytuacji życiowej, potwierdzenie prawa do świadczeń, skierowanie do odpowiednich form wsparcia oraz wsparcie w odzyskiwaniu samodzielności i integracji społecznej osób i rodzin	Ilość osób, którym udzielono pomocy rzeczowej bądź innej	2026 - 2035	OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu,
<b>Cel operacyjny II. Wzmacnianie aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych marginalizacją w celu zwiększenia ich samodzielności i integracji społecznej.</b>					
Szkolenia i przekwalifikowania zawodowe osób ubogich pod potrzeby rynku pracy	Wzrost zatrudnienia i jakości pracy; zwiększenie kompetencji; wsparcie finansowe, praktyczne doświadczenie; rozwój osobisty	Ilość osób przeszkolonych	2026 - 2035	PUP	Środki własne samorządu,



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Poprawa sytuacji osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji życiowej	Zmniejszenie bezrobocia, wzrost zatrudnienia, zdobywanie nowych kwalifikacji, większa stabilność finansowa.	Ilość osób ubogich, które znalazły zatrudnienie	2026 - 2035	PUP	Środki własne samorządu,
<b>Cel operacyjny III. Zapewnienie osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym stałego dostępu do poradnictwa prawnego i wsparcia pracowników socjalnych.</b>					
Poradnictwo prawne i specjalistyczne dla osób ubogich	Pomoc prawna	Ilość osób ubogich, którym udzielono pomocy prawnej bądź specjalistycznej.	2026 - 2035	OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu
Zwiększony dostęp do pracowników socjalnych	Pomaganie osobom wrażliwym w ochronie przed krzywdą lub nadużyciami, a także na wspieraniu ich w samodzielnym życiu	Ilość osób korzystających z usług pracowników socjalnych	2026 - 2035	OPS-y	Środki własne samorządu,

### III. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

<b>Cel strategiczny – Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Lipnowskim</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny: Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami równych możliwości uczestnictwa w życiu społecznym, edukacyjnym i zawodowym poprzez dostęp do wsparcia i usług dostosowanych do ich potrzeb.</b>					
Systematyczne dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Likwidacja barier architektonicznych	Liczba zlikwidowanych barier	2026 - 2035	DPS, PCPR, OPS-y, WTZ, ŚDS, samorządy	Środki własne samorządu, PFRON



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Likwidacja barier transportowych	Dostosowanie i doposażenie pojazdów dla osób z niepełnosprawnościami	Liczba dostosowanych pojazdów	2026 - 2035	DPS, OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu, PFRON
Wdrażanie standardów dostępności cyfrowej w urzędach i instytucjach	Łatwiejszy dostęp osób z niepełnosprawnościami do informacji	Liczba obiektów, które wdrożyły dostępność cyfrową w swoich instytucjach	2026 - 2035	DPS, OPS-y, WTZ, ŚDS, samorządy, samorząd powiatowy	Środki własne samorządów, PFRON, fundusze
Organizowanie oraz dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych skierowanych do osób z niepełnosprawnościami	Poprawa dostępności do zajęć sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dla osób z niepełnosprawnością oraz ich aktywności społecznej i umiejętności	Liczba zorganizowanych imprez dla osób z niepełnosprawnością. Liczba uczestników	2026 - 2035	DPS, OPS-y, DPS, WTZ, ŚDS	Środki własne samorządów, PFRON
Wsparcie rodzin osób z niepełnosprawnościami	Poprawa sytuacji materialnej rodzin osób z niepełnosprawnościami	Liczba osób korzystających ze wsparcia	2026 - 2035	OPS-y	Środki własne samorządów
Stworzenie warunków do integracji społecznej osób z niepełnosprawnością poprzez realizację projektów socjalnych i programów adresowanych do tych osób	Zwiększenie liczby realizowanych projektów na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w stosunku do lat poprzednich.	Liczba zrealizowanych projektów. Liczba uczestników	2026 - 2035	OPS-y, PCPR, WTZ, ŚDS	Środki własne samorządów, PFRON
Rozwój i modernizacja placówek wsparcia	Utrzymanie i rozwój działalności WTZ, SDS, DPS, modernizacja wyposażenia terapeutycznego, wprowadzanie nowych form terapii i rehabilitacji społecznej	Liczba placówek. Ilość nowych form terapii i rehabilitacji społecznej	2026 - 2035	DPS, WTZ, ŚDS	Środki własne samorządów, PFRON
Wzmocnienie kompetencji kadry pracującej z osobami z niepełnosprawnościami	Szkolenia dla pracowników w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami	Liczba szkoleń. Liczba uczestników szkoleń	2026 - 2035	OPS-y, DPS, WTZ, ŚDS	Środki własne samorządów
Utrzymanie standardu w DPS i WTZ poprzez nadzór PCPR	Poprawa warunków bytowych i socjalnych mieszkańców	Liczba przeprowadzonych kontroli	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządów
Organizowanie opieki wychnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami	Odciążenie opiekunów oraz zapewnienie profesjonalnej opieki	Liczba uczestników	2026 - 2035	Samorząd	Środki własne samorządu, Fundusz Solidarnościowy

**IV. SPRAWY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE**

<b>Cel strategiczny – Wzmocnienie systemu wsparcia rodzin i dzieci poprzez rozwój usług opiekuńczo – wychowawczych, wspieranie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz działania profilaktyczne na rzecz ochrony dzieci w Powiecie Lipnowskim</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny I – Wzmacnianie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez wspieranie rodzin zastępczych i zapewnienie im odpowiednich form wsparcia</b>					
Rozwój różnych form rodzicielstwa zastępczego oraz wspieranie już istniejących	Większa ilość rodzin zastępczych	Liczba pozyskanych rodzin	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, gminy, OPS
Organizowanie wydarzeń integracyjnych dla dzieci i osób prowadzących pieczę zastępczą	Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba wydarzeń Liczba uczestników	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
Zwiększenie dostępności terapii specjalistycznej	Wcześniejsze wykrywanie problemów Poprawa jakości funkcjonowania dziecka	Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, środki unijne
<b>Cel operacyjny II – Rozwój instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez poprawę jakości usług w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i zwiększenie dostępności miejsc</b>					
Utworzenie nowej placówki opiekuńczo - wychowawczej	Zapewnienie miejsc w pieczy zastępczej	Liczba miejsc w po-w	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Wzmacnianie współpracy między gminami, PCPR i po-w	Zwiększenie skuteczności wsparcia rodzin i osób wymagających pomocy	Liczba wspólnych spotkań	2026 - 2035	PCPR, OPS-y, gminy, po-w	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
Utrzymywanie standardów kadrowych i kompetencyjnych	Poprawa jakości pracy w opiece nad dziećmi umieszczonymi w po-w	Liczba szkoleń dla pracowników po-w	2026 - 2035	Po-w	Środki własne samorządu, OPS-y
<b>Cel operacyjny III – Wsparcie procesu usamodzielnienia młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą w celu zwiększenia ich samodzielności i gotowości do dorosłego życia</b>					
Opracowanie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia	Lepsze przygotowania wychowanków do samodzielnego życia	Liczba opracowanych IPU % IPU zrealizowanych zgodnie z planem	2026 - 2035	PCPR, rodziny zastępcze, po-w	Środki własne samorządu,
Wsparcie edukacyjne i pomoc w kontynuowaniu nauki	Zwiększenie poziomu wykształcenia wychowanków	Liczba osób kontynuujących naukę	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu
Pomoc finansowa na usamodzielnienie i zagospodarowanie	Stabilizacja sytuacji życiowej wychowanków	Liczba przyznanych świadczeń	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu
Rozwijanie form wsparcia mieszkaniowego (mieszkania wspomagane i treningowe)	Zwiększenie samodzielności mieszkaniowej wychowanków	Liczba dostępnych miejsc Liczba osób korzystających	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
<b>Cel operacyjny IV – Rozbudowa działań profilaktycznych i edukacyjnych wspierających rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej</b>					
Prowadzenie programów profilaktycznych dla rodzin	Zwiększenie świadomości rodzicielskiej	Liczba programów Liczba uczestników	2026 - 2035	PCPR, OPS-y	Środki własne samorządu, gminy, OPS-y
Zapewnienie rodzinom asystentów rodziny	Wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców	Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny	2026 - 2035	OPS-y	Środki własne samorządu, gminy, OPS-y
Intensyfikacja kampanii informacyjnych i rekrutacyjnych	Większe zainteresowanie rodzicielstwem zastępczym	Liczba kampanii	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne



V. PRZEMOC DOMOWA

<b>Cel strategiczny – Zwiększenie skuteczności i efektywności podejmowanych działań mających na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Powiecie Lipnowskim</b>					
<b>Cel operacyjny I. Wzmocnienie systemu wsparcia ofiar przemocy domowej poprzez dostęp do poradnictwa, interwencji i pomocy specjalistycznej.</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Realizacja powiatowych programów dotyczących przemocy, projektów i programów zewnętrznych.	Objęcie wsparciem sprawców przemocy	Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym; Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	2026 - 2035	PCPR, samorządy	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą	Liczba osób korzystających z interwencji kryzysowej	2026 - 2035	PCPR, samorządy	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
Zapewnienie schronienia dla matek/ojców/opiekunów wraz z małoletnimi dziećmi zagrożonych / dotkniętych	Zapewnienie schronienia i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	Liczba osób skierowanych do Domu (w tym dzieci) z powodu przemocy domowej	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, Dom dla Matek w Skępem	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

przemocą w Domu dla Matek w Skępem					
Podjęcie działań profilaktycznych, edukacyjnych sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych	Podniesienie świadomości społecznej	Liczba wygłoszonych pogadanek, prelekcji Liczba wydanych broszurek, ulotek, artykułów w prasie itp.	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, Dom dla Matek w Skępem, Sąd, Kuratorzy, Policja	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
<b>Cel operacyjny II. Zapewnienie ofiarom i sprawcom przemocy domowej dostępu do specjalistycznego wsparcia w celu poprawy funkcjonowania rodzin i ograniczenia powtarzalności zjawiska.</b>					
Zwiększanie dostępności do specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem przemocy	Zwiększenie poczucia, że człowiek w kryzysie nie jest pozostawiony bez wsparcia i pomocy	Liczba wydanych broszurek, ulotek, artykułów w prasie itp. Liczba osób dotkniętych przemocą, które skorzystały z terapii	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, stowarzyszenia	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne, środki stowarzyszeń
Praca ze sprawcami przemocy poprzez oddziaływania korekcyjno – edukacyjne, oddziaływania terapeutyczne oraz inne	Poczucie, że sprawca przemocy także może otrzymać pomoc	Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, stowarzyszenia	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne, środki stowarzyszeń
Rozwijanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej	Lepsza wymiana informacji i większa możliwość pomocy osobom dotkniętym przemocą	Liczba partnerstw Liczba spotkań w ramach danego partnerstwa	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, Dom dla Matek w Skępem, Sąd, Kuratorzy,	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne, środki stowarzyszeń



				Policja, stowarzyszenia	
--	--	--	--	----------------------------	--

**VI. SENIORZY**

<b>Cel strategiczny – Rozwój systemu wsparcia skierowanego do osób starszych, przewlekle chorych</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny : Rozbudowa i poprawa dostępności usług wsparcia dla osób starszych i przewlekle chorych w celu zwiększenia ich samodzielności i jakości życia.</b>					
Zapewnienie instytucjonalnej opieki osobom w podeszłym wieku oraz przewlekle chorym, gwarantującej należyte miejsce w społeczeństwie oraz stworzenie wraz z utratą sił warunków do godnego życia	Bezpieczeństwo i profesjonalizm; aktywizacja i integracja seniorów; odciążenie rodziny.	Liczba instytucji wsparcia dziennego dla seniorów; Liczba korzystających z pomocy instytucjonalnej	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR	Środki własne samorządu,
Utrzymanie istniejącej infrastruktury pomocy społecznej	Dostępność i ciągłość usług; wsparcie w kryzysie; stabilizacja społeczna; Poprawa jakości życia; wsparcie dla rodzin; Efektywność ekonomiczna; Spójność regionalna	Liczba zrealizowanych inwestycji	2026 - 2035	OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu,
Rozwój usług opiekuńczych	Poprawa jakości życia; wspieranie w codzienności; aktywizacja podopiecznych i integracja; Zmniejszenie poczucia osamotnienia; transformacja	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	2026 - 2035	OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu,

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH****W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	systemu; rozwój usług specjalistycznych.				
Tworzenie klubów aktywności społecznej	Wzrost aktywności społecznej i integracji; Poprawa zdrowia i samopoczucia; rozwój umiejętności i wiedzy; Wzmocnienie lokalnej społeczności; aktywizacja zawodowa; zwiększone zaangażowanie obywatelskie	Liczba funkcjonujących instytucji dla seniorów,	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR	Środki własne samorządu,
Pozyskiwanie środków z różnych źródeł na realizację zadań i tworzenie programów	Realizacja kompleksowych programów; Poprawa jakości życia i infrastruktury; Wzrost innowacyjności i konkurencyjności; Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego; Realizacja zadań statutowych i celów strategicznych; Dywersyfikacja źródeł finansowania; Efektywność i oszczędność; współpraca i partnerstwo	Liczba programów Liczba uczestników;	2026 - 2035	OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu
Wspieranie rozwoju integracji społecznej osób starszych – współpraca pokoleń, rozwój więzi między-pokoleniowej	Zwiększenie dostępności wsparcia; aktywizacja i zdrowie; Walka z marginalizacją; różnorodność form aktywności.	Liczba zorganizowanych spotkań	2026 - 2035	OPS-y,	Środki własne samorządu,



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Zapewnienie kompleksowej zintegrowanej opieki środowiskowej oraz medycznej dla osób starszych i przewlekle chorych wspierając ich samodzielność i jakość życia	Poprawa stanu zdrowia; wzrost samodzielności i jakości życia; zmniejszenie obciążenia systemu opieki; poczucie bezpieczeństwa i kontrola; lepsza komunikacja; wygoda i dostępność	Liczba opiekunów środowiskowych.	2026-2030	Ops-y	Środki własne samorządu,
Wspieranie organizacji cyklicznych imprez integracyjnych dla lokalnych środowisk, ukazujących problemy osób starszych oraz upowszechnianie informacji na ten temat	Zorganizowanie cyklicznych imprez integracyjnych dla przedstawicieli lokalnych środowisk, ze szczególnym uwzględnieniem udziału osób starszych; Zwiększenie integracji międzypokoleniowej oraz wzmocnienie więzi społecznych w lokalnej społeczności; Podniesienie świadomości mieszkańców na temat problemów, potrzeb i wyzwań, z jakimi mierzą się osoby starsze; Upowszechnienie rzetelnych informacji dotyczących sytuacji osób				



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	starszych poprzez wydarzenia, spotkania oraz materiały informacyjne; Aktywizacja osób starszych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu oraz poczuciu osamotnienia; Wzrost zaangażowania lokalnych instytucji, organizacji pozarządowych i wolontariuszy w działania na rzecz seniorów; Stworzenie przestrzeni do dialogu i wymiany doświadczeń pomiędzy osobami starszymi a pozostałymi mieszkańcami.				
--	---	--	--	--	--

**VII. BEZDOMNOŚĆ**

<b>Cel strategiczny – Wspieranie i rozwijanie działań ograniczających występowanie zjawiska bezdomności na terenie Powiatu Lipnowskiego</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny - Zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością dostępu do kompleksowego wsparcia mieszkaniowego, socjalnego i integracyjnego.</b>					
Tworzenie mieszkań chronionych i treningowych.	Zapewnienie schronienia dla osób potrzebujących	Liczba wybudowanych/ wyremontowanych mieszkań chronionych/treningowych Liczba osób bezdomnych, którym udzielono schronienia	2026 - 2035	DPS, OPS-y, samorządy	Środki własne samorządu, PFRON



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Udzielenie schronienia dla matek/ojców/opiekunów wraz z małoletnimi dziećmi w Domu dla Matek w Skępem	Bezpieczne miejsce dla matek/ojców/opiekunów wraz z małoletnimi dziećmi	Liczba osób bezdomnych (w tym dzieci), którym udzielono schronienia	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, Dom dla Matek w Skępem	Środki własne samorządu
Aktywizacja zawodowa osób bezdomnych	Umożliwienie zarabiania i wyjścia z bezdomności	Liczba osób bezdomnych, które uzyskały zatrudnienie	2026 - 2035	OPS-y, PUP	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
Pomoc finansowa i rzeczowa	Zabezpieczenie osób bezdomnych w żywność, ubrania, pieniądze	Liczba osób, którym udzielono pomocy rzeczowej i finansowej; Liczba wydanych posiłków dla osób bezdomnych	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR,	Środki własne samorządu,
Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Zabezpieczenie osób bezdomnych w schronienie, żywność, ubrania,	Liczba osób bezdomnych, którym udzielono schronienia	2026 - 2035	PCPR	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne
Promowanie działań na rzecz zwalczania i zmniejszania rozmiarów patologii oraz tworzenie programów w zakresie przeciwdziałania bezdomności	Uświadomienie co może prowadzić do bezdomności i jak temu zapobiegać Wskazywanie możliwości wyjścia z bezdomności	Liczba udzielonych porad	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR, stowarzyszenia	Środki własne samorządu, środki zewnętrzne, środki stowarzyszeń



## VIII. UZALEŻNIENIA

<b>Cel strategiczny - Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami</b>					
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
<b>Cel operacyjny - Zapewnienie rodzinom i osobom w sytuacjach kryzysowych oraz dotkniętym uzależnieniami dostępu do kompleksowego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i interwencyjnego.</b>					
Podjęcie działań profilaktycznych, edukacyjnych sprzyjających przeciwdziałaniu uzależnieniom	Zwiększenie świadomości uczestników na temat skutków uzależnień; Kształtowanie postaw asertywnych, nieuleganie presji rówieśniczej; Wczesne rozpoznawanie sygnałów zagrożenia uzależnieniem.; Wzmocnienie czynników chroniących (poczucie własnej wartości, umiejętności społeczne)	Liczba pogadank, prelekcji, Liczba wydanych broszurek, ulotek, artykułów w prasie	2026 - 2035	Kuratorzy, Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne samorządu
Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej	Zwiększenie skuteczności i jakości udzielanej pomocy. Wzmocnienie umiejętności komunikacyjnych i społecznych.	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń;	2026 - 2035	OPS-y, Kuratorzy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne samorządu
Rozwijanie systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin	Zwiększenie dostępności kompleksowej pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin; Wzmocnienie i poprawa funkcjonowania	Liczba grup wsparcia; Liczba osób korzystających ze wsparcia;	2026 - 2035	OPS-y, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd	Środki własne samorządu



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

	rodzin dotkniętych problemem uzależnień.			Rejonowy, Kuratorium	
Realizacja projektów z zakresu pomagania osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych z powodu uzależnień	Zapewnienie szybkiego i skutecznego wsparcia osobom i rodzinom w kryzysie z powodu uzależnień; Poprawa funkcjonowania psychospołecznego i zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy	Liczba projektów Liczba uczestników	2026 - 2035	OPS-y, samorządy, PCPR	Środki własne samorządu



## **8. Monitoring i ewaluacja strategii**

Koordinatorem realizacji Strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie zgodnie z art. 112 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku. Monitoring zapisów strategicznych polegać będzie na gromadzeniu danych oraz ich analizie, co pozwoli kolejno ocenić stopień realizacji oraz modyfikację kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Ewaluacja Strategii będzie przeprowadzana co dwa lata, rozpoczynając od 2028r. Ocena założeń strategii będzie prowadzona na podstawie danych statystycznych, informacji własnych, materiałów sprawozdawczych i innych dostępnych źródeł przekazanych do koordynatora strategii od realizatorów merytorycznych poszczególnych celów, instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych i innych podmiotów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie z zebranych danych będzie opracowywał raport, który będzie zawarty w sprawozdaniach z działalności PCPR w Lipnie.

## **9. Podsumowanie**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lipnowskiego na lata 2023–2030 stanowi kompleksową odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby społeczne mieszkańców powiatu oraz wyzwania wynikające ze zmian demograficznych, społecznych i gospodarczych. Dokument wyznacza kierunki działań samorządu powiatowego i jego partnerów w obszarze polityki społecznej, koncentrując się na wzmacnianiu spójności społecznej, poprawie jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałaniu zjawiskom wykluczenia. Strategia opiera się na diagnozie lokalnych problemów społecznych, uwzględniającej sytuację rodzin, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży, a także osób zagrożonych marginalizacją społeczną. Przyjęte cele i kierunki interwencji mają charakter długofalowy i zakładają stopniowe wzmacnianie systemu wsparcia społecznego poprzez rozwój usług, poprawę dostępności pomocy oraz lepsze wykorzystanie zasobów lokalnych. Istotnym założeniem



**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH  
W POWIECIE LIPNOWSKIM NA LATA 2026 – 2030**

Strategii jest podejście partnerskie, zakładające współpracę administracji publicznej, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, instytucji rynku pracy, placówek oświatowych, podmiotów ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających na rzecz mieszkańców powiatu. Taka forma realizacji działań sprzyja koordynacji interwencji oraz zwiększa ich skuteczność i trwałość. Strategia ma charakter dokumentu otwartego, co oznacza możliwość jej aktualizacji i modyfikacji w trakcie realizacji. System monitorowania i okresowej oceny pozwala na bieżące reagowanie na zmieniające się uwarunkowania oraz na dostosowywanie podejmowanych działań do realnych potrzeb społeczności lokalnej. Dzięki temu dokument nie pełni wyłącznie funkcji planistycznej, lecz staje się narzędziem praktycznego zarządzania lokalną polityką społeczną. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lipnowskiego na lata 2023–2030 ma na celu stopniowe budowanie stabilnego, dostępnego i efektywnego systemu wsparcia, który sprzyja wzmocnieniu samodzielności mieszkańców, poprawie bezpieczeństwa społecznego oraz rozwojowi powiatu jako wspólnoty opartej na solidarności i współodpowiedzialności.